

Απολογισμός 2024

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΕΤ

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος

Γκίκας Χαρδούβελης

Πρόεδρος Δ.Σ.

ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Αντιπρόεδρος

Φωκίων Καραβίας

Διευθύνων Σύμβουλος

ΤΡΑΠΕΖΑΣ EUROBANK Α.Ε.

Μέλη

Χρήστος Μεγάλου

Διευθύνων Σύμβουλος

ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Παύλος Μυλωνάς

Διευθύνων Σύμβουλος

ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Βασίλειος Ψάλτης

Διευθύνων Σύμβουλος

ALPHA BANK

Ελένη Βρεττού

Διευθύνουσα Σύμβουλος

ATTICA BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Δημήτριος Κυπαρίσσης

Διευθύνων Σύμβουλος

ΤΡΑΠΕΖΑΣ OPTIMA BANK Α.Ε.

Εκτελεστική Επιτροπή

Πρόεδρος

Χαρούλα Απαλαγάκη

Acting Γενική Διευθύντρια

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Μέλη

Βασίλειος Κουτεντάκης

Ανώτερος Γενικός Διευθυντής - Chief Retail Banking

ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Ιωάννης Σταμούλης

Ανώτερος Γενικός Διευθυντής – Group Chief Risk Officer

ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Ιωάννης Γραμματικός

Γενικός Διευθυντής

ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε.

Γεώργιος Μαλιγιάννης

Γενικός Διευθυντής Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων

ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης

Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών

ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Νικόλαος Ζαγορήσιος

Capital Management and Banking Supervision Director

ALPHA BANK

Αιμίλιος Κυριάκου
Διευθύνων Σύμβουλος
CITIBANK EUROPE PLC (CEP)

Δημήτριος Σκούρας Καζάζογλου
Governance and Sustainability Director
ALPHA BANK

Θεόδωρος Αφθονίδης
Διευθύνων Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος ΔΣ
AEGEAN BALTIC BANK A.T.E.

Αθανάσιος Αθανασόπουλος
Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής
Συμμόρφωσης
ΤΡΑΠΕΖΑΣ EUROBANK A.E.

Χαράλαμπος Καρώνης
Διευθύνων Σύμβουλος
VIVABANK A.E.

Χαράλαμπος Κοκολογιάννης
Γενικός Διευθυντής, Group Chief Financial
Officer
ΤΡΑΠΕΖΑΣ EUROBANK A.E.

Χαρούλα Απαλαγάκη
Acting Γενική Διευθύντρια
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Τάσος Αναστασάτος
Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής
ΤΡΑΠΕΖΑΣ EUROBANK A.E.

Κωνσταντίνος Τσαλίκης
HR Director
CITIBANK EUROPE PLC

Παρατηρητές Εκτελεστικής Επιτροπής

Γεώργιος Κουρούμαλος
Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων -
Chief Risk Officer
ATTICA BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αναστασία Πετσινάρη
Νομική Σύμβουλος
OPTIMA BANK A.E.

Ιωάννης Γκάνιας
Chief Operations Officer
VIVABANK A.E.

Για όλα τα τελευταία νέα, τις εκδόσεις, τις εκδηλώσεις, τις ομιλίες / συνεντεύξεις και στατιστικά στοιχεία που αφορούν το ελληνικό τραπεζικό σύστημα επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ - <https://www.hba.gr/>

Οι σημαντικότερες καταχωρήσεις:

- Χάρτης Καταστημάτων, ATM και APS όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα - <https://www.hba.gr/info/hebicmap>
- Κάποιες Ειδοποιήσεις είναι Καλύτερο να τις Αγνοείς: Εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για τις ηλεκτρονικές απάτες <https://www.hba.gr/info/PhishingCamp2023>
- Εφαρμογή των Κανόνων της Βασιλείας III στην Ευρωπαϊκή Ένωση (CRR3/CRD6) <https://www.hba.gr/info/CRR3CRD6>
- Περιοριστικά μέτρα (κυρώσεις) της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε βάρος της Ρωσίας και της Λευκορωσίας σε συνέχεια της εισβολής στην Ουκρανία στις 24 Φεβρουαρίου 2022 - <https://www.hba.gr/info/sanctions>
- ESG/Sustainable Finance - <https://www.hba.gr/info/esg>
- Επιτόκια αναφοράς και χρηματοοικονομικοί δείκτες
<https://www.hba.gr/Info/ratesandration>
- Εκπαιδευτική δραστηριότητα του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου (ETI) <https://www.hba.gr/eti/>
- Πρωτοβουλίες χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού
<https://www.hba.gr/info/FinancialLiteracy>
- Πολιτική EET για τον ανταγωνισμό
<https://www.hba.gr/Commi/ALL/PolitikiEETAntagonismos2024.pdf>
- Ενημέρωση εκπροσώπων των μελών της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών στα όργανα, επιτροπές και ομάδες εργασίας αυτής για την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων
https://www.hba.gr/epikairotita/UplFiles/GDPR_EnimerosiEkprosopo nMelon_31052023.pdf

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Επίκαιρα ζητήματα και προκλήσεις για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα το 2024	5
Οι προτεραιότητες της ΕΕΤ	6
Επικοινωνιακή πολιτική – Εξωστρέφεια	8
Εκπαιδευτική δραστηριότητα ΕΤΙ	9
Χρηματοπιστωτικός εγγραμματισμός	13
Λειτουργία και εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων	20
Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων	32
Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών	36
Εταιρική και εσωτερική διακυβέρνηση	47
Διαχείριση μη εξυπηρετούμενων δανείων	49
Νομικά θέματα και προστασία προσωπικών δεδομένων	51
Αναπτυξιακά προγράμματα και χρηματοδότησης της οικονομίας	54
Υπηρεσίες Πληρωμών	69
Ασφάλεια συναλλαγών	77
Καταπολέμηση οικονομικού εγκλήματος	79
Λοιπές θεματικές (Ηλεκτρονικά Κατασχετήρια, Πόθεν Έσχες, Bancassurance)	82
Ιστοσελίδα - Εφαρμογές – Υπηρεσίες μηχανογράφησης	85

Επίκαιρα ζητήματα και προκλήσεις για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα το 2024

Επίκαιρα ζητήματα και προκλήσεις για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα το 2024

(ο απολογισμός συντάχθηκε με επιμέλεια και ευθύνη των υπηρεσιακών στελεχών της ΕΕΤ και συγκεκριμένα της acting ΓΔ κας Χαρούλας Απαλαγάκη, του Ανώτερου Γενικού Διευθυντή κ. Βασίλη Παναγιωτίδη και των επικεφαλής στελεχών (με αλφαβητική σειρά: Άννας Βασίλα, Άννας Γαρυφάλλη, Σοφίας Ζιάκου, Αικατερίνης Νόλκα, Ιωάννη Μούργελα, Σύλβιας Φιλιππάκη, Παναγιώτη Χαμπεσή). Σκοπός του απολογισμού, που μετά την έγκρισή του από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ και καθίσταται δημόσια προσβάσιμος, είναι η συγκεντρωτική ενημέρωση των μελών για τις τρέχουσες εξελίξεις, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο που αφορούν στον τραπεζικό κλάδο. Το έργο, που περιλαμβάνεται στον απολογισμό δεν θα είχε επιτευχθεί από το Ανθρώπινο Δυναμικό της ΕΕΤ, χωρίς την ουσιαστική και σταθερή συνδρομή των εκπροσώπων των μελών μας, τα οποία και από τη θέση αυτή ευχαριστούμε).

Η περαιτέρω βελτίωση της κεφαλαιακής βάσης των ελληνικών τραπεζών, τόσο ποσοτική όσο και ποιοτική, η περαιτέρω μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο επίπεδο του ευρωπαϊκού μέσου όρου και η αξιοποίηση της αυξημένης οργανικής κερδοφορίας των τραπεζών για την εσωτερική δημιουργία κεφαλαίου, συνιστούσαν τις βασικές προτεραιότητες του κλάδου για το 2024.

Κατά τα λοιπά, το 2024 οι προτεραιότητες του ελληνικού τραπεζικού συστήματος ήταν:

- η συνέχιση των επενδύσεων στις νέες τεχνολογίες και η κεφαλαιοποίηση του ψηφιακού τρόπου λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος,
- η διατήρηση υψηλών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας, ρευστότητας, κερδοφορίας και αποτελεσματικότητας (CIR, CoR, RoE, RoA),
- η διατήρηση της θετικής πορείας απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων ιδίως στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) της Ελληνικής Οικονομίας, αλλά και στο σύνολο των διαθέσιμων πόρων,
- η διατήρηση του θετικού ρυθμού αύξησης των καταθέσεων από νοικοκυριά και επιχειρήσεις,
- η συνέχιση της θετικής πιστωτικής επέκτασης προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά (καταναλωτική πίστη),
- η επιτυχής για τις ελληνικές τράπεζες ολοκλήρωση της 1^{ης} θεματικής άσκησης προσημείωσης ακραίων καταστάσεων της ΕΚΤ για θέματα κυβερνοασφάλειας (cyber resilience stress test),
- η έγκαιρη προετοιμασία για την πανευρωπαϊκή άσκηση προσημείωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) του 2025,

- η ολοκλήρωση της αποεπένδυσης του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) και η αναβάθμιση όλων των ελληνικών τραπεζών σε επενδυτική βαθμίδα,
- η συνέχιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του διαρκώς μεταβαλλόμενου ευρωπαϊκού ρυθμιστικού και κανονιστικού πλαισίου με έμφαση στη δημιουργία μιας πλήρως λειτουργικής Ένωσης Κεφαλαιαγορών και την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης

Οι προτεραιότητες της ΕΕΤ

Η ΕΕΤ, για ακόμα μια χρονιά, εφαρμόζοντας την στρατηγική και τις κατευθύνσεις των Καταστατικών της Οργάνων, συνέχισε τις τακτικού χαρακτήρα ουσιαστικές συνομιλίες με τα κρίσιμα για το εγχώριο τραπεζικό σύστημα Υπουργεία, τις εποπτικές και ρυθμιστικές Αρχές των Τραπεζών και τους θεσμικούς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό, συμβάλλοντας στην διαμόρφωση των θέσεων του κλάδου και τη συνεχή ενημέρωση των μελών με διαφάνεια, πληρότητα και ισότητα.

Διατηρήθηκε επίσης, η διαχρονική συνδρομή των υπηρεσιακών μονάδων της ΕΕΤ προς τα μέλη ιδίως ως προς την ερμηνεία και την πρακτική υλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου, όπως ενδεικτικά: Banking package, κλιματικό stress test, διαχείριση και εποπτεία των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και κινδύνων διακυβέρνησης (ESG Risks), stress test ανθεκτικότητας στις κυβερνοεπιθέσεις, stress test 2025, εποπτικές αναφορές, τιτλοποιήσεις απαιτήσεων, ανάκαμψη και εξυγίανση, ψηφιακό ευρώ, υπηρεσίες πληρωμών, άμεσες μεταφορές πίστωσης, ενωσιακό πλαίσιο καταναλωτικής και στεγαστικής πίστης, Savings and Investment Union, εταιρική και εσωτερική διακυβέρνηση, νομοθετική δέσμη για την ενίσχυση του πλαισίου καταπολέμησης ξεπλύματος βρώμικου χρήματος, εθνικό πλαίσιο υλοποίησης του χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού, ασφάλεια συναλλαγών, κ.λπ.

Κατά τη διάρκεια του 2024 πραγματοποιήθηκαν, με φυσική παρουσία, αλλά και μέσω τηλεδιασκέψεων, περισσότερες από 450 συνεδριάσεις καταστατικών οργάνων, συντονιστικών επιτροπών, μόνιμων και ad hoc ομάδων έργου της ΕΕΤ.

Συνεχίστηκε και το 2024 η παροχή στα μέλη βέλτιστων εκπαιδευτικών λύσεων για την πιστοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων του προσωπικού τους, με ετήσια αύξηση κατά 6,5% του αριθμού συμμετοχών στα εκπαιδευτικά προγράμματα του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου (2024: 12.641, 2023: 11.872).

Στο πλαίσιο των δηλώσεων και δεσμεύσεων της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, όπως αυτές περιλαμβάνονται στην Απόφαση Διευθέτησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού με αριθμό 838/2023/ΦΕΚ Β/2432/24.4.2024:

Α) Γνωστοποιήθηκε αρμοδίως η επικαιροποιημένη 22σέλιδη Πολιτική Ανταγωνισμού της ΕΕΤ (και είναι δημόσια προσβάσιμη στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ, βλ. (<https://www.hba.gr/Commi/ALL/PolitikiEETAntagonismos2024.pdf>).

Β) Εκπονήθηκε με τη συνδρομή των καθηγητών κ.κ. Γεωργίου Τριανταφυλλάκη) ειδικό τεύχος με πλήρη ανάλυση των αρχών του ελεύθερου ανταγωνισμού. Το τεύχος αυτό τέθηκε υπόψη όλων των στελεχών-εκπροσώπων των μελών μας. Πραγματοποιήθηκε επίσης από τους ίδιους όπως και παραπάνω καθηγητές εκπαιδευτικό σεμινάριο στην ίδια θεματική (ελεύθερος ανταγωνισμός). Η διδασκαλία έγινε σωρευτικά: **i)** Με φυσική παρουσία (τρίωρη διδασκαλία αίθουσας από τους παραπάνω δύο Καθηγητές εντός του πρώτου δεκαημέρου του Δεκεμβρίου 2024), **ii)** με ηλεκτρονικό μάθημα, και **iii)** με τη μορφή ερωτήσεων - απαντήσεων.

Το παραπάνω υλικό τεκμηρίωσης είναι αναρτημένο στην ειδικά διαμορφωμένη Βάση Δεδομένων της ΕΕΤ, στην οποία έχουν εξ αποστάσεως πρόσβαση όλοι οι εκπρόσωποι των Μελών μας.

Επικοινωνιακές δράσεις

A. Above The Line (ATL) ενέργειες

Στο πλαίσιο της ετήσιας Επικοινωνιακής Στρατηγικής της, και σε συνεργασία με τα μέλη της και την Mastercard, κατά τη διάρκεια του 2024 υλοποιήθηκε σε δύο στάδια εκτεταμένη εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για θέματα ηλεκτρονικής απάτης, υπό τον γενικό τίτλο «Κάποιες ειδοποιήσεις είναι καλύτερο να τις αγνοείς».

Η εκστρατεία περιελάμβανε τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά σποτ, καθώς και ηλεκτρονικό προωθητικό υλικό για ιστοσελίδες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όλα διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ, στην ειδική ομώνυμη ενότητα [Κάποιες ειδοποιήσεις είναι καλύτερο να τις αγνοείς](#)

B. Διοργάνωση συνεδρίων

Η ΕΕΤ, το έτος 2024, διοργάνωσε δύο σημαντικές εκδηλώσεις:

- Παρουσίαση του βιβλίου του Charles H. Dallara “Euroshock: How the Largest Debt Restructuring in History Helped Save Greece and Preserve the Eurozone”.
- Συνέδριο για τον Χρηματοπιστωτικό Εγγραμματισμό με διαδραστική έκθεση για σχολεία.

Επίσης, φιλοξένησε στην Αθήνα, την 59^η συνεδρίαση των συνδεδεμένων μελών της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας.

Γ. Συμμετοχή σε συνέδρια / Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Και το 2024 η ΕΕΤ ανταποκρίθηκε θετικά σε προσκλήσεις της χρηματοοικονομικής και ακαδημαϊκής κοινότητας, για συμμετοχή στελεχών της σε επιλεγμένες εκδηλώσεις, με τοποθετήσεις για επίκαιρα θέματα του τραπεζικού και χρηματοοικονομικού κλάδου εν γένει.

Η ΕΕΤ, και το 2024, υποστήριξε με χορηγίες και παροχή αιγίδας, επιλεγμένες εκδηλώσεις (επιστημονικά συνέδρια, ενημερωτικές ημερίδες, βράβευση και απονομή υποτροφιών σε φοιτητές χρηματοοικονομικών και τραπεζικών σχολών Ελληνικών Πανεπιστημιακών ιδρυμάτων), ενώ συνέβαλε σημαντικά και στην οικονομική ενίσχυση ακριτικών σχολείων.

Δ. Ενημέρωση εκπροσώπων τύπου

Το Νοέμβριο του 2024 η ΕΕΤ προσκάλεσε στα γραφεία της τραπεζικούς και οικονομικούς συντάκτες, με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων σε επίκαιρα ζητήματα και την παρουσίαση των προοπτικών του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Απάντησε, επίσης, στο σύνολο αιτημάτων που έλαβε από εκπροσώπους τύπου και εμπίπτουν στον καταστατικό της σκοπό (θεσμική επεξεργασία θεμάτων που αφορούν στον τραπεζικό κλάδο).

Α. Εκπαιδευτική δραστηριότητα ETI

Το 2024 το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου (ETI) εμπλουτίστηκε με νέα αντικείμενα για να ανταποκριθεί στις εκπαιδευτικές ανάγκες που προέκυψαν από τις εθνικές, αλλά και τις ευρωπαϊκές εξελίξεις. Η διοργάνωση εξετάσεων - τόσο για λογαριασμό των αρμόδιων εποπτικών αρχών (Τράπεζας της Ελλάδος και Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς) όσο και για την εκπαιδευτική επιμόρφωση σε ενδοεπιχειρησιακό επίπεδο – συνεχίστηκε με ακόμη μεγαλύτερη σε σχέση με τα προηγούμενα έτη συμμετοχή.

Κομβικής σημασίας αποδείχτηκε η επένδυση του ETI στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω της αξιοποίησης σύγχρονων τεχνολογιών (e-learning), με συγκριτικό πλεονέκτημα, μεταξύ άλλων, την ποιότητα του εκπαιδευτικού υλικού και την εξοικονόμηση πόρων για τους «εκπαιδευόμενους» του ETI, το 85% των οποίων προέρχεται από τις τράπεζες μέλη της ΕΕΤ.

Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων πραγματοποιήθηκε μέσω της πλατφόρμας ηλεκτρονικής εκπαίδευσης του ETI <https://elearning.eti.gr/>, ενώ πραγματοποιήθηκαν και αρκετές δια ζώσης εκπαιδεύσεις στο ανακαινισμένο εκπαιδευτικό κέντρο του ETI.

Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις θεσμικές δράσεις του Ινστιτούτου, τόσο για την πιστοποίηση γνώσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα με τη στρατηγική συνεργασία με διεθνείς εκπαιδευτικούς οργανισμούς, όσο και για τη χρηματοπιστωτική εκπαίδευση με σκοπό την ενίσχυση του επιπέδου χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού των μαθητών της χώρας μας.

Ευρωπαϊκή Ένωση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για τον Χρηματοπιστωτικό Τομέα (EBTN)

Η ΕΕΤ είναι ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για τον Χρηματοπιστωτικό Τομέα (European Banking & Financial Services Training Association - EBTN), εκπροσωπείται στο Διοικητικό της Συμβούλιο από το 2020 και από τον Ιανουάριο του 2023 έχει την Αντιπροεδρία της.

Επιπλέον, η ΕΕΤ έχει την Προεδρία της Επιτροπής για τη Διαπίστευση Πιστοποιήσεων (EBTN Accreditation Committee). Η εν λόγω Επιτροπή είναι υπεύθυνη για το Πρότυπο Διαπίστευσης Πιστοποιήσεων, τον τεχνικό έλεγχο των αιτήσεων απόκτησης πιστοποίησης της EBTN για τα πιστοποιητικά του χρηματοπιστωτικού τομέα και τον έλεγχο ανανέωσης και διατήρησης των πιστοποιήσεων αυτών. Το 2024 η Επιτροπή συναντήθηκε δύο φορές με σκοπό την επικαιροποίηση του προτύπου Triple E σύμφωνα με τις εξελίξεις στο ευρωπαϊκό πλαίσιο Δια Βίου Μάθησης. Το πρότυπο Διαπιστεύσεων Πιστοποιήσεων της EBTN ενσωματώνει μεταξύ άλλων τις Συστάσεις σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα, καθώς και τις διαδικασίες και διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων (reskilling and

upskilling), τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης, καθώς και τις μικρο-πιστοποιήσεις.

Το πρότυπο Διαπίστευσης Πιστοποιήσεων της EBTN προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να σχεδιάζεται και να εφαρμόζεται ένα πιστοποιητικό μη τυπικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Δεν αποτελεί εργαλείο πιστοποίησης προσώπων, αλλά ένα σύνολο κριτηρίων για τη διαπίστευση φορέων ως προς την ποιότητα των τίτλων που αυτοί παρέχουν, προσφέροντας τυποποιημένες πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα, το επίπεδο και το περιεχόμενο των διαπιστευμένων πιστοποιητικών. Συμβάλλει, επίσης, στη διαφάνεια, καθώς διευκολύνει τη σύγκριση τίτλων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της Προεδρίας της EET στην Επιτροπή για τη Διαπίστευση Πιστοποιήσεων, συμμετείχαμε ενεργά στο ευρωπαϊκό Πρόγραμμα European Micro-Credentials and Professional Qualifications Certification System in the Banking and Financial Services Sector (MiCreS EU project). Στόχος του ευρωπαϊκού προγράμματος είναι η διαμόρφωση ενός προτύπου πιστοποίησης για μικρο-διαπιστευτήρια (micro-credentials) και η εφαρμογή του προτύπου στο πρόγραμμα Sustainable Finance της EBTN.

Πιστοποίηση Επαγγελματικής Επάρκειας Στελεχών Τραπεζών και Μεσιτών Πιστώσεων σε θέματα Στεγαστικής Πίστης

Το πρόγραμμα πιστοποίησης προέκυψε μετά τη στρατηγική συνεργασία του ETI με την Moody's Analytics το 2019 και στηρίζεται εξολοκλήρου στη μέθοδο e-learning. Διατίθεται στα ελληνικά και καλύπτει πλήρως τις απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας που προβλέπονται στην Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την Ενυπόθηκη Πίστη, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το νόμο 4438/2016.

Πέρα από την εκπλήρωση των κανονιστικών απαιτήσεων, το πρόγραμμα επικεντρώνεται στην ουσιαστική αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων προκειμένου να αναδειχθεί ο ρόλος τους ως υπεύθυνων συμβούλων των πελατών τους, σύμφωνα με τους στόχους των τραπεζών μελών της EET και τις εξελισσόμενες προσδοκίες της εγχώριας αγοράς στεγαστικής πίστης.

Μέχρι σήμερα, περίπου 3.500 στελέχη των τραπεζών μελών της EET έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα και είναι κάτοχοι της σχετικής πιστοποίησης. Επίσης, για δεύτερη χρονιά το ETI συνεχίζει τη συνεργασία του με εταιρίες μεσιτείας πιστώσεων που έχουν λάβει άδεια ή βρίσκονται σε διαδικασία αδειοδότησης από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), προκειμένου τα στελέχη τους να αποκτήσουν την εν λόγω επαγγελματική πιστοποίηση.

Πιστοποίηση επαγγελματικής επάρκειας για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στην παροχή επενδυτικών υπηρεσιών πρέπει να απασχολούνται μόνον πρόσωπα τα οποία διαθέτουν πιστοποιητικό καταλληλότητας.

Τα πιστοποιητικά για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών έχουν πενταετή ισχύ, και η ανανέωσή τους, ανάλογα με τις προϋποθέσεις που πληροί ο κάτοχος του πιστοποιητικού, μπορεί να επιτευχθεί:

- (α) με την επιτυχή παρακολούθηση εγκεκριμένου από τις εποπτικές αρχές Σεμιναρίου Επιμόρφωσης για το Νομοθετικό Πλαίσιο της Κεφαλαιαγοράς ή
- (β) με την επιτυχή εξέταση στην ενότητα του Νομοθετικού Πλαισίου της Κεφαλαιαγοράς.

Το ETI διαθέτει εγκεκριμένο Σεμινάριο Επιμόρφωσης για το «*Νομοθετικό πλαίσιο κεφαλαιαγοράς (α1-δ)*», το οποίο εκτός της αρχικής έγκρισής του από τις Εποπτικές Αρχές με το ΦΕΚ Β' 1926/29.06.2016 έλαβε επικαιροποιημένη έγκριση, λόγω σημαντικών αλλαγών στην ύλη, με το ΦΕΚ Β' 3862/06.09.2018, ενώ κάθε χρόνο επικαιροποιείται από την ΕΕΤ ώστε η διδακτέα ύλη να προσαρμόζεται στις αλλαγές που έχουν επέλθει στην εξεταστέα ύλη κατά την τελευταία πενταετία από το έτος διοργάνωσης του Σεμιναρίου Επιμόρφωσης.

Το 2024 1.200 στελέχη πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών χρηματοπιστωτικών οργανισμών ολοκλήρωσαν επιτυχώς το Σεμινάριο Επιμόρφωσης «*Νομοθετικό πλαίσιο κεφαλαιαγοράς (α1-δ)*» και ανανέωσαν τα πιστοποιητικά τους για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών.

Εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής επάρκειας για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών

Σύμφωνα με την κοινή απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος και του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ Β' 1925/30.05.2018) για την πιστοποίηση επαγγελματικής επάρκειας των απασχολούμενων στα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, το ETI αναγνωρίζεται ως φορέας διοργάνωσης εξετάσεων πιστοποίησης για όλα τα πιστοποιητικά. Στο πλαίσιο αυτό το ETI, σε άριστη συνεργασία με τις δυο εποπτικές αρχές και την αρμόδια Επιτροπή Εξετάσεων πραγματοποίησε:

- Εξετάσεις για τα πιστοποιητικά (α1-β), στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, τον Μάρτιο, με τη συμμετοχή 551 υποψηφίων.
- Εξετάσεις για τα πιστοποιητικά (α1-δ), (ε), (στ1) και (στ2) στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, τον Μάιο, με τη συμμετοχή 1.116 υποψηφίων.
- Εξετάσεις για τα πιστοποιητικά (α1-δ), (ε), (στ1) και (στ2), στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, το Νοέμβριο, με τη συμμετοχή 1157 υποψηφίων.

Πιστοποίηση επαγγελματικής επάρκειας για την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστικής Διαμεσολάβησης

Το 2024 το ETI προσέφερε σεμινάρια επιμόρφωσης για τις εξετάσεις απόκτησης Πιστοποιητικού «*Επαγγελματικών Γνώσεων Επενδυτικών Προϊόντων βασιζόμενων σε Ασφάλιση*». Επιπλέον, για τέταρτη συνεχή χρονιά, το ETI σχεδίασε και προσέφερε Σεμινάρια επαγγελματικής εκπαίδευσης για τη δραστηριότητα διανομής ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών προϊόντων (Τομέας Α και Τομέας Β), εγκεκριμένα από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα συγκεκριμένα σεμινάρια αξιοποιούνται από κατόχους πιστοποιητικών επαγγελματικών γνώσεων ως προς τη διανομή ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών προϊόντων, εφόσον επιθυμούν τη διατήρηση ισχύος του πιστοποιητικού τους. Το 2024, μέσω των

προγραμμάτων του ETI ανανέωσαν την πιστοποίησή τους 2.811 στελέχη στον Τομέα Α και 5.970 στελέχη στον Τομέα Β. Το ETI θα συνεχίσει την προσφορά της συγκεκριμένης υπηρεσίας και το 2025.

Στατιστικά στοιχεία εκπαιδευτικής δραστηριότητας ETI

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ			
	2024		2023	
Ανοικτά (διατραπεζικά) προγράμματα - live webinars	159	0,26%	31	0,26%
Ανοικτά (διατραπεζικά) προγράμματα εξ αποστάσεως και elearning	10.542	90,47%	10.741	90,47%
Ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα	1.940	9,27%	1.100	9,27%
ΣΥΝΟΛΟ	12.641	100,00%	11.872	100,00%

Ανοικτή εκπαίδευση

Το 2024, στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του ETI, ιδιαίτερη βαρύτητα είχε και πάλι η θεματική του «Sustainable Finance» που αφορά τις πρωτοβουλίες και δράσεις αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, μέσω και του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό σεμινάριο, οι θεματικές του οποίου επικαιροποιήθηκαν περαιτέρω το 2024 ενσωματώνοντας τις τρέχουσες εξελίξεις.

Επιπλέον, δημιουργήθηκε νέο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «Κανονισμός DORA: Ψηφιακή Επιχειρησιακή Ανθεκτικότητα στον Χρηματοπιστωτικό Τομέα» για την παροχή γνώσεων σχετικά με το νέο ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο για την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα και γενικότερα για την αποτελεσματική πρόληψη και διαχείριση των ψηφιακών κινδύνων. Το σεμινάριο πέραν της αναλυτικής παρουσίασης των απαιτήσεων των πέντε πυλώνων του Κανονισμού αλλά και των απαιτήσεων των Κανονιστικών Τεχνικών Προτύπων που τον συνοδεύουν, θέτει τον Κανονισμό στις πραγματικές του διαστάσεις, εντοπίζοντας που πρωτοπορεί και που όχι, απαντά στις υπαρκτές ανάγκες που καλύπτει, την ιστορική του προέλευση και το συσχετισμό του με λοιπά ενωσιακά κείμενα (NIS2, CER, CRA, CSA) και πως αλληλοεπιδρούν.

Ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα

Το ETI προσφέρει νέα ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα στα μέλη, κατόπιν σχετικού αιτήματός τους.

Συγκεκριμένα: Το 2024 σε στενή συνεργασία με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης τράπεζας μέλους της ΕΕΤ συνεχίστηκε η εκπαίδευση στελεχών της που αφορούσε την προετοιμασία τους για τις εξετάσεις απόκτησης Πιστοποιητικού «Επαγγελματικών Γνώσεων Επενδυτικών Προϊόντων Βασιζόμενων σε Ασφάλιση». Επιπλέον, συνεχίστηκε με αρκετές διοργανώσεις το πρόγραμμα ενδοεπιχειρησιακής πιστοποίησης γνώσεων, με τίτλο «Χρηματοδότηση Μικρών Επιχειρήσεων (επίπεδο Ι)» και το πρόγραμμα με

τίτλο «Χρηματοδότηση Μικρών Επιχειρήσεων (επίπεδο II)», το οποίο υλοποιείται στο συγκεκριμένο μέλος από το 2010.

Παράλληλα, σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε εκπαιδευτικό πρόγραμμα εσωτερικής πιστοποίησης, διάρκειας 100 και πλέον ωρών, το οποίο απευθύνεται σε εργαζόμενους που ασχολούνται στη Διεύθυνση αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου (credit) τράπεζας μέλους της ΕΕΤ.

Β. Χρηματοπιστωτικός εγγραμματισμός

Η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ) ως θεσμικός φορέας εκπροσώπησης των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα, αναγνωρίζει τη σημασία του χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού και έχει εντάξει στους βασικούς άξονες δραστηριότητάς της την προώθηση της χρηματοπιστωτικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Από τον Σεπτέμβριο του 2022 έχει συσταθεί και λειτουργεί στην ΕΕΤ η Συντονιστική Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευσης & Χρηματοπιστωτικού Εγγραμματισμού (ΣΕ08).

Η ΕΕΤ συμμετέχει σε διεθνή και ευρωπαϊκά fora (συνδεδεμένο μέλος στο Διεθνές Δίκτυο για τη Χρηματοπιστωτική Εκπαίδευση του ΟΟΣΑ, υποστηρικτής του Παγκόσμιου Στόχου 8 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του ΟΗΕ, μέλος της Ομάδας Δράσης της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας για τον Χρηματοπιστωτικό Εγγραμματισμό, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για τον Χρηματοπιστωτικό Τομέα, μέλος του Σωματείου Επιχειρηματικότητας Νέων/JA Greece) και αναπτύσσει ποικίλες δράσεις και προγράμματα για μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το 2024 εμπλούτισε τις δράσεις της με το να συμπεριλάβει σε αυτές νέες ομάδες στόχους.

Συντονιστική Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευσης & Χρηματοπιστωτικού Εγγραμματισμού (ΣΕ08)

Η ΣΕ08 συνεδριάζει τακτικά ανά δύο μήνες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, όπως αυτές καθορίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Κατά τη διάρκεια του έτους 2024, επιβεβαίωσε την στήριξη των δράσεων της ΕΕΤ που αφορούν τους μαθητές και αποφάσισε τη δημιουργία τριών νέων προγραμμάτων χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού που θα απευθύνονται:

- στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις,
- στο γενικό πληθυσμό, με πιλοτική εφαρμογή στο χώρο εργασίας διαθέσιμο στους υπαλλήλους των Μελών της ΕΕΤ, και
- στους πολίτες μεγαλύτερης ηλικίας.

Τα εν λόγω προγράμματα προβλέπεται να είναι διαθέσιμα δωρεάν στο ευρύ κοινό εντός του 2025. Επιπλέον η ΣΕ08 αποφάσισε να πραγματοποιήσει το Πρώτο Συνέδριο / Ημερίδα Χρηματοπιστωτικού Εγγραμματισμού της ΕΕΤ και των Μελών της, ενόψει και της έναρξης υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για τον Χρηματοοικονομικό Εγγραμματισμό.

Ημερίδα Χρηματοπιστωτικού Εγγραμματισμού

Η Ελληνική Ένωση Τραπεζών διοργάνωσε, στις 16 Απριλίου 2024, [ημερίδα αφιερωμένη στον Χρηματοπιστωτικό Εγγραμματισμό](#). Στην εν λόγω ημερίδα συμμετείχαν το σύνολο των Μελών της ΕΕΤ.

Οι εργασίες της Ημερίδας ξεκίνησαν με πρωινή Έκθεση σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα του Μικρού Χρηματιστηρίου και ήταν ανοιχτή σε μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η έκθεση περιελάμβανε δράσεις της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, των Τραπεζών Μελών της και της Τράπεζας της Ελλάδος.

Στόχος ήταν οι μαθητές, με τρόπο διαδραστικό και ευχάριστο, να έρθουν σε επαφή με τις θεματικές της ιστορίας των νομισμάτων, της αποταμίευσης, της διαχείρισης των προσωπικών οικονομικών τους, την ασφάλεια στο διαδίκτυο και την εισαγωγή σε βασικούς οικονομικούς όρους. Στον χώρο της έκθεσης οι μαθητές

χωρίστηκαν σε μικρές ομάδες και περιηγήθηκαν στα περίπτερα, στα οποία είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε επιμορφωτικά παιχνίδια, να παρακολουθήσουν σύντομα βίντεο καθώς και να λάβουν απαντήσεις από ειδικούς σε ερωτήματα και προβληματισμούς γύρω από τη διαχείριση των προσωπικών τους οικονομικών.

Οι εργασίες συνεχίστηκαν στο Μέγαρο Καρατζά το μεσημέρι της ίδιας ημέρας. Η επίσημη έναρξη του συνεδρίου έγινε από τον Πρόεδρο του ΔΣ της ΕΕΤ και της Εθνικής Τράπεζας, καθηγητή κ. Γκίκα Χαρδούβελη.

Σημαντική ήταν η εκπροσώπηση θεσμικών φορέων από το εξωτερικό, με ομιλίες και παρουσιάσεις από την κα Nathalie Berger, Director for Support to Member States' Reforms, DG REFORM, European Commission, τον κ. Andrea Grifoni, Senior Policy Advisor, Financial Consumer Protection, Education, Inclusion Unit, Directorate of Financial and Enterprise Affairs, OECD, τον κ. Wim Mijs, CEO, European Banking Federation (EBF), και τον κ. Igor Lazzaroni, Head of Communication and Media Relation, Foundation for Education on Finance & Savings (FEduF).

Οι Τράπεζες Μέλη της ΕΕΤ συμμετείχαν ενεργά στο Συνέδριο, είτε ως συντονιστές της συζήτησης είτε ως ομιλητές στις επιμέρους θεματικές, ενώ σημαντική συνεισφορά είχαν στις εργασίες του συνεδρίου τόσο οι εκπρόσωποι θεσμικών φορέων, όσο και οι εκπρόσωποι ενώσεων καταναλωτών και επιμελητηρίων.

Οι θεματικές που απασχόλησαν το συνέδριο ήταν:

- Διεθνής & Ευρωπαϊκή Διάσταση του Χρηματοπιστωτικού Εγγραμματισμού
- Ο Χρηματοπιστωτικός Εγγραμματισμός στην Ελλάδα
- Χρηματοπιστωτικός Εγγραμματισμός και ο κύκλος ζωής ενός ανθρώπου. Προκλήσεις και προοπτικές για τα Πιστωτικά Ιδρύματα και την ΕΕΤ
- Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, Καταναλωτές και Χρηματοπιστωτικός Εγγραμματισμός: Προκλήσεις και προοπτικές

Εθνικός και Ευρωπαϊκός Διαγωνισμός Γνώσεων για το Χρήμα

Το 2024, η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ), στο πλαίσιο των δράσεων για την υποστήριξη του θεσμού της “European Money Week” της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας, πραγματοποίησε τον Έβδομο Εθνικό Διαγωνισμό Γνώσεων για το Χρήμα, στις 20 Μαρτίου 2024. Ο [Διαγωνισμός](#)

[πραγματοποιήθηκε](#) διαδικτυακά και έλαβαν μέρος 1.508 μαθητές από 190 ομάδες τάξεων 44 Γυμνασίων και 38 Λυκείων της χώρας μας, ιδιωτικά και δημόσια, από τους νομούς Αρκαδίας, Αττικής, Αχαΐας, Βοιωτίας, Δράμας, Δωδεκανήσου, Ηλείας, Ηρακλείου, Θεσσαλονίκης,

Ιωαννίνων, Καβάλας, Καρδίτσας, Καστοριάς, Κοζάνης, Κυκλάδων, Λακωνίας, Λάρισας, Λασιθίου, Λέσβου, Μαγνησίας, Μεσσηνίας, Ξάνθης, Πέλλας, Πιερίας, Πρεβέζης, Σερρών, Φθιώτιδας και Χανίων.

Νικήτρια αναδείχθηκε η Τάξη Α4 του Λυκείου Εκπαιδευτήρια Αυγουλέα - Λιναρδάτου του νομού Αττικής. Ακολουθούν με σειρά κατάταξης στη δεύτερη θέση η Τάξη Α2 του 1ου Γενικού Λυκείου Βόλου - Παγκύπριο του νομού Μαγνησίας και στην τρίτη θέση η Τάξη Γ3 του 2ου Γυμνασίου Νεάπολης του νομού Θεσσαλονίκης.

Ο Εθνικός Διαγωνισμός Γνώσεων για το Χρήμα, αποτελεί το πρώτο σκέλος της από κοινού πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας και των μελών της για τον Χρηματοπιστωτικό Εγγραμματισμό μαθητών ηλικίας 13-15 χρονών, καθώς η νικήτρια τάξη εκπροσωπεί το σχολείο της και την Ελλάδα στον αντίστοιχο Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό «European Money Quiz» (EMQ).

Στον [Έβδομο Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό «European Money Quiz» \(EMQ\)](#), που πραγματοποιήθηκε δια ζώσης στις Βρυξέλλες στις 18 και 19 Απριλίου 2024, η **Ελληνική Ομάδα εκπροσωπήθηκε από τους Εθνικούς Νικητές και μεταξύ 26 χωρών οι Έλληνες μαθητές κατατάχθηκαν στην πρώτη δεκάδα**. Στον τελικό, τις τρεις πρώτες θέσεις κατέλαβαν οι μαθητές από την Αυστρία, την Τσεχία και τη Βόρεια Μακεδονία.

Η ΕΕΤ πραγματοποιεί τον Εθνικό Διαγωνισμό Γνώσεων για το Χρήμα από το 2018, για μαθητές Γυμνασίου, πάντοτε με την υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σε αρμονία με το σχολικό πρόγραμμα. Από το

2020, ο Εθνικός Διαγωνισμός Γνώσεων για το Χρήμα συμπεριλαμβάνεται στους επίσημους Διαγωνισμούς του Υπουργείου. Μάλιστα, μετά και από γνωμοδότηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, το Υπουργείο Παιδείας ενέκρινε τη διεξαγωγή του Εθνικού Διαγωνισμού Γνώσεων για το Χρήμα από το σχολικό έτος (2020-2021) εκτός των μαθητών της Γ' Γυμνασίου και για μαθητές της Α' Γενικού και Επαγγελματικού Λυκείου, ενώ παράλληλα ενέκρινε και τη χρήση του βιβλίου της ΕΕΤ «Πρώτα Χρηματοοικονομικά Βήματα» (ISBN: 978-960-6867-31-6) από τους εκπαιδευτικούς στο πλαίσιο προετοιμασίας των μαθητών τους για τον Εθνικό Διαγωνισμό. Το εν λόγω βιβλίο διατίθεται και από τον Ιανουάριο του 2021 παρέχεται και σε

[ψηφιακή μορφή](#).

Η ενημέρωση και συμμετοχή των μαθητών για τον Εθνικό Διαγωνισμό Γνώσεων για το Χρήμα πραγματοποιείται στο πλαίσιο των μαθημάτων Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, και Πολιτικής Παιδείας.

Στόχος της ΕΕΤ είναι να καταστήσει τη χρηματοπιστωτική εκπαίδευση εφικτή ακόμα και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδας. Προς τον σκοπό αυτό η [ειδικά διαμορφωμένη ιστοσελίδα της ΕΕΤ για το European Money Quiz](#) παραμένει ενεργή καθ' όλη τη διάρκεια του έτους έτσι ώστε τα παιχνίδια γνώσεων για το Χρήμα και το ψηφιακό βιβλίο να είναι προσβάσιμα σε όλους: μαθητές, καθηγητές και γονείς.

Συμμέτοχή της ΕΕΤ στην Εθνική Στρατηγική για το Χρηματοοικονομικό Εγγραμματισμό στην Ελλάδα

Την Τετάρτη, 24 Ιανουαρίου 2024, πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σε συνεργασία με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η παρουσίαση του έργου «Εθνική Στρατηγική για τον Χρηματοοικονομικό Εγγραμματισμό».

Η ΕΕΤ συμμετείχε στην εκδήλωση με τοποθέτηση του Ανώτερου Διευθυντή της, κ. Βασίλη Παναγιωτίδη σε πάνελ στη θεματική “The contribution of financial literacy to Greek Economy”. Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά σε όλες τις εργασίες για τη διαμόρφωση της Εθνικής Στρατηγικής για τον Χρηματοοικονομικό Εγγραμματισμό, καθώς ήδη από τον Νοέμβριο του 2021, περιλαμβάνεται στους φορείς (Υπουργεία, Αρμόδιες Εποπτικές Αρχές, Πανεπιστήμια, Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα, Μη κερδοσκοπικοί φορείς, κ.λπ) που είχαν κληθεί να συμμετάσχουν στη σχετική διαδικασία.

Η Εθνική Συντονιστική Επιτροπή Χρηματοοικονομικού Εγγραμματισμού όρισε τέσσερις Θεματικές Επιτροπές, οι οποίες θα επικουρούν το έργο της και θα υποβάλουν προτάσεις για υλοποίηση. Συμμετέχοντες στις εν λόγω θεματικές επιτροπές δύνανται να είναι μόνον οι αναγνωρισμένοι από την Εθνική Στρατηγική φορείς. Η ΕΕΤ συγκαταλέγεται μεταξύ αυτών και όρισε εκπροσώπους και στις τέσσερις θεματικές επιτροπές:

1. Θεματική Επιτροπή αρμόδια για ζητήματα Εκπαίδευσης και για ζητήματα ψηφιακού χρηματοοικονομικού εγγραμματισμού νέων και ενηλίκων.
2. Θεματική Επιτροπή αρμόδια για ζητήματα προστασίας του καταναλωτή και του δανειολήπτη.
3. Θεματική Επιτροπή αρμόδια για ζητήματα ενίσχυσης του χρηματοοικονομικού εγγραμματισμού των ιδιοκτητών πολύ μικρών, μικρών & μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
4. Θεματική Επιτροπή αρμόδια για ζητήματα προώθησης της κουλτούρας του μακροπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού σχετιζόμενης με ζητήματα αποταμίευσης, συνταξιοδότησης, δημιουργίας περιουσιακών στοιχείων, επενδύσεων και αξιοποίησης ασφαλιστικών προϊόντων.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Το 2024 οι εργασίες της Ομάδας Έργου της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ) για την Χρηματοπιστωτική Εκπαίδευση (Financial Education Project Group - FEPG), στην οποία συμμετέχει η ΕΕΤ, επικεντρώθηκαν κυρίως στην υλοποίηση της *European Money Week (EMW) 2024*, στη διεξαγωγή του Έβδομου Ευρωπαϊκού Διαγωνισμού για το Χρήμα “European Money Quiz (EMQ)” και στη διερεύνηση της δυνατότητας επικαιροποίησης της έρευνας της ΕΤΟ για το “Financial Literacy Playbook”, το οποίο είχε δημοσιευθεί το 2020 και περιείχε πληροφορίες για τις δράσεις χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού των Τραπεζικών Ενώσεων – Μελών της ΕΤΟ.

Επιπλέον, καθώς η ΕΕΤ διαθέτει από το Νοέμβριο του 2023 την Προεδρία της Ομάδας Εργασία FEPG της ΕΤΟ, τον Ιούλιο του 2024 φιλοξένησε την συνεδρίαση της FEPG στην Αθήνα. Η συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε σε υβριδική μορφή, ώστε να δοθεί δυνατότητα συμμετοχής σε όλα τα Μέλη της ΕΤΟ.

Τα Μέλη της FEPG είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν το Μουσείο της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) και την ειδικά διαμορφωμένη Έκθεσή της για την κυκλική οικονομία και το χρηματοπιστωτικό εγγραμματισμό. Στο πλαίσιο αυτό, τα Μέλη της FEPG είχαν τη δυνατότητα να συνομιλήσουν με εκπροσώπους της ΤτΕ και να ενημερωθούν για τις επικείμενες δράσεις της.

Συμμετοχή σε Συνέδρια του INFE/OECD για τον χρηματοπιστωτικό εγγραμματισμό

Η ΕΕΤ ως affiliate member του International Network on Financial Literacy του ΟΟΣΑ, κατά τη διάρκεια του 2024 παρακολούθησε και συμμετείχε διαδικτυακά στις παρακάτω εκδηλώσεις:

- OECD GMW2024 global launch event (18.03.2024)
- OECD-Conassif symposium on financial literacy. Supporting Financial Consumers in Navigating Risks (24.05.2024).
- OECD/launch of the PISA 2022 Results Volume IV “How Financially Smart Are Students?” (27.06.2024)
- OECD and French Financial Markets Authority (AMF) financial literacy strategy for new retail investors in France (07.10.2024)
- OECD/INFE Advisory Board and Technical Committee Meetings and OECD-OJK Conference on Financial Literacy. Empowering Consumers through Financial Education (6-8.11.2024)
- Launch of the Global Money Week 2024 Annual Report (13.12.2024)

Get Involved

Το 2024 η ΕΕΤ ενίσχυσε τη συνεργασία της με την Get Involved, μια μη-κερδοσκοπική νεανική πρωτοβουλία που ιδρύθηκε το 2017 και επιχειρεί να γεφυρώσει το χάσμα επικοινωνίας μεταξύ των θεσμών, της αγοράς και των ακαδημαϊκών με τους νέους στην Ελλάδα. Σκοπός της Get Involved είναι η προάσπιση της οικονομικής παιδείας μέσω μίας διεπιστημονικής προσέγγισης. Ειδικότερα, η ΕΕΤ:

- Υποστήριξε για τέταρτη χρονιά το Συνέδριο Προσομοίωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), το οποίο αποτελεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που αποσκοπεί στον εμπλουτισμό των γνώσεων των φοιτητών γύρω από τον ρόλο της ΕΚΤ και τα σύγχρονα οικονομικά ζητήματα. Επιπροσθέτως, στο συνέδριο προσομοίωσης του 2024 η ΕΕΤ συμμετείχε με ειδική παρουσίαση στη θεματική «Ο χρηματοπιστωτικός Εγγραμματισμός: Προκλήσεις και Προοπτικές για νέους».
- Συνεργάζεται με την Get Involved για τη δημιουργία Ευρετηρίου Οικονομικών Όρων, το οποίο θα είναι διαθέσιμο διαδικτυακά εντός του 2025.

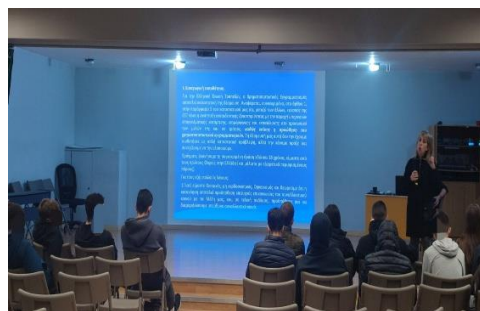
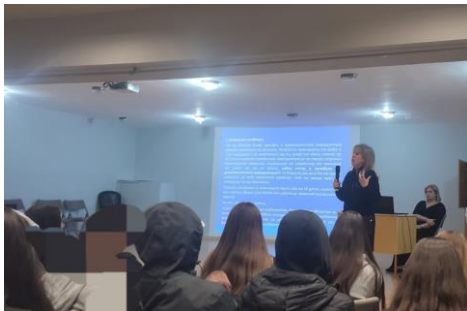

Quality Net Foundation

Η ΕΕΤ σε συνεργασία με την Quality Net Foundation, στο πλαίσιο υλοποίησης του Παγκόσμιου Στόχου 8 Βιώσιμης Ανάπτυξης διαθέτει εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές, καθηγητές και γονείς στην [ιστοσελίδα του Βιωματικού Σχολείου](#) προκειμένου να διευκολύνει τους συμμετέχοντες για τον Πανελλήνιο Σχολικό Διαγωνισμό Bravo Schools.

Επίσκεψη ΕΕΤ σε Σχολεία

Η ΕΕΤ ξεκίνησε το Δεκέμβριο του 2024 τη νέα δράση της που περιλαμβάνει επισκέψεις Ανώτερων Στελεχών της σε Λύκεια στο πλαίσιο των δράσεων επαγγελματικού προσανατολισμού & χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού.

Εποπτικές και Ρυθμιστικές εξελίξεις

Α. Θέματα λειτουργίας και εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων

Α.1 Ενσωμάτωση στη νομοθεσία της Ε.Ε. του ρυθμιστικού πλαισίου «Βασιλεία III» για την προληπτική εποπτεία (Banking Package)

Στις 19 Ιουνίου 2024, δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1623 και η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1619, με τα οποία τροποποιούνται ο Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013 (Capital Requirements Regulation – CRR3) και η Οδηγία 2013/36/ΕΕ (Capital Requirements Directive – CRD6). Τα εν λόγω νομοθετήματα (Banking Package) ενσωματώνουν στην Ε.Ε. το τελευταίο μέρος των διεθνών προτύπων της Επιτροπής της Βασιλείας για την τραπεζική εποπτεία, γνωστά ως «Βασιλεία III».

Η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του νέου Κανονισμού είναι η 1^η Ιανουαρίου 2025, με εξαίρεση ορισμένες διατάξεις, η έναρξη εφαρμογής των οποίων ξεκίνησε στις 9 Ιουλίου 2024. Σε ό,τι αφορά την Οδηγία, τα κράτη μέλη της Ε.Ε. οφείλουν να ενσωματώσουν τις διατάξεις της στην εθνική έννομη τάξη τους, έως τις 10 Ιανουαρίου 2026. Η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των διατάξεων της Οδηγίας είναι η 11^η Ιανουαρίου 2026, με ορισμένες εξαιρέσεις που αφορούν μεταγενέστερες ημερομηνίες.

Στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης των νέων κανόνων στο ευρωπαϊκό δίκαιο προληπτικής εποπτείας, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA) εξουσιοδοτείται να εκδώσει μια σειρά εφαρμοστικών μέτρων (συνολικά 140), τα οποία αποτελούνται από ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα (RTS), εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα (ITS), κατευθυντήριες γραμμές (guidelines), καθώς και εκθέσεις (reports), γνωμοδοτήσεις (opinions) και ρυθμίσεις σχετικά με τις δημοσιοποιήσεις (disclosures).

Ενδεικτικά, με χρονικό ορίζοντα υλοποίησης την 1^η Ιανουαρίου 2026, αναμένεται η έκδοση 32 εφαρμοστικών μέτρων, τα οποία αφορούν, μεταξύ άλλων, στις κάτωθι θεματικές:

- υποβολή αναφορών, δημοσιοποιήσεις και Πυλώνας 3,
- πιστωτικός κίνδυνος,
- κίνδυνος αγοράς,
- κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, και
- πρόσβαση στις αγορές.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε σε διαρκή βάση τις τράπεζες - μέλη της για τη διαδικασία διαπραγμάτευσης και ψήφισης των νομοθετικών κειμένων των αναθεωρημένων CRR/CRD, καθώς επίσης και για τις σχετικές δημόσιες διαβουλεύσεις που ανακοινώνονταν, τόσο σε επίπεδο Επιτροπής της Βασιλείας για την τραπεζική εποπτεία (BCBS) όσο και από πλευράς Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA). Οι κανόνες της Βασιλείας III, καθώς και ο αντίκτυπός τους για τις ελληνικές τράπεζες, συζητηθήκαν εκτενώς σε σχετικές

συνεδριάσεις των μελών της EET με αντικείμενο όλο το εύρος των επιμέρους θεματικών του Banking Package (π.χ. διαδικασία υποβολής αναφορών, διαχείριση κινδύνων ESG, κίνδυνος αγοράς κ.λπ).

Συμμετοχή στις εργασίες της νομοπαρασκευαστικής ομάδας εργασίας

Για τους σκοπούς ενσωμάτωσης στην ελληνική έννομη τάξη των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1619 (CRD6), συγκροτήθηκε νομοπαρασκευαστική ομάδα εργασίας με τη συμμετοχή εκπροσώπων από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, την Τράπεζα της Ελλάδος και την EET. Στο πλαίσιο αυτό, η EET ενημέρωσε σε διαρκή βάση τις τράπεζες - μέλη της για την πρόοδο των εργασιών της εν λόγω νομοπαρασκευαστικής ομάδας εργασίας και τις τροποποιήσεις που προτάθηκαν προς εισαγωγή στην εθνική νομοθεσία (ν. 4261/2014 - Πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων).

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η EET συμμετείχε ενεργά στις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ) για την προώθηση των θέσεων των μελών της, με στόχο την άρτια και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων των CRR/CRD.

Ειδικότερα, η EET συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στις εργασίες της Banking Supervision Committee της ΕΤΟ, η οποία συντονίζει το έργο για τη συγκεκριμένη θεματική, του SSM Strategy Group της ΕΤΟ, καθώς επίσης και του Basel Committee Principles and Standards Working Group, που εξειδικεύεται στη συζήτηση περί των ρυθμιστικών εξελίξεων στην πολιτική της κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών και στην ενημέρωση σχετικά με τις συνθήκες ισονομίας μεταξύ της Ε.Ε. και άλλων εννόμων τάξεων, όπως οι Η.Π.Α και το Ηνωμένο Βασίλειο.

A.2 Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (EU-wide stress test)

Στις 12 Νοεμβρίου 2024, κατόπιν σχετικής δημόσιας διαβούλευσης, η ΕΒΑ δημοσίευσε τα τελικά αρχεία της μεθοδολογίας, των υποδειγμάτων και των οδηγιών συμπλήρωσης για την πανευρωπαϊκή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (EU-wide stress test) έτους 2025, συνοδευόμενα από το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα.

Η σχετική μεθοδολογία λαμβάνει υπόψη την πρόσφατη αναθεώρηση του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 (CRR) και την ανακοίνωση της Ε. Επιτροπής σχετικά με την αναβολή της ημερομηνίας εφαρμογής των ρυθμίσεων για το πλαίσιο της ριζικής αναθεώρησης του χαρτοφυλακίου συναλλαγών (FRTB), ενώ εισάγονται τροποποιήσεις στην ευρύτερη θεματική του κινδύνου αγοράς.

Ενημέρωση μελών/Συνεδριάσεις μελών

Η EET ενημέρωσε σε συνεχή βάση τις τράπεζες - μέλη της σχετικά με τις ανακοινώσεις και το συνοδευτικό υλικό που δημοσιεύονταν από τις αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο της προετοιμασίας της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Επίσης, η EET συνέλεξε παρατηρήσεις αναφορικά με τα κυριότερα ζητήματα που απασχολούν τον εγχώριο τραπεζικό τομέα ως προς την υλοποίηση της άσκησης.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά, με σταθερή εκπροσώπηση, στις εργασίες της Banking Supervision Committee και του Stress Testing Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ).

Συμμετοχή της ΕΕΤ σε συνάντηση της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών

Τον Μάιο 2025, πραγματοποιήθηκε συνάντηση της ΕΤΟ με τα αρμόδια στελέχη της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΒΑ), με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων επί του υπό διαμόρφωση EU-wide stress test 2025.

Η ΕΕΤ συνέδραμε με παρατηρήσεις στο συνοδευτικό υλικό της συνάντησης, κατά την οποία συζητήθηκαν η διαδικασία, τα πιθανά σενάρια και οι σχετικοί προβληματισμοί των τραπεζών. Ειδικότερα, απασχόλησε ο σχεδιασμός των σεναρίων της άσκησης σε ό,τι αφορά τον υπολογισμό του κινδύνου αγοράς, καθώς επίσης και η απαίτηση της εκ των προτέρων εφαρμογής των ρυθμίσεων του αναθεωρημένου Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 (CRR3), ενώ αυτός δεν είχε ακόμη τεθεί σε ισχύ.

Α.3 Εποπτική διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησης (SREP) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Στις 17 Δεκεμβρίου 2024, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εποπτικής διαδικασίας εξέτασης και αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP) του ίδιου έτους.

Στα κυριότερα συμπεράσματα της έκθεσης περιλαμβάνονται τα εξής:

- Όπως και κατά το προηγούμενο έτος, οι τράπεζες της ζώνης του ευρώ που εποπτεύονται από την ΕΚΤ εμφανίζουν υψηλά επίπεδα θέσεων κεφαλαίου και ρευστότητας και παραμένουν ανθεκτικές.
- Η διαχείριση των γεωπολιτικών κινδύνων αναδεικνύεται σε ιδιαίτερης σημασίας.
- Οι παράγοντες που επηρέασαν δυσμενώς τη βαθμολογία των τραπεζών είναι (α) ο αντίκτυπος στην αγορά των εμπορικών ακινήτων και (β) οι μεταβολές στο περιβάλλον των επιτοκίων. Από την άλλη πλευρά, η αυξημένη κερδοφορία και η περιορισμένη μεταβλητότητα της αγοράς λειτούργησαν θετικά, μαζί με εξατομικευμένους παράγοντες για κάθε τράπεζα, όπως το επιχειρηματικό της μοντέλο ή η διακυβέρνηση.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ παρακολουθούσε στενά και ενημέρωσε σε συνεχή βάση τις τράπεζες-μέλη της για όλες τις τρέχουσες εξελίξεις όσον αφορά τη διαδικασία του SREP, τις τροποποιήσεις στις επιμέρους μεθοδολογίες και το χρονοδιάγραμμα για το SREP 2025.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στις εργασίες του SSM Strategy Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), στο πλαίσιο των συνεδριάσεων του οποίου πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις με τις εποπτικές αρχές, εν όψει της προετοιμασίας των τραπεζών για το SREP. Ειδικότερα, η ΕΕΤ συνέβαλε στη διαμόρφωση των προτάσεων της ΕΤΟ σχετικά με:

- τη μεταφορά της ημερομηνίας υποβολής των εσωτερικών διαδικασιών αξιολόγησης της επάρκειας κεφαλαίου και της επάρκειας ρευστότητας (ICAAP/ ILAAP), και
- την τροποποίηση επιμέρους υποδειγμάτων σύμφωνα με τη βραχυπρόθεσμη άσκηση της ΕΚΤ (ECB Short-Term Exercise/ STE).

Α.4 Εξελίξεις στη θεματική της διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου

Στις 8 Μαρτίου 2024, δημοσιεύθηκε η Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) ΠΕΕ 227/1/08.03.2024 της Τράπεζας της Ελλάδος, με θέμα «Θέσπιση μακροπροληπτικών μέτρων σχετικά με τη δανειακή επιβάρυνση που εφαρμόζονται σε επίπεδο δανειολήπτη για δάνεια και λοιπές πιστώσεις προς φυσικά πρόσωπα με εξασφάλιση οικιστικό ακίνητο σύμφωνα με το άρθρο 133Α του ν. 4261/2014».

Ειδικότερα, με την εν λόγω πράξη θεσπίζεται:

- ανώτατο επιτρεπόμενο όριο για τον δείκτη εξυπηρέτησης χρέους προς εισόδημα κατά την έγκριση (debt service-to-income at origination – DSTI-O) 50% για τους αγοραστές για πρώτη φορά και 40% για τους λοιπούς δανειολήπτες, και
- ανώτατο επιτρεπόμενο όριο για τον δείκτη δανείου προς την αξία του υπέγγυου ακινήτου κατά την έγκριση (loan-to-value at origination – LTV-O) 90% για τους αγοραστές για πρώτη φορά και 80% για τους λοιπούς δανειολήπτες.

Τα ανωτέρω μακροπροληπτικά μέτρα δεν εφαρμόζονται σε (α) μη εξυπηρετούμενα δάνεια και σε δάνεια υπό καθεστώ ρύθμισης [κατά την έννοια των άρθρων 47α και 47β αντίστοιχα του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013], (β) σε δάνεια και λοιπές πιστώσεις που συνδέονται με προγράμματα εθνικής στεγαστικής πολιτικής ή πράσινης μετάβασης, τα οποία διέπονται από ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις, καθώς επίσης και σε (γ) μεταβιβαζόμενα χαρτοφυλάκια από εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις του ν. 5072/2023.

Τα μέτρα της ΠΕΕ 227/1/08.03.2024 τίθενται σε εφαρμογή την 1^η Ιανουαρίου 2025.

Ενημέρωση μελών/Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε τις τράπεζες – μέλη της για τις εξελίξεις στη θεματική της θέσπισης μέτρων μακροπροληπτικής εποπτείας όσον αφορά δάνεια με εξασφάλιση οικιστικά ακίνητα. Στο πλαίσιο αυτό, συνέλεξε παρατηρήσεις αναφορικά με την εφαρμογή της ΠΕΕ 227/1/08.03.2024 και τις απέστειλε στην Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, πραγματοποιήθηκε σχετική συνεδρίαση

με τα μέλη της ΕΕΤ, κατόπιν πρόσκλησης της Τράπεζας της Ελλάδος, όπου έγινε ανταλλαγή απόψεων και δόθηκαν διευκρινίσεις επί διαφόρων ζητημάτων πρακτικής υλοποίησης.

A.5 Διαχείριση κινδύνων ESG και δημοσιοποιήσεις Πυλώνα 3

A.5.1 Ανακοίνωση αποτελεσμάτων κλιματικού stress test «Fit-for-55»

Στις 19 Νοεμβρίου 2024, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ESAs) και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ανακοίνωσαν τα αποτελέσματα του κλιματικού stress test, στο πλαίσιο της ανάλυσης σεναρίων για τον κλιματικό κίνδυνο, «Fit-for-55». Ειδικότερα, εξετάστηκαν οι επιπτώσεις στο σύνολο των εταιρειών του χρηματοπιστωτικού τομέα (τράπεζες, επενδυτικά κεφάλαια, ασφαλιστικές επιχειρήσεις, ιδρύματα που προσφέρουν υπηρεσίες επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών), σύμφωνα με τρία σενάρια μετάβασης που ενσωματώνουν την εφαρμογή της δέσμης των κανόνων «Fit-for-55». Οι εν λόγω κανόνες αποσκοπούν στην ενίσχυση των επενδύσεων και της καινοτομίας στην Ε.Ε. στην πορεία προς τη μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία και διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στον στόχο για περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 55% έως το έτος 2030 και για επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/ Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά και ενημέρωσε τις τράπεζες- μέλη της για όλες τις τρέχουσες ρυθμιστικές εξελίξεις όσον αφορά την υλοποίηση της άσκησης «Fit-for-55». Στο πλαίσιο αυτό, καθ' όλη τη διάρκεια του 2024, πραγματοποιήθηκε σειρά ειδικού σκοπού συναντήσεων των τραπεζών – μελών της ΕΕΤ, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τα επιμέρους στάδια της άσκησης και τις υποβολές ESG για τον Πυλώνα 3.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε με σταθερή και ουσιαστική εκπροσώπηση στις εργασίες και τις συνεδριάσεις που διοργανώθηκαν στο πλαίσιο των:

- ESG Risks Task Force της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), όπου έγινε ανταλλαγή απόψεων και ενημέρωση σχετικά με τα επιμέρους στάδια και την πορεία της άσκησης «Fit-for-55»,
- Banking Supervision Committee της ΕΤΟ, όπου συζητήθηκαν οι θέσεις των ευρωπαϊκών πιστωτικών ιδρυμάτων ως προς τις πρωτοβουλίες των αρμόδιων εποπτικών και ρυθμιστικών αρχών, και τέλος
- SSM Strategy Group της ΕΤΟ, όπου έγινε ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με τον ρόλο και τις προσδοκίες του επόπτη σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των κινδύνων ESG.

A.5.2 Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων ESG

Στις 18 Ιανουαρίου 2024, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA) ανακοίνωσε την έναρξη δημόσιας διαβούλευσης επί του σχεδίου Κατευθυντήριων Γραμμών σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων ESG (Guidelines on the Management of ESG Risks).

Το εν λόγω κείμενο, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της αναθεωρημένης Οδηγίας της Ε.Ε. για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRD6), παρουσιάζει τις υποχρεώσεις των ιδρυμάτων όσον αφορά τον εντοπισμό, τη μέτρηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των κινδύνων ESG, που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των κινδύνων που απορρέουν από τη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία στην Ε.Ε.

Το τελικό κείμενο των Κατευθυντήριων Γραμμών δημοσιεύθηκε στις 9 Ιανουαρίου 2025. Οι Κατευθυντήριες Γραμμές θα τεθούν σε εφαρμογή από τις 11 Ιανουαρίου 2026.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά τις εξελίξεις στη θεματική της μετάβασης προς μια πιο βιώσιμη οικονομία και της ενσωμάτωσης των κινδύνων ESG στο ρυθμιστικό πλαίσιο για τη λειτουργία και εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, ενημερώνοντας διαρκώς τις τράπεζες - μέλη της.

Κρίσιμο ζήτημα για τα μέλη της ΕΕΤ αποτέλεσαν οι εξελίξεις στο πεδίο των δημοσιοποιήσεων στοιχείων ESG για τον Πυλώνα 3. Σχετικά με την εν λόγω θεματική, καθ' όλη τη διάρκεια του 2024, έλαβαν χώρα σε τακτική βάση συνεδριάσεις των μελών της ΕΕΤ, με σκοπό την εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων και τη διευκόλυνση της προετοιμασίας επί των σχετικών υποβολών.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στις εργασίες της ESG Risks Task Force της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), στο πλαίσιο της οποίας έλαβε μέρος σε πληθώρα συνεδριάσεων σχετικά με την ενσωμάτωση των κινδύνων ESG στο κανονιστικό πλαίσιο τραπεζικής εποπτείας.

A.6 Εξελίξεις στη θεματική της υποβολής αναφορών

A.6.1 Τροποποιήσεις από την Τράπεζα της Ελλάδος στα υποδείγματα της Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) 175/1/2020

Τον Ιούνιο 2024, η Τράπεζα της Ελλάδος έθεσε σε διαβούλευση σχέδιο τροποποίησης των υποδειγμάτων της ΠΕΕ 175/1/2020 [«Υιοθέτηση της Σύστασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου της 31ης Οκτωβρίου 2016 σχετικά με την κάλυψη κενών στα στοιχεία που αφορούν ακίνητα (ΕΣΣΚ/2016/14), όπως έχει τροποποιηθεί με τη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου της 21ης Μαρτίου 2019 (ΕΣΣΚ/2019/3)»]. Πραγματοποιήθηκε και συνάντηση της ΕΕΤ με την Τράπεζα της Ελλάδος, όπου παρουσιάστηκαν οι τροποποιήσεις στα υποδείγματα της

ΠΕΕ 175/1/2020 και έγινε ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με την ερμηνεία ορισμένων σημείων για την άρτια συμπλήρωση των σχετικών απαιτήσεων.

A.6.2 Σύγκριση αναγγελίας AnaCredit/ FINREP Solo

Κατόπιν αιτήματος της Τράπεζας της Ελλάδος προς τις τράπεζες – μέλη της ΕΕΤ, τον Μάιο του 2024, αναφορικά με τη σύγκριση της αναγγελίας AnaCredit/ FINREP Solo, η ΕΕΤ διοργάνωσε σειρά συναντήσεων σχετικά με την υλοποίηση του εν λόγω αιτήματος

Ενημέρωση μελών/ Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε σε τακτική βάση τις τράπεζες – μέλη της για τις εξελίξεις όσον αφορά το αίτημα σύγκρισης της αναγγελίας AnaCredit/ FINREP Solo και πραγματοποίησε σειρά συναντήσεων με σκοπό την ανάδειξη των πρακτικών ζητημάτων που αφορούν στο παραπάνω αίτημα.

A.6.3 Οδηγός της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με την αποτελεσματική συγκέντρωση δεδομένων που σχετίζονται με τον κίνδυνο και τις αναφορές κινδύνων (RDARR)

Τον Μάιο 2024, κατόπιν σχετικής δημόσιας διαβούλευσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) δημοσίευσε το τελικό κείμενο του Οδηγού της σχετικά με την αποτελεσματική συγκέντρωση δεδομένων που σχετίζονται με τον κίνδυνο και τις αναφορές κινδύνων (Risk Data Aggregation and Risk Reporting/ RDARR). Το εν λόγω κείμενο εστιάζει στη σημασία της αποτελεσματικής διαχείρισης δεδομένων (λ.χ. αναφορές κινδύνων, υποβολές χρηματοοικονομικού ή εποπτικού χαρακτήρα) από τις τράπεζες, ως ένα βασικό χαρακτηριστικό ορθής διακυβέρνησης.

Ενημέρωση μελών/Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά τις εξελίξεις στη θεματική της συγκέντρωσης δεδομένων και ενημέρωσε σε διαρκή βάση τις τράπεζες – μέλη της. Επίσης, πραγματοποίησε επικοινωνίες με τις τράπεζες – μέλη της (Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων – CROs και αρμόδιες Ομάδες Εργασίας), κατά τις οποίες συζητήθηκαν ζητήματα ερμηνείας του Οδηγού της ΕΚΤ, τα οποία με τη σειρά τους εστάλησαν στην Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία, τροφοδοτώντας τις εργασίες της.

Συμμετοχή σε συνεδριάσεις της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στις εργασίες του Reporting & Statistics Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), στο πλαίσιο του οποίου συζητήθηκαν επίκαιρα ζητήματα που αφορούσαν στη θεματική της υποβολής αναφορών, όπως λ.χ. η πολιτική της ΕΚΤ περί RDARR και οι πρωτοβουλίες «Banks' Integrated Reporting Dictionary»/ BIRD και «Integrated Reporting Framework»/ IReF.

A.6.4 «Integrated Reporting Framework» της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Την 1^η Φεβρουαρίου 2024, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) πραγματοποίησε συνάντηση με εκπροσώπους του τραπεζικού κλάδου, με στόχο την ενημέρωση αναφορικά με το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης

κόστους – οφέλους για την πρωτοβουλία «Integrated Reporting Framework» (IReF). Πρόκειται για μια προσπάθεια ενσωμάτωσης των απαιτήσεων για τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από τις τράπεζες, σε ένα ενιαίο πλαίσιο. Ανώτατος στόχος είναι η ενσωμάτωση, σε επόμενο χρόνο, των εποπτικών πληροφοριών και των αντίστοιχων δεδομένων που υποβάλλονται σχετικά με την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Ακολούθως, στις 3 Απριλίου 2024, η ΕΚΤ δημοσίευσε συνοπτική παρουσίαση σχετικά με την πρόοδο του IReF. Μεταξύ άλλων, το εν λόγω κείμενο περιγράφει τον σκοπό, το πεδίο εφαρμογής και τα πλεονεκτήματα της πρωτοβουλίας.

Ως επόμενα βήματα, έως το τέλος του 2025 προγραμματίζεται η δημοσίευση αναλυτικού σχεδίου υλοποίησης της ΕΚΤ, στο οποίο θα περιλαμβάνεται η θέσπιση εξειδικευμένης κανονιστικής πράξης (IReF Regulation), ενώ η πρώτη υποβολή προγραμματίζεται έως το τέλος του 2029.

A.6.5 «Pillar 3 Data Hub» της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών

Στις 11 Οκτωβρίου 2024, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA) ανακοίνωσε την έναρξη δημόσιας διαβούλευσης επί του σχεδίου εκτελεστικών τεχνικών προτύπων (ITS) σχετικά με το έργο «Pillar 3 data hub», το οποίο προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 434 και 434α του Κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRR3).

Σκοπός του «Pillar 3 Data Hub» είναι η συγκέντρωση σε μια ενιαία τοποθεσία στην ιστοσελίδα της EBA των δεδομένων που υποβάλλουν οι τράπεζες σε σχέση με τις δημοσιοποιήσεις για σκοπούς προληπτικής εποπτείας, ώστε να είναι ευχερώς προσβάσιμα για όλους τους ενδιαφερόμενους.

Σύμφωνα με το τελικό σχέδιο των εν λόγω ITS, το οποίο δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο 2025, πρώτη ημερομηνία αναφοράς για τη δημοσιοποίηση πληροφοριών στο πλαίσιο του «Pillar 3 Data Hub» έχει οριστεί η 30^η Ιουνίου 2025 και η 31^η Δεκεμβρίου 2025 για τα μικρά και μη πολύπλοκα ιδρύματα.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/ Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε σε διαρκή βάση τις τράπεζες - μέλη της για όλες τις ανωτέρω πρωτοβουλίες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και εποπτικών αρχών, ενώ διοργάνωσε σημαντικό αριθμό συνεδριάσεων με τα μέλη της για την ανταλλαγή απόψεων επί διαφόρων πτυχών των εν λόγω πρωτοβουλιών. Εκτός από τις παραπάνω θεματικές, τον Μάρτιο 2024 πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση με τις τράπεζες – μέλη της ΕΕΤ, σχετικά με την υλοποίηση της υποβολής «*Management Report on Data Governance and Data Quality*» της ΕΚΤ.

Συναντήσεις της ΕΕΤ με την Τράπεζα της Ελλάδος

- Πραγματοποιήθηκε σειρά γόνιμων συναντήσεων με την Τράπεζα της Ελλάδος, που αφορούσαν κυρίως την πρόσβαση των τραπεζών μελών της στα στοιχεία των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης (ΠΕΑ), τη σύγκριση της αναγγελίας AnaCredit/ FINREP Solo, την έναρξη παραγωγικής λειτουργίας του Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων (ΚΜΠ), σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2691/30.06.2022 και τη διαβούλευση σχετικά με την έκδοση και διαχείριση των Πιστωτικών Εκθέσεων του ΚΜΠ που προβλέπονται στο νόμο 4972/2022 και εξειδικεύονται στην ΠΔΤΕ 2691/30.06.2023.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ, στο πλαίσιο της σταθερής της εκπροσώπησης στις εργασίες του Reporting & Statistics Expert Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), συνέδραμε σημαντικά στη διαμόρφωση των τοποθετήσεων της ΕΤΟ επί των διαφόρων πρωτοβουλιών των ευρωπαϊκών αρχών, στο πλαίσιο του εξορθολογισμού των υποχρεώσεων υποβολής αναφορών και της συγκέντρωσης των δεδομένων.

Συμμετοχή της ΕΕΤ σε συνάντηση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης σχετικά με την παρακολούθηση της ρευστότητας (Joint Liquidity Exercise)

Στις 17 Οκτωβρίου 2024, η ΕΕΤ συμμετείχε σε συνάντηση που διοργάνωσαν οι ΕΚΤ/ SRB, με αντικείμενο τις μεθόδους παρακολούθησης της ρευστότητας από επιμέρους τράπεζες της ευρωζώνης. Σκοπός της συνάντησης ήταν να αντληθούν βέλτιστες πρακτικές (best practices) από τις μεθόδους που παρουσιάστηκαν σχετικά με τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας ενδοομιλικά, καθώς επίσης και στη διοικητική δομή που ακολουθείται από ορισμένες τράπεζες όσον αφορά την παρακολούθηση της ρευστότητας.

Α.7 Εξελίξεις στη θεματική της διαχείρισης του κινδύνου αγοράς

Α.7.1 Αναβολή της ημερομηνίας εφαρμογής των διατάξεων σχετικά με τα ίδια κεφάλαια για τον κίνδυνο αγοράς (FRTB)

Στις 31 Οκτωβρίου 2024, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. ο Εκτελεστικός Κανονισμός 2024/2795 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 (CRR) όσον αφορά στην ημερομηνία εφαρμογής των απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων για τον κίνδυνο αγοράς. Σύμφωνα με τις σχετικές ρυθμίσεις, οι διατάξεις του CRR που αφορούν στα ίδια κεφάλαια για τον κίνδυνο αγοράς (ριζική αναθεώρηση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών - FRTB) θα εφαρμόζονται από 1 Ιανουαρίου 2026.

Α.7.2 Επιτοκιακός κίνδυνος στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο (IRRBB)

Στις 24 Ιανουαρίου 2024, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ) δημοσίευσε επισκόπηση, σε συνέχεια της διερεύνησής της αναφορικά με την ενσωμάτωση των προτύπων για τον επιτοκιακό κίνδυνο τραπεζικού χαρτοφυλακίου στην Ε.Ε. (interest rate risk in the banking book/ IRRBB).

Το εν λόγω κείμενο παρουσιάζει τα σημεία του πλαισίου στα οποία η ΕΒΑ θα δώσει έμφαση, καθώς και τις αντίστοιχες δράσεις βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Α.7.3 Αναθεώρηση συντελεστών του δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR)

Στις 16 Ιανουαρίου 2024, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ) δημοσίευσε έκθεση σχετικά με τις απαιτήσεις που αφορούν στον δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (net stable funding ratio - NSFR). Στην εν λόγω έκθεση, η ΕΒΑ προτείνει τη λήξη των ευνοϊκών διατάξεων για τις τράπεζες της Ε.Ε. και την επιστροφή των συντελεστών του δείκτη NSFR στα επίπεδα της Επιτροπής της Βασιλείας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία (ΕΤΟ) απέστειλε επιστολή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την οποία πρότεινε τη θέσπιση ρυθμίσεων στον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 (CRR) προκειμένου να διατηρηθούν οι ισχύοντες συντελεστές του NSFR.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/ Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε σε συνεχή βάση τις τράπεζες - μέλη της για τις εξελίξεις στη θεματική της διαχείρισης του κινδύνου αγοράς και πραγματοποίησε σειρά συνεδριάσεων καθ' όλη τη διάρκεια του 2024, έχοντας ως στόχο την ενημέρωσή τους για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την εφαρμογή του νέου πλαισίου.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στις εργασίες του Market Risk Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), που είναι η αρμόδια ομάδα εργασίας για τις εξελίξεις στη θεματική της διαχείρισης του κινδύνου αγοράς. Επίσης, συμμετείχε ενεργά στις συνεδριάσεις των επιμέρους ομάδων που ασχολούνται με τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας και του επιτοκιακού κινδύνου (Liquidity Risk Working Group και ALM & IRRBB Working Group αντίστοιχα).

Στο πλαίσιο του τελευταίου, η ΕΕΤ συνεισέφερε στη διαμόρφωση κειμένου της ΕΤΟ με στόχο την κοινή κατανόηση του πλαισίου για τον κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου (credit spread risk arising from non-trading book activities/ CSRBB).

Συμμετοχή της ΕΕΤ σε συνάντηση με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών σχετικά με τον επιτοκιακό κίνδυνο στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά σε roundtable που πραγματοποίησε η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ) με στελέχη της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), τον Νοέμβριο του 2024, αναφορικά με τις εξελίξεις στη θεματική του επιτοκιακού κινδύνου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο (IRRBB). Ειδικότερα, συζητήθηκαν οι ρυθμιστικές δραστηριότητες που προγραμματίζει η ΕΒΑ, σε συνέχεια πρόσφατων αναλύσεων δεδομένων επί συγκεκριμένων πτυχών του εν λόγω κινδύνου (π.χ. non-maturity deposits behavioral assumptions,

hedging strategies, complementary dimensions to the supervisory outlier test on net interest income metric, κ.λπ).

A.8 Εξελίξεις στη θεματική της διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου

A.8.1 Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σχετικά με την ανθεκτικότητα έναντι κυβερνοαπειλών (cyber resilience stress test)

Στις 3 Ιανουαρίου 2024, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ανακοίνωσε την έναρξη της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σχετικά με την ανθεκτικότητα των εποπτευόμενων πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι κυβερνοαπειλών (cyber resilience stress test).

Στόχος της άσκησης, η οποία περιλαμβάνει 109 άμεσα εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα, είναι η εκτίμηση του βαθμού ανταπόκρισης και ανάκαμψης (response and recovery) από μια επιτυχημένη κυβερνοεπίθεση. Στο δυσμενές σενάριο, η κυβερνοεπίθεση διαταράσσει τις καθημερινές επιχειρησιακές λειτουργίες της τράπεζας.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της εν λόγω άσκησης, 28 πιστωτικά ιδρύματα που αντιπροσωπεύουν διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα και γεωγραφικούς χώρους, επιλέχθηκαν για την υποβολή επιπρόσθετων πληροφοριών σχετικά με την αντιμετώπιση της επίθεσης.

Τα κυριότερα ευρήματα του cyber resilience stress test ανακοινώθηκαν το καλοκαίρι του 2024 και αναμένεται να συνεκτιμηθούν και αξιοποιηθούν στο SREP.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/ Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε τακτικά τα μέλη της για τις εξελίξεις που ανέκυψαν σχετικά με το cyber resilience stress test, σε ό,τι αφορά στη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου. Στο πλαίσιο αυτό, συνεισέφερε με σχόλια στις τοποθετήσεις της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ) προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), όσον αφορά επιμέρους ζητήματα της άσκησης.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στις εργασίες του SSM Strategy Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), που συνιστά το αρμόδιο forum για την ανταλλαγή απόψεων και την επικοινωνία με τις εποπτικές αρχές σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σχετικά με τα επιμέρους στάδια των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, περιλαμβανομένου του cyber resilience stress test, καθώς επίσης και στην εξειδικευμένη ομάδα εργασίας Operational Risk Working Group.

A.8.2 Δημόσια διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με τον επιχειρηματικό δείκτη για τον λειτουργικό κίνδυνο

Στις 20 Φεβρουαρίου 2024, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ) ανακοίνωσε την έναρξη δημόσιας διαβούλευσης επί του νέου πλαισίου σχετικά με τη συνιστώσα του επιχειρηματικού δείκτη για τον λειτουργικό κίνδυνο.

Συγκεκριμένα, το εν λόγω κείμενο διαβούλευσης περιλαμβάνει δύο σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων (RTS) και ένα σχέδιο εκτελεστικών τεχνικών προτύπων (ITS), που αφορούν σε επιμέρους διατάξεις του αναθεωρημένου Κανονισμού της Ε.Ε. για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (CRR3).

Στόχος των ανωτέρω κειμένων είναι η παροχή διευκρινίσεων για τη σύνθεση του νέου επιχειρηματικού δείκτη που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον λειτουργικό κίνδυνο. Παράλληλα, επιδιώκεται η καταγραφή ζητημάτων που αφορούν στον επιχειρηματικό δείκτη, σε σχέση με τη διαδικασία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (FINREP). Η δημόσια διαβούλευση ολοκληρώθηκε στις 21 Μαΐου 2024.

Α.9 Πρωτοβουλίες της Ε. Επιτροπής σχετικά με την τιτλοποίηση και τη μη τραπεζική χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση - Παρακολούθηση των πιθανών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα

Στις 22 Μαΐου 2024, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την έναρξη δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με την αξιολόγηση της επάρκειας των μέτρων μακροπροληπτικής εποπτείας στη μη τραπεζική χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση (non-bank financial intermediation/ NBFi). Στόχος της εν λόγω διαβούλευσης είναι ο εντοπισμός των αδυναμιών και των κινδύνων που απορρέουν από τη λειτουργία των ιδρυμάτων που δραστηριοποιούνται στη μη τραπεζική χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση, καθώς επίσης και η καταγραφή των υφιστάμενων ρυθμίσεων, με σκοπό την έμφαση στα ζητήματα μακροπροληπτικής εποπτείας και την περαιτέρω βελτίωση του πλαισίου. Σύμφωνα με τα σχόλια της διαβούλευσης, η Ε. Επιτροπή θα αποφασίσει την ανάληψη ή μη νομοθετικής πρωτοβουλίας για τη ρύθμιση του θέματος.

Επίσης, στις 9 Οκτωβρίου 2024, η Ε. Επιτροπή ανακοίνωσε την έναρξη δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με την αξιολόγηση του πλαισίου της Ε.Ε. για τη λειτουργία της τιτλοποίησης. Η εν λόγω διαβούλευση αποσκοπεί στη διερεύνηση της ανάγκης αναθεώρησης μιας σειράς ζητημάτων που αφορούν στο εργαλείο της τιτλοποίησης (π.χ. αποτελεσματικότητα, αντιμετώπιση από πλευράς προληπτικής εποπτείας και ρευστότητας, απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας, κ.λπ). Ως επόμενο βήμα, η Ε. Επιτροπή θα αξιολογήσει, βάσει των σχολίων που υποβλήθηκαν στη διαβούλευση, τις επιμέρους ρυθμίσεις του πλαισίου της τιτλοποίησης και θα προτείνει αντίστοιχες τροποποιήσεις με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση του εν λόγω εργαλείου.

Ενημέρωση μελών/ Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ παρακολούθησε τις ευρωπαϊκές εξελίξεις και ενημέρωσε τακτικά τα μέλη της σχετικά με τις ανωτέρω νομοθετικές πρωτοβουλίες της Ε. Επιτροπής, που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της Ε.Ε.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στις εργασίες των Macro-Prudential Oversight Working Group, Securitisation Prudential Working Group EBF Dedicated Securitisation Task Force, καθώς επίσης και της Banking Supervision Committee, που παρακολουθεί τις σχετικές δραστηριότητες. Στο

πλαίσιο αυτό, παρακολουθούσε στενά τις συζητήσεις που πραγματοποιούνταν από πλευράς ΕΤΟ, αναφορικά με τη διαμόρφωση θέσεων επί των ανωτέρω δημόσιων διαβουλεύσεων.

A.10 Ψηφιακό ευρώ: Παρακολούθηση των πιθανών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα

Τον Μάιο 2024, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ανακοίνωσε στα εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα την έναρξη συλλογής δεδομένων σχετικά με τις επιπτώσεις -ιδίως από πλευράς ρευστότητας- των υπό διαμόρφωση ορίων διακράτησης στους λογαριασμούς που θα διατηρούν και χρησιμοποιούν οι χρήστες του ψηφιακού ευρώ (Digital Euro Account Number – DEAN).

Δράσεις

Ενημέρωση μελών/ Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε σε τακτική βάση τις τράπεζες - μέλη της αναφορικά με την πρόοδο της υλοποίησης του ψηφιακού ευρώ όσον αφορά τη διερεύνηση τυχόν επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Συμμετοχή σε εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες του Digital Euro Expert Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), στο πλαίσιο των οποίων αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, η διεξαγωγή μελέτης αναφορικά με το κόστος υιοθέτησης του ψηφιακού ευρώ από τις τράπεζες. Για τον σκοπό αυτό, πραγματοποιήθηκε σειρά συναντήσεων από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο 2024, με αντικείμενο την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την περίμετρο της μελέτης, καθώς επίσης και τις επιμέρους πτυχές της.

B. Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων

B.1 Νέα στρατηγική του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης: «SRM Vision 2028»

Στις 13 Φεβρουαρίου 2024, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB) δημοσίευσε τη νέα στρατηγική του με τίτλο «SRM Vision 2028». Το εν λόγω κείμενο θα αποτελέσει τη βάση για το επερχόμενο πολυετές πλάνο δράσης του SRB, καθώς και των επακόλουθων ετήσιων προγραμμάτων εργασίας του μέχρι το 2028.

Με την εν λόγω στρατηγική γίνεται φανερό ότι το SRB και οι εθνικές αρχές εξυγίανσης θα εστιάσουν πλέον στη λειτουργικότητα (operationalization), τη διενέργεια δοκιμών εξυγίανσης (resolution testing) και την ετοιμότητα για τη διαχείριση κρίσεων (crisis readiness), με σκοπό να διασφαλίσουν ότι το εκάστοτε πλάνο και η προτιμώμενη στρατηγική εξυγίανσης για κάθε τράπεζα μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή και μάλιστα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Ειδικότερα, η ως άνω στρατηγική καλύπτει τρεις βασικές θεματικές, ήτοι

1. τη βασική επιχειρηματική δραστηριότητα,
2. τη διακυβέρνηση,
3. και το ανθρώπινο δυναμικό

ενώ θέτει 9 στρατηγικούς στόχους με 20 δράσεις (π.χ. την ανάπτυξη εμπεριστατωμένου πλάνου για τις δοκιμές ικανότητας εξυγίανσης των τραπεζών), οι οποίες θα πρέπει να πραγματοποιηθούν σταδιακά έως το τέλος του 2028.

Β.2 Οδηγία (ΕΕ) 2024/1174 όσον αφορά ορισμένες πτυχές της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων

Στις 22 Απριλίου 2024, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1174 («Daisy Chains») όσον αφορά ορισμένες πτυχές της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), τροποποιώντας την Οδηγία για την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων (BRRD) και τον Κανονισμό για τον Μηχανισμό Εξυγίανσης (SRMR).

Οι νέοι κανόνες θα δώσουν στις αρχές εξυγίανσης την εξουσία να καθορίζουν εσωτερική MREL σε ενοποιημένη βάση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Ειδικότερα, όταν η αρχή εξυγίανσης επιτρέπει σε τραπεζικό όμιλο την εφαρμογή μιας τέτοιας ενοποιημένης αντιμετώπισης, οι ενδιάμεσες θυγατρικές δεν θα υποχρεούνται να αφαιρούν τις επιμέρους συμμετοχές τους σε εσωτερική MREL, με αποτέλεσμα να προλαμβάνονται οι αρνητικές επιπτώσεις.

Επιπλέον, με τους νέους κανόνες θεσπίζεται συγκεκριμένη αντιμετώπιση MREL για τις «οντότητες εκκαθάρισης» (liquidation entities). Αυτές ορίζονται ως οντότητες εντός τραπεζικού ομίλου που προορίζονται για εκκαθάριση, σύμφωνα με το πτωχευτικό δίκαιο, και, ως εκ τούτου, δεν υπόκεινται σε δράση εξυγίανσης (μετατροπή ή απομείωση μέσω MREL). Σε αυτή τη βάση και κατά κανόνα, οι οντότητες εκκαθάρισης δεν θα υποχρεούνται να συμμορφώνονται με απαίτηση MREL, εκτός εάν η αρχή εξυγίανσης, κρίνοντας κατά περίπτωση, αποφασίσει διαφορετικά για λόγους προστασίας της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Τα ίδια κεφάλαια των εν λόγω οντοτήτων εκκαθάρισης που εκδίδονται για τις ενδιάμεσες οντότητες δεν θα χρειάζεται να αφαιρούνται, εκτός εάν αντιπροσωπεύουν σημαντικό μερίδιο των ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων της ενδιαμέσης οντότητας.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/ Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε τις τράπεζες – μέλη της για όλες τις εξελίξεις σχετικά με την ψήφιση και εφαρμογή των ρυθμίσεων στη θεματική της διαχείρισης κρίσεων και ασφάλισης των καταθέσεων (Crisis Management and Deposit Insurance/ CMDI), στην οποία εντάσσεται και η Οδηγία «Daisy Chains».

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στις εργασίες των Deposit Guarantee Working Group και Crisis Intervention Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), προωθώντας τις θέσεις των ελληνικών τραπεζών επί της εν λόγω πρωτοβουλίας της Επιτροπής, αναφορικά με την ενίσχυση του πλαισίου για τη διαχείριση τραπεζικών κρίσεων και την ασφάλιση των καταθέσεων. Επίσης, συνέβαλε ουσιαστικά στη διαμόρφωση θέσης των μελών της ΕΤΟ επί του θέματος, μέσω

τεκμηριωμένων απόψεων και ουσιαστικών προτάσεων αναθεώρησης του πλαισίου.

B.3 Πολιτική του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης σχετικά με την ελάχιστη απαίτηση για τα ίδια κεφάλαια και τις επιλέξιμες υποχρεώσεις έτους 2024

Στις 14 Μαΐου 2024, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB) δημοσίευσε την αναθεωρημένη πολιτική του σχετικά με την ελάχιστη απαίτηση για τα ίδια κεφάλαια και τις επιλέξιμες υποχρεώσεις για το έτος 2024 (MREL Policy 2024). Για τη διαμόρφωση του εν λόγω κειμένου έχουν ληφθεί υπόψη οι νομοθετικές τροποποιήσεις που εισάγει η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1174.

B.4 «Minimum Bail-in Data Template»

Στις 5 Νοεμβρίου 2024, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης που διενεργήθηκε εντός του έτους, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB) δημοσίευσε το υλικό της υποβολής πληροφοριών «Minimum Bail-in Data Template» (MBDT), στο οποίο παρέχονται υποδείγματα και οδηγίες για μια τυποποιημένη συλλογή δεδομένων.

Το MBDT, το οποίο έχει σχεδιαστεί για να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση κρίσης ή για σκοπούς ασκήσεων κατά το στάδιο δοκιμών των σχεδίων εξυγίανσης, περιλαμβάνει:

- ένα υπόδειγμα, που προβλέπει ένα τυποποιημένο πρότυπο εισαγωγής δεδομένων για όλες τις τράπεζες που υπάγονται στο SRB, ενώ ενσωματώνει συγκεκριμένα στοιχεία προς υποβολή που είναι χρήσιμα κατά περίπτωση στις εθνικές αρχές εξυγίανσης, όταν εφαρμόζουν το bail-in σε εθνικό επίπεδο,
- ένα κείμενο οδηγιών, με πληροφορίες για τη συμπλήρωση του ανωτέρω υποδείγματος,
- ένα τεχνικό παράρτημα, που περιλαμβάνει α) λεπτομέρειες για την αποστολή των δεδομένων, β) καταγραφή των ζητούμενων δεδομένων βάσει του MBDT σε σχέση με τα λοιπά στοιχεία που συλλέγει το SRB και γ) παραδείγματα υποβολών, και
- μια πρώτη δέσμη κανόνων επαλήθευσης (validation rules) για σκοπούς επαλήθευσης της ποιότητας των δεδομένων.

B.5 Κατάλογος διαβουλεύσεων και αιτημάτων του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης για το έτος 2025

Στις 28 Νοεμβρίου 2024, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB) δημοσίευσε τον χρονοπρογραμματισμό του όσον αφορά τις επικείμενες δημόσιες διαβουλεύσεις και τα τακτικά αιτήματα προς τις τράπεζες. Ειδικότερα, προγραμματίζονται συνολικά 7 δημόσιες διαβουλεύσεις και 25 αιτήματα/παραδοτέα.

Στο πλαίσιο αυτό, στις 3 Δεκεμβρίου 2024, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB) ανακοίνωσε την έναρξη δημόσιας διαβούλευσης επί των επιχειρησιακών του οδηγιών σχετικά με την αυτοαξιολόγηση των τραπεζών σε ό,τι αφορά τη δυνατότητά τους για εξυγίανση («Operational guidance for banks on resolvability self-assessment»).

Κύριο αντικείμενο της εν λόγω πρωτοβουλίας είναι η παρουσίαση του υποδείγματος αυτοαξιολόγησης (self-assessment template), το οποίο οι τράπεζες θα κληθούν να συμπληρώνουν σε ετήσια βάση.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/ Συνεδριάσεις μελών

Η ΕΕΤ παρακολούθησε και ενημέρωσε σε διαρκή βάση τις τράπεζες - μέλη της για όλες τις ρυθμιστικές εξελίξεις που αφορούν στη θεματική της εξυγίανσης. Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2024, η ΕΕΤ διοργάνωσε σειρά ειδικού σκοπού συναντήσεων, με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων επί των επιμέρους θεματικών που απασχόλησαν τα μέλη της (λ.χ. variant resolution strategies, MBDT).

Δράσεις της ΕΕΤ

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στο SRM Expert Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), το οποίο επεξεργάζεται τεχνικής φύσης ζητήματα σε σχέση με την εφαρμογή του πλαισίου της εξυγίανσης, συμπεριλαμβανομένης της διενέργειας δοκιμών (π.χ. resolvability testing), καθώς επίσης και της επιχειρησιακής συνέχειας στην εξυγίανση (operational continuity in resolution/ OCIR).

Συμμετοχή στις συνεδριάσεις της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης

Εντός του 2024, η ΕΕΤ συμμετείχε στις τεχνικής φύσεως συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης και της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας. Ειδικότερα:

- 14 Μαρτίου 2024: Συζητήθηκαν ο συνδυασμός των στρατηγικών εξυγίανσης (variant resolution strategies) και η πρακτική εφαρμογή του εργαλείου της διάσωσης με ίδια μέσα (bail-in operationalisation).
- 27 Ιουνίου 2024: Συζητήθηκαν η αξιολόγηση και η διενέργεια δοκιμών της δυνατότητας εξυγίανσης (resolvability self-assessment/ resolvability testing), καθώς επίσης και η αναθεωρημένη πολιτική του SRB για το MREL.
- 11 Δεκεμβρίου 2024: Συζητήθηκαν η θεματική του διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων (separability) και της πρόσβασης σε υποδομές χρηματοπιστωτικής αγοράς (FMI access), καθώς επίσης και ζητήματα που αφορούν στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 (Digital Operational Resilience Act/ DORA), οι οποίες τροποποιούν το πλαίσιο της Ε.Ε. για την εξυγίανση.

Γ. Λειτουργία και εποπτεία κεφαλαιαγορών

Το 2024 υπήρξε η χρονιά όπου δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη ουσιαστικής αναθέρμανσης των προσπάθειών για την προώθηση και την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής κεφαλαιαγοράς. Βασικό θέμα συζήτησης αποτέλεσε η ανάγκη υιοθέτησης και άμεσης υλοποίησης πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και την επίτευξη της ολοκλήρωσης των ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών.

Η στρατηγική για την ενίσχυση και την προστασία της συμμετοχής των ιδιωτών επενδυτών στις αγορές κεφαλαίου και η διερεύνηση των προϋποθέσεων για την πιθανή μετάβαση σε κύκλο διακανονισμού T+1 από T+2, σε συνέχεια και της αντίστοιχης μείωσης από τις ΗΠΑ του χρονικού διαστήματος μέχρι τον διακανονισμό μιας συναλλαγής, σηματοδότησαν τις εξελίξεις στο πλαίσιο της λειτουργίας και εποπτείας των κεφαλαιαγορών. Λοιπές εξελίξεις αποτέλεσαν η οριστικοποίηση της διαδικασίας τροποποίησης του Κανονισμού CSDR, των MiFID/MiFIR και του Listing Act.

Γ.1 Πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (Capital Markets Union - CMU)

Γ.1.1 Δημοσίευση των εκθέσεων (α) του Ενρίκο Λέττα με τίτλο «*Much More than a Market*», (β) του Christian Noyer με τίτλο «*Developing European capital markets to finance the future*» και (γ) του Μάριο Ντράγκι με τίτλο «*The future of European competitiveness*»

Κομβικής σημασίας για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και την ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού τομέα υπήρξε η δημοσίευση τριών σημαντικών εκθέσεων σχετικά με τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων για την τόνωση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία της Ένωσης Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων (Savings and Investment Union – SIU) από τους Enrico Letta, Christian Noyer και Mario Draghi. Ειδικότερα:

(α) Στις 18 Απριλίου 2024, δημοσιεύθηκε η έκθεση που επιμελήθηκε ο πρώην Πρωθυπουργός της Ιταλίας Enrico Letta, με τίτλο: «*Much More Than A Market*». Η εκπόνηση της έκθεσης είχε ανατεθεί στον E. Letta από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Σκοπός της έκθεσης είναι η αναλυτική αξιολόγηση της δημιουργίας μιας ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη προσαρμογής στο συνεχώς εξελισσόμενο διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο, καθώς και η παροχή προτάσεων στρατηγικής για τον εκσυγχρονισμό της και την αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων, όπως είναι οι γεωπολιτικές εξελίξεις και ο ολοένα αυξανόμενος ανταγωνισμός.

Η έκθεση ενθαρρύνει την ενίσχυση της έρευνας, της καινοτομίας και της εκπαίδευσης, ώστε να βελτιωθεί η ευρωπαϊκή θέση στο διεθνές περιβάλλον, υποστηρίζει μια δίκαιη, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, ενώ προτείνει στρατηγικές για τη διεύρυνση της ενιαίας αγοράς σε διάφορους τομείς, όπως ενδεικτικά στις τηλεπικοινωνίες, την ενέργεια, τη μεταφορά, την άμυνα και τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, διασφαλίζοντας παράλληλα κοινωνική

δικαιοσύνη, συνοχή και ευημερία. Ενδεικτικά, οι κύριες προτάσεις για τις χρηματοπιστωτικές αγορές που συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, στην έκθεση είναι οι εξής:

- η ίδρυση μιας ενιαίας ευρωπαϊκής εποπτικής αρχής για τις κεφαλαιαγορές, στο πρότυπο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ειδικότερα, προτείνεται ο ενισχυμένος ρόλος της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), η οποία σε συνεργασία με τις εθνικές αρμόδιες αρχές, θα μπορούσε να εποπτεύει απευθείας οντότητες, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, όπως το μέγεθος, τις διασυννοριακές δραστηριότητες και τη συστημική τους σημασία, συμπεριλαμβανομένων εκδοτών, τόπων διαπραγμάτευσης, διαχειριστών περιουσιακών στοιχείων και άλλων συμμετεχόντων στις χρηματοπιστωτικές αγορές,
- η κινητοποίηση των ιδιωτικών κεφαλαίων. Η έκθεση προτείνει τη δημιουργία μιας Ένωσης Αποταμίευσης και Επενδύσεων (*Savings and Investment Union*), στο πλαίσιο της Ενιαίας Αγοράς. Σχετικά με την κρατική χρηματοδότηση, γίνεται αναφορά στη χαλάρωση των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων που υιοθετήθηκαν λόγω της ανάγκης αντιμετώπισης των πρόσφατων κρίσεων, οι οποίοι, ωστόσο, είχαν ως αποτέλεσμα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, και τέλος,
- η απλοποίηση και ενοποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου για την εδραίωση μιας ισχυρής ενιαίας αγοράς και η θωράκιση των χρηματοπιστωτικών αγορών της ΕΕ. Ειδικότερα, προτείνεται η δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Κώδικα Δικαίου Επιχειρήσεων που θα λειτουργήσει ως βασικό εργαλείο για τη συνεπή επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς και θα αντικαταστήσει το σημερινό «συνονθύλευμα» των εθνικών κανονισμών («28th regime»). Τέλος, η έκθεση υπογραμμίζει τη σημασία διευκόλυνσης της μεγαλύτερης συμμετοχής των ΜμΕ, ώστε οι επιχειρήσεις να θεωρούν την ενιαία αγορά ως ευκαιρία και όχι ως εμπόδιο.

(β) Στο ίδιο πλαίσιο, στις 25 Απριλίου 2024 εκδόθηκε η έκθεση του πρώην διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Γαλλίας Christian Noyer, με τίτλο: «*Developing European Capital Markets to finance the future: proposals for a Savings and Investment Union*». Η έκθεση υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για εμβάθυνση και ενοποίηση των ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών, προκειμένου να καλυφθούν οι τεράστιες επενδυτικές ανάγκες της ΕΕ έως το 2030, οι οποίες εκτιμώνται σε 1 τρισεκατομμύριο ευρώ ετησίως, κυρίως για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, καθώς και την ενίσχυση της άμυνας. Οι κύριες προτάσεις της έκθεσης είναι οι ακόλουθες τέσσερις:

1. *Ανάπτυξη Ευρωπαϊκών Μακροπρόθεσμων Προϊόντων Αποταμίευσης*
Η έκθεση προτείνει τη δημιουργία ελκυστικών μακροπρόθεσμων επενδυτικών προϊόντων με ευρωπαϊκή σήμανση ποιότητας, τα οποία θα κατευθύνουν τις αποταμιεύσεις των ευρωπαϊκών νοικοκυριών προς την ευρωπαϊκή οικονομία. Αυτά τα προϊόντα θα πρέπει να προσφέρουν φορολογικά κίνητρα, να έχουν μακροπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα και να επενδύουν τουλάχιστον το 80% των κεφαλαίων τους σε ευρωπαϊκά

περιουσιακά στοιχεία. Η εφαρμογή τους εκτιμάται ότι θα μπορούσε να κινητοποιήσει έως και 200 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως.

2. Αναζωογόνηση της Αγοράς Τιτλοποίησης

Η τιτλοποίηση θεωρείται κρίσιμο εργαλείο για την ενίσχυση της ρευστότητας και της δανειοδοτικής ικανότητας των ευρωπαϊκών τραπεζών. Η έκθεση προτείνει τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής πλατφόρμας τιτλοποίησης, την αναθεώρηση των κανονιστικών πλαισίων και την απλοποίηση των απαιτήσεων διαφάνειας, με στόχο την προσέλκυση περισσότερων επενδυτών και την αύξηση της πιστωτικής ικανότητας έως και 1,5 τρισεκατομμύριο ευρώ.

3. Ενοποίηση της Εποπτείας των Κεφαλαιαγορών

Η κατακερματισμένη εποπτεία των κεφαλαιαγορών στην ΕΕ θεωρείται εμπόδιο για την ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Η έκθεση προτείνει την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) και τη δημιουργία ενός ενιαίου, μόνιμου εποπτικού φορέα για τις κεφαλαιαγορές.

4. Μείωση του κατακερματισμού στον διακανονισμό των συναλλαγών

Η έκθεση προτείνει τη σύγκλιση των εθνικών νομοθεσιών περί κινητών αξιών και τη μεταρρύθμιση της ευρωπαϊκής ενιαίας πλατφόρμας διακανονισμού (T2S), με στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της ολοκλήρωσης των αγορών.

(γ) Τέλος, στις 9 Σεπτεμβρίου 2024, δημοσιεύθηκε η πολυαναμενόμενη έκθεση που επιμελήθηκε ο πρώην Πρωθυπουργός της Ιταλίας και πρώην επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Μάριο Ντράγκι, για την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο: «*The future of European competitiveness*».

Η έκθεση, η οποία είχε ανατεθεί στον Μάριο Ντράγκι από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Σεπτέμβριο 2023, περιέχει προτάσεις για την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και το πώς αυτή μπορεί να ενισχυθεί σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον που αλλάζει ραγδαία και είναι άκρως ανταγωνιστικό. Η έκθεση εξετάζει τις βασικές αδυναμίες στην ευρωπαϊκή οικονομία, εντοπίζοντας και επισημαίνοντας τις κύριες αιτίες, αλλά και καταθέτοντας προτάσεις για το πώς θα καταστεί η ΕΕ πιο ανταγωνιστική, ιδιαίτερα σε σύγκριση με τις οικονομίες των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας, προτείνοντας προς αυτή την κατεύθυνση συγκεκριμένες λύσεις ανά τομέα.

Στην επιμέρους ανάλυσή του, ο Μ. Ντράγκι προβαίνει στην παράθεση προτάσεων για συγκεκριμένες λύσεις ανά τομέα, διακρίνοντάς τους σε δέκα επιμέρους κλάδους: ενέργεια, κρίσιμες πρώτες ύλες, ψηφιοποίηση και προηγμένες τεχνολογίες, energy-intensive industries, καθαρές τεχνολογίες, αυτοκινητοβιομηχανία, άμυνα, διάστημα, φαρμακευτικός τομέας και μεταφορές. Ενδεικτικά, τα μέτρα που προτείνονται είναι, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- Η προώθηση της καινοτομίας και, κυρίως, η ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης στην ευρωπαϊκή βιομηχανία, με κύριο στόχο την αύξηση της

παραγωγικότητας. Συγκεκριμένα, αναφέρεται η υιοθέτηση του 'EU Vertical AI Priorities Plan', το οποίο θα χρηματοδοτήσει βασικά μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης σε όλους τους τομείς.

- Η ανάπτυξη μιας «εξωτερικής οικονομικής πολιτικής» (*“foreign economic policy”*) βασισμένης στην εξασφάλιση κρίσιμων πόρων, μέσω της πλήρους και άμεσης εφαρμογής του πλαισίου περί κρίσιμων πρώτων υλών (CRMA) και η δημιουργία μιας ειδικής πλατφόρμας κρίσιμων πρώτων υλών της ΕΕ.
- Η κοινή προμήθεια φυσικού αερίου και, ειδικότερα, η δημιουργία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής οντότητας που θα προμηθεύεται φυσικό αέριο και θα διεξάγει δημοπρασίες σε προκαθορισμένες σταθερές τιμές (*“production cost plus mark-up”*) προς τις εταιρείες της ΕΕ.
- Η υιοθέτηση μιας μεσοπρόθεσμης αμυντικής πολιτικής της ΕΕ, που θα υποστηρίζει τη συνεργασία, τον εξευρωπαϊσμό και τη διασυνοριακή ενοποίηση αμυντικών βιομηχανικών πόρων.
- Η μείωση της κανονιστικής επιβάρυνσης και η θέσπιση ενιαίου πλαισίου για τη συντονισμένη ανάληψη ενεργειών υπέρ της ανταγωνιστικότητας (Competitiveness Coordination Framework). Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται ο διορισμός ενός νέου αντιπροέδρου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο οποίος θα είναι αρμόδιος για τον εξορθολογισμό και τη συνεχή αξιολόγηση του εν λόγω πλαισίου.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση/ Συνεδριάσεις Μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε τα μέλη της για τα βασικά συμπεράσματα που περιλαμβάνονται στις ως άνω τρεις εκθέσεις και διοργάνωσε την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής Οικονομικών Αναλύσεων και Προοπτικών του Τραπεζικού Κλάδου και της Συντονιστικής Επιτροπής Εποπτικών και Κανονιστικών Θεμάτων, κυρίως ως προς τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή ενιαία αγορά, καθώς και τους τρόπους επίλυσης που προτείνονται.

Ειδικότερα, η πρόταση του Ενρίκο Λέττα για τη δημιουργία μιας Ένωσης Αποταμίευσης και Επενδύσεων (Savings and Investment Union - SIU), στο πλαίσιο της Ενιαίας Αγοράς αναμένεται να εκκινήσει την ανάληψη μιας σειράς σημαντικότερων πρωτοβουλιών από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με σκοπό την επιτάχυνση της επίτευξης μιας ενιαίας ευρωπαϊκής κεφαλαιαγοράς.

Γ.1.2 Προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προστασία και την ενίσχυση των ιδιωτών επενδυτών στην ΕΕ (*“Retail Investment Package”*)

Την άνοιξη του 2023, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε προτεινόμενη δέσμη μέτρων για την προστασία και την ενίσχυση των ιδιωτών επενδυτών στην ΕΕ (*“Retail Investment Package”*), βάσει της Δράσης 8 του Σχεδίου Δράσης για την Ένωση Κεφαλαιαγορών (CMU Action Plan).

Η ως άνω προτεινόμενη δέσμη μέτρων αποτελείται από:

- α) μια τροποποιητική οδηγία, η οποία αναθεωρεί τους ισχύοντες κανόνες που ορίζονται στην οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II), την οδηγία για τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων (IDD), την οδηγία για τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (UCITS Directive), την οδηγία για τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (AIFMD) και την οδηγία σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Solvency II), καθώς και
- β) έναν τροποποιητικό κανονισμό, ο οποίος αναθεωρεί τον κανονισμό για τα συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και τα επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP Regulation).

Τα κυριότερα μέτρα που περιλαμβάνονται στην ανωτέρω πρόταση αφορούν τις ακόλουθες θεματικές:

- την αντιμετώπιση πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων στη διανομή επενδυτικών προϊόντων με την απαγόρευση των αντιπαροχών (ban on inducements) για τις πωλήσεις που περιορίζονται στην εκτέλεση εντολής (execution-only) του πελάτη (δηλαδή όταν δεν παρέχονται συμβουλές),
- την τροποποίηση των κανόνων εποπτείας και παρακολούθησης προϊόντων, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι ιδιώτες επενδυτές δεν επιβαρύνονται με αδικαιολόγητα κόστη και ότι τα προϊόντα προσφέρουν βέλτιστη σχέση κόστους-ωφέλειας στους ιδιώτες επενδυτές (Value for Money),
- την αύξηση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας του κόστους, με την υποχρεωτική χρήση τυποποιημένης παρουσίασης και ορολογίας σχετικά με το κόστος, καθώς και τη διασφάλιση ότι όλοι οι ιδιώτες πελάτες λαμβάνουν τουλάχιστον ετησίως σαφή εικόνα των επενδυτικών επιδόσεων του χαρτοφυλακίου τους,
- την προστασία των ιδιωτών επενδυτών από παραπλανητικές διαφημιστικές ανακοινώσεις και πρακτικές εμπορικής προώθησης που δίνουν έμφαση στα οφέλη αλλά υποβαθμίζουν τους κινδύνους,
- τη χαλάρωση των περιορισμών χαρακτηρισμού επενδυτών ως επαγγελματιών, με σκοπό να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε προϊόντα και υπηρεσίες για εξειδικευμένους ιδιώτες επενδυτές,
- και τέλος, την εξασφάλιση υψηλών επαγγελματικών προτύπων για τους συμβούλους επενδύσεων.

Εντός του 2024, υπήρξε έντονη δραστηριότητα γύρω από την τελική διαμόρφωση και την οριστικοποίηση της πρότασης. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διοργάνωσε τη δεύτερη «στρογγυλή τράπεζα» για τη διανομή προϊόντων σε ιδιώτες επενδυτές, συνεχίζοντας τη συζήτηση με ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με τις τρέχουσες πρακτικές της αγοράς και τις σχετικές τεχνολογικές και κοινωνικές τάσεις.

Με τις θέσεις του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διαμορφωμένες, οι τριμερείς διαπραγματεύσεις (trilogues) μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ για την οριστικοποίηση της νομοθεσίας αναμένεται να λάβουν χώρα και να ολοκληρωθούν εντός του 2025.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση/ Συνεδριάσεις Μελών

Η ΕΕΤ ενημέρωσε σε διαρκή βάση τις τράπεζες-μέλη της για όλες τις τρέχουσες εξελίξεις στο πλαίσιο της ως άνω προτεινόμενης δέσμης μέτρων της Ε. Επιτροπής για την προστασία και την ενδυνάμωση των ιδιωτών επενδυτών στην ΕΕ. Οι σχετικές προτάσεις, καθώς και ο αντίκτυπος αυτών για τις ελληνικές τράπεζες, συζητηθήκαν εκτενώς σε σχετικές συνεδριάσεις των μελών της ΕΕΤ.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στο Secondary Markets Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας, στη θεματολογία του οποίου εντάσσεται και το πλαίσιο για την προστασία των ιδιωτών επενδυτών. Ειδικότερα, η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της ΕΤΟ για την κατάρτιση κειμένου θέσεων, καθώς και κειμένου αντιπροτάσεων, προς τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, όσον αφορά το Retail Investment Package.

Γ.1.3 Αναθεώρηση του πλαισίου MiFIR/MiFID II για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων

Στις 8 Μαρτίου 2024, δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο Κανονισμός 2024/791 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 όσον αφορά την ενίσχυση της διαφάνειας των δεδομένων, την άρση των εμποδίων στην εμφάνιση ενοποιημένων δελτίων συναλλαγών, τη βελτιστοποίηση των υποχρεώσεων διαπραγμάτευσης και την απαγόρευση είσπραξης πληρωμής για ροή εντολών και η Οδηγία 2024/790 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ («MiFID II review»). Τα κράτη μέλη θα έχουν στη διάθεσή τους 18 μήνες για να θέσουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με την Οδηγία, ήτοι έως την 29η Σεπτεμβρίου 2025. Η αναθεώρηση των MiFID II και MiFIR, αποτελεί σημαντικό βήμα προς την ενίσχυση της διαφάνειας, της προστασίας των επενδυτών και της αποτελεσματικότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι αλλαγές αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο της Ένωσης Κεφαλαιαγορών και αποσκοπούν στη δημιουργία πιο ενοποιημένων και ανταγωνιστικών αγορών κεφαλαίων στην ΕΕ.

Στόχος της Οδηγίας είναι η ενδυνάμωση των επενδυτών, ιδίως μέσω της εύκολης διάθεσης ενοποιημένων δεδομένων της αγοράς σε επίπεδο ΕΕ, η αύξηση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας των κεφαλαιαγορών της ΕΕ και η διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού. Επίσης, αφαιρείται το ποσοτικό κριτήριο για τον προσδιορισμό του κατά πόσο μια επιχείρηση επενδύσεων πληροί τις προϋποθέσεις ως συστηματικός εσωτερικοποιητής.

Οι νέοι κανόνες καθιερώνουν ένα «ενοποιημένο δελτίο συναλλαγών» σε όλη την ΕΕ, καθώς και αλλαγές στη δομή της αγοράς, ώστε να αυξηθεί η διαφάνεια και η ανταγωνιστικότητα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

- καταργείται η απαίτηση αδειοδότησης για πρόσωπα που συναλλάσσονται για ίδιο λογαριασμό σε τόπο διαπραγμάτευσης μέσω άμεσης ηλεκτρονικής πρόσβασης στον βαθμό που δεν παρέχουν ή δεν εκτελούν άλλες επενδυτικές υπηρεσίες,
- εισάγεται απαίτηση προς τα κράτη μέλη να υποχρεώνουν τις επιχειρήσεις επενδύσεων και τους διαχειριστές της αγοράς που διαχειρίζονται πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) ή μηχανισμούς οργανωμένης διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ) να διαθέτουν ρυθμίσεις που να διασφαλίζουν ότι πληρούν τα πρότυπα ποιότητας των δεδομένων που ορίζονται στον MiFIR,
- απαιτείται από τα κράτη μέλη να προβλέπουν κυρώσεις για παραβιάσεις ορισμένων νέων διατάξεων του MiFIR, αναφορικά με τον μηχανισμό μέγιστου ορίου συναλλαγών, τις υποχρεωτικές συνεισφορές δεδομένων στον πάροχο ενοποιημένου δελτίου συναλλαγών, τα πρότυπα ποιότητας των δεδομένων που αναφέρονται στον πάροχο ενοποιημένου δελτίου συναλλαγών, καθώς και τις πληρωμές για ροή εντολών.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών/ Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ, μέσω της σταθερής συμμετοχής της στο Secondary Markets Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), παρακολούθησε στενά όλα τα στάδια της νομοθετικής διαδικασίας σε σχέση με την υιοθέτηση των προτεινόμενων τροποποιητικών διατάξεων των MiFIR και MiFID II, ενημερώνοντας ταυτόχρονα τις αρμόδιες επιτροπές και ομάδες εργασίας. Επίσης, συνέβαλε στη διαμόρφωση θέσεων της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας μέσω της συλλογής σχολίων από τα μέλη της και της υποβολής τους στην ΕΤΟ.

Γ.1.4 Αναθεώρηση των κανόνων σε σχέση με την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση (listing rules) στις ευρωπαϊκές κεφαλαιαγορές

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/2809 για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 2017/1129, (ΕΕ) αριθ. 596/2014 και (ΕΕ) αριθ. 600/2014 προκειμένου να καταστούν οι δημόσιες κεφαλαιαγορές στην Ένωση πιο ελκυστικές για τις εταιρείες και να διευκολυνθεί η πρόσβαση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε κεφάλαια («Listing Act») αποτελεί κεντρικό μέρος της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενίσχυση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (Capital Markets Union). Στόχος του Κανονισμού είναι να καταστήσει τις δημόσιες κεφαλαιαγορές της ΕΕ πιο ελκυστικές και προσβάσιμες για τις επιχειρήσεις — και ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) — ώστε να ενισχυθεί η πρόσβασή τους σε κεφάλαια και να διαφοροποιηθεί η χρηματοδότηση πέραν του τραπεζικού δανεισμού.

Ο Κανονισμός εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της ΕΕ στις 8 Οκτωβρίου 2024 και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ στις 14 Νοεμβρίου 2024. Τέθηκε σε ισχύ στις 4 Δεκεμβρίου 2024. Τα κύρια σημεία του Κανονισμού είναι τα εξής:

(α) Νομοθετικές τροποποιήσεις

Ο Κανονισμός τροποποιεί τρεις βασικούς Κανονισμούς της ΕΕ: τον Κανονισμό για το Ενημερωτικό Δελτίο (Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129), τον Κανονισμό για την Κατάχρηση Αγοράς (Κανονισμός (ΕΕ) 596/2014) και τον Κανονισμό MiFIR (Κανονισμός (ΕΕ) 600/2014). Επίσης, εισάγει συνοδευτικές οδηγίες, μεταξύ των οποίων και η νέα οδηγία για τη ρύθμιση των δομών με πολλαπλά δικαιώματα ψήφου (multiple-vote share structures), παρέχοντας τη δυνατότητα σε εταιρείες να εισάγονται στα χρηματιστήρια διατηρώντας ενισχυμένο έλεγχο.

(β) Απλοποίηση των διαδικασιών εισαγωγής σε χρηματιστήρια

Απλοποιούνται σημαντικά οι απαιτήσεις για την έκδοση ενημερωτικών δελτίων, κυρίως για τις δευτερογενείς εκδόσεις. Επίσης, εισάγεται νέο, τυποποιημένο ενημερωτικό δελτίο περιορισμένου μεγέθους, διαθέσιμο μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Τέλος, αυξάνεται το όριο απαλλαγής από την υποχρέωση έκδοσης ενημερωτικού δελτίου από τα 8 στα 12 εκατ. ευρώ.

(γ) Ενίσχυση της Διαφάνειας και της Προστασίας των Επενδυτών

Με τον Κανονισμό καταργείται η υποχρέωση δημοσιοποίησης ενδιάμεσων γεγονότων σε παρατεταμένες διαδικασίες, στο πλαίσιο του Κανονισμού για την κατάχρηση αγοράς (MAR), αυξάνεται το κατώτατο όριο γνωστοποίησης συναλλαγών από 5.000 σε 20.000 ευρώ, και εισάγεται νέος ενωσιακός κώδικας δεοντολογίας για έρευνες που χρηματοδοτούνται από εκδότες, ενισχύοντας τη διαφάνεια στην πληροφόρηση των επενδυτών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι η εφαρμογή του Listing Act θα μειώσει σημαντικά το διοικητικό και κανονιστικό βάρος για τις εισηγμένες εταιρείες της ΕΕ, με προβλεπόμενη εξοικονόμηση έως και 100 εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Επιπλέον, το νέο πλαίσιο ενισχύει την ελκυστικότητα των ευρωπαϊκών αγορών για εγχώριες και διεθνείς επενδύσεις, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε κεφάλαια και την οικονομική ανάπτυξη.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση Μελών/Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στο Primary Markets Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας, στη θεματολογία του οποίου εντάσσονται, μεταξύ άλλων, οι κανόνες για την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση (listing rules), ενημερώνοντας παράλληλα τις τράπεζες-μέλη της.

Γ.2 Αναθεώρηση του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 (CSDR) σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην ΕΕ και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων

Στις 27 Δεκεμβρίου 2023, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2845 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 909/2014 (CSDR) «όσον αφορά τη συμμόρφωση προς τη διαδικασία διακανονισμού, τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, την εποπτική συνεργασία, την παροχή επικουρικών υπηρεσιών τραπεζικού τύπου και τις απαιτήσεις για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων τρίτων χωρών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012». Η εν λόγω επανεξέταση του CSDR εντάσσεται στο σχέδιο δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ένωση Κεφαλαιαγορών (2020 CMU Action Plan – Δράση 13).

Βασικά σημεία του ως άνω Κανονισμού αποτελούν:

- η τροποποίηση των κανόνων σχετικά με τη διαδικασία διακανονισμού για την πρόληψη και αντιμετώπιση περιπτώσεων αδυναμιών διακανονισμού συναλλαγών αξιογράφων (settlement discipline), και ιδίως η αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής των χρηματικών ποινών και της διαδικασίας υποχρεωτικής αγοράς κάλυψης «buy-in»,
- η απλοποίηση του «καθεστώτος διαβατηρίου» (passporting regime) για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων, με σκοπό τη διευκόλυνση της διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών,
- η βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών, μέσω της σύστασης εποπτικών σωμάτων για ορισμένα κεντρικά αποθετήρια τίτλων, και
- η βελτίωση των επικουρικών υπηρεσιών τραπεζικού τύπου (banking-type ancillary services) μέσω της προσαρμογής των όρων υπό τους οποίους τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων μπορούν να έχουν πρόσβαση σε τραπεζικές υπηρεσίες.

Δράσεις της ΕΕΤ

Ενημέρωση Μελών/Συνεδριάσεις Μελών

Η ΕΕΤ παρακολουθεί στενά και ενημερώνει συνεχώς τις τράπεζες-μέλη της για όλες τις τρέχουσες εξελίξεις στο πλαίσιο του Κανονισμού CSDR, το πλαίσιο του οποίου συμπληρώνουν ποικίλα νομοθετικά κείμενα όπως κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, κείμενα κατευθυντήριων γραμμών, κείμενα ερωτήσεων και απαντήσεων (Q&As) κ.ά.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην αποτελεσματικότητα του διακανονισμού, και συγκεκριμένα, στη διαδικασία βάσει της οποίας θα μπορούσε να καταστεί εφαρμοστέα η υποχρεωτική αγορά κάλυψης («buy-in») και η εφαρμογή των μέτρων συμμόρφωσης προς τη διαδικασία διακανονισμού (settlement discipline).

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετέχει με σταθερή εκπροσώπηση στο Post-Trading Working Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της ΕΤΟ για την προώθηση των θέσεων των ευρωπαϊκών τραπεζών καθ' όλη τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας για την υιοθέτηση των ως άνω μέτρων σχετικά με την αναθεώρηση του CSDR.

Γ.3 Μείωση του κύκλου διακανονισμού (settlement cycle) στην Ευρωπαϊκή Ένωση από T+2 σε T+1

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2845 (CSDR Refit) ανέθεσε στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA) να υποβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως τις 17 Ιανουαρίου 2025, έκθεση σχετικά με την μείωση του κύκλου διακανονισμού (settlement cycle) στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής στοιχείων (call for evidence) σχετικά με τη διερεύνηση των επιπτώσεων από τη μείωση του κύκλου διακανονισμού (settlement cycle), η ESMA δημοσίευσε την έκθεσή της, τα βασικά συμπεράσματα της οποίας είναι τα ακόλουθα:

- πρωταρχικός στόχος είναι η μείωση του κύκλου διακανονισμού σε T+1, με το T+0 να μην θεωρείται εφικτό βραχυπρόθεσμα ή ακόμα και μεσοπρόθεσμα,
- οι απόψεις σχετικά με το κόστος και τα οφέλη της μετάβασης στο T+1 περιγράφονται ως «ανάμεικτες», με περιορισμένα παρεχόμενα ποσοτικά στοιχεία,
- ο αντίκτυπος της αλλαγής εκτείνεται πέρα από τις μετασυναλλακτικές διαδικασίες σε τομείς όπως η χρηματοδότηση τίτλων, η διαπραγμάτευση αγοράς και οι συναλλαγές Forex,
- οι ερωτηθέντες εξέφρασαν ποικίλες απόψεις σχετικά με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, με προτάσεις που κυμαίνονται από ένα έως επτά έτη,
- εκφράστηκαν ανησυχίες σχετικά με πιθανά νομοθετικά ή ρυθμιστικά εμπόδια που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν τους παράγοντες της αγοράς της ΕΕ να λειτουργήσουν αποτελεσματικά, ειδικά σε σύγκριση με την αγορά των ΗΠΑ που υιοθετεί το T+1 εντός του 2024, και τέλος
- η ευθυγράμμιση εντός της Ευρώπης θεωρείται σε γενικές γραμμές επωφελής, παρά το γεγονός ότι η πρωτοβουλία αυτή από μόνη της δεν θα επιλύσει πλήρως τις προκλήσεις που σχετίζονται με τους διασυννοριακούς διακανονισμούς εντός της ΕΕ.

Στις 15 Οκτωβρίου 2024, η ESMA, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανακοίνωσαν τα επόμενα βήματα για την προετοιμασία προς τη μετάβαση σε κύκλο διακανονισμού T+1. Σύμφωνα με την κοινή δήλωση, δεδομένου του υψηλού βαθμού διασύνδεσης μεταξύ των κεφαλαιαγορών της ΕΕ και των κεφαλαιαγορών σε άλλες δικαιοδοσίες στην Ευρώπη (π.χ. του Ηνωμένου Βασιλείου), κρίθηκε επιθυμητή μια συντονισμένη προσέγγιση σε ολόκληρη την Ευρώπη, με προσπάθειες

επίτευξης συναίνεσης σχετικά με το χρονοδιάγραμμα οποιασδήποτε μετάβασης σε T+1. Στο πλαίσιο αυτό, η ESMA, σε στενό συντονισμό με τις εθνικές αρμόδιες αρχές, συμφώνησαν να δημιουργήσουν το συντομότερο δυνατό μια δομή διακυβέρνησης, στην οποία θα συμμετέχει ο χρηματοπιστωτικός τομέας της ΕΕ, προκειμένου να επιταχυνθούν και να υποστηριχθούν οι τεχνικές εργασίες που απαιτούνται για οποιαδήποτε μελλοντική μετάβαση σε T+1.

Τέλος, στις 18 Νοεμβρίου, η ESMA δημοσίευσε την τελική έκθεσή της, με την οποία αξιολογεί τη δυνατότητα συντόμευσης του κύκλου διακανονισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η έκθεση υπογραμμίζει ότι η αυξημένη αποτελεσματικότητα και ανθεκτικότητα των μετασυναλλακτικών διαδικασιών που θα συντελεστεί από τη μετάβαση σε κύκλο διακανονισμού T+1 θα διευκολύνει την επίτευξη του στόχου της περαιτέρω προώθησης της αποτελεσματικότητας του διακανονισμού στην ΕΕ, συμβάλλοντας στην ολοκλήρωση της αγοράς και στους στόχους της Ένωσης Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων.

Η ESMA συνιστά η μετάβαση σε T+1 να γίνει ταυτόχρονα σε όλα τα σχετικά μέσα και να επιτευχθεί το τέταρτο τρίμηνο του 2027 και συγκεκριμένα στις 11 Οκτωβρίου 2027. Επίσης, προτείνει να ακολουθηθεί μια συντονισμένη προσέγγιση με άλλες δικαιοδοσίες στην Ευρώπη.

Δράσεις της EET

Ενημέρωση/ Συνεδριάσεις Μελών

Η EET ενημέρωσε τις τράπεζες-μέλη της για όλες τις τρέχουσες εξελίξεις επί των πρωτοβουλιών της ESMA σχετικά με την αξιολόγηση της ενδεχόμενης μετάβασης της ΕΕ σε κύκλο διακανονισμού T+1 (ή ακόμη και T+0). Ειδικότερα, ο αντίκτυπος μιας πιθανής μετάβασης της ΕΕ σε T+1 για τις ελληνικές τράπεζες συζητήθηκε εκτενώς σε σχετικές συνεδριάσεις των μελών της EET.

Στις 23 Ιουλίου 2024, η EET φιλοξένησε στα γραφεία της τους εκπροσώπους του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΧΑ) σε μια κοινή συνεδρίαση, όπου παρουσιάστηκαν στις Τράπεζες Μέλη της EET οι ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προχωρήσει το ΧΑ προκειμένου να επιτευχθεί μια ομαλή και απρόσκοπτη μετάβαση.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η EET συμμετείχε με σταθερή εκπροσώπηση στο EBF Post Trading Expert Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας το οποίο επεξεργάζεται τα πρακτικά ζητήματα που σχετίζονται με τη μετάβαση σε κύκλο διακανονισμού T+1. Επίσης, η EET συμμετείχε σε δύο Technical Workstreams (TW) που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της δομής διακυβέρνησης του έργου μετάβασης, και συγκεκριμένα στο TW on Scope και στο TW on Legal and Regulatory issues.

Δ. Εταιρική και Εσωτερική Διακυβέρνηση

Δ.1 Διατάξεις «fit and proper» της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1619

Η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1619, η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. στις 19 Ιουνίου 2024, τροποποιεί την Οδηγία ΕΕ/2013/36 για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (Capital Requirements Directive - CRD).

Στο πλαίσιο αυτό, εισάγει τροποποιήσεις στον ν. 4261/2014, εξειδικεύοντας, μεταξύ άλλων, τις διατάξεις που αφορούν στην αξιολόγηση καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των επικεφαλής κρίσιμων λειτουργιών (άρθρο 83 και νέο άρθρο 83Α του ν. 4261/2014).

Δ.2 Οδηγός της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) σχετικά με τη διακυβέρνηση και την κουλτούρα κινδύνων

Στις 24 Ιουλίου 2024, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ανακοίνωσε την έναρξη δημόσιας διαβούλευσης επί του σχεδίου Οδηγού σχετικά με τη διακυβέρνηση και την κουλτούρα κινδύνων (ECB Guide on Governance and Risk Culture).

Μέσω του εν λόγω Οδηγού:

- εξειδικεύονται οι εποπτικές προσδοκίες αναφορικά με τη συγκρότηση και τον τρόπο λειτουργίας των οργάνων διοίκησης,
- καθορίζονται οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικής επιθεώρησης (internal control functions),
- δίνεται έμφαση στην κουλτούρα κινδύνων,
- παρουσιάζονται οι προσδοκίες σχετικά με το πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνων (risk appetite framework) των τραπεζών, και
- παρέχονται παραδείγματα καλών πρακτικών που έχει συλλέξει η ΕΚΤ.

Το τελικό κείμενο του Οδηγού της ΕΚΤ αναμένεται εντός του α' εξαμήνου του 2025.

Δράσεις της ΕΕΤ

Συμμετοχή στις εργασίες της νομοπαρασκευαστικής ομάδας εργασίας

Για τους σκοπούς ενσωμάτωσης στην ελληνική έννομη τάξη των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1619 (CRD6), συγκροτήθηκε άτυπη νομοπαρασκευαστική ομάδα εργασίας με εκπροσώπηση από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, την Τράπεζα της Ελλάδος και την ΕΕΤ.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕΤ ενημέρωσε τις τράπεζες - μέλη της για την πρόοδο των εργασιών της εν λόγω νομοπαρασκευαστικής ομάδας εργασίας και τις τροποποιήσεις που προτάθηκαν προς εισαγωγή στην εθνική νομοθεσία.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες του SSM Strategy Group της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ), όπου συζητούνταν οι ρυθμίσεις του Οδηγού της ΕΚΤ σχετικά με τη διακυβέρνηση και την κουλτούρα κινδύνων, και διαμορφώθηκε η απάντηση στη σχετική δημόσια διαβούλευση.

Συμμετοχή της ΕΕΤ σε συνεδρίαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Τον Σεπτέμβριο 2024, η ΕΕΤ συμμετείχε σε συνεδρίαση που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με εκπροσώπους του τραπεζικού τομέα (stakeholder meeting), με σκοπό την ενημέρωση τους αναφορικά με τις βασικές ρυθμίσεις του σχεδίου Οδηγού και την ανταλλαγή απόψεων με τα εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα.

Διαχείριση μη εξυπηρετούμενων δανείων

Αναθεώρηση του Κώδικα Δεοντολογίας – Υποβολή προτάσεων προς την ΤτΕ

Ο αναθεωρημένος Κώδικας Δεοντολογίας (‘ΚΔ’) του Ν. 4224/2013, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β’ 2411) στις 7 Ιουνίου 2021 εισήγαγε μία σειρά τροποποιήσεων, οι οποίες αφορούν, μεταξύ άλλων, στο πεδίο εφαρμογής του.

Ακολούθως, δημοσιεύτηκε ο Ν. 4818/2021 (ΦΕΚ Α’ 124/18.07.2021), με το άρθρο 39 του οποίου προβλέφθηκε η ανάπτυξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας, μέσω της οποίας θα διενεργούνται τα στάδια 2 και 4 της Διαδικασίας Επίλυσης Καθυστερήσεων του ΚΔ.

Στις 10 Οκτωβρίου 2023 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η υπ’ αριθμ. 145947 ΕΞ 2023 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β’ 5909), με αντικείμενο τον καθορισμό των τεχνικών λεπτομερειών που αποτελούν τις λειτουργικές προδιαγραφές της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που υποστηρίζει τον μηχανισμό του ΚΔ.

Η ΕΕΤ ενημέρωσε τα μέλη για την επικείμενη αναθεώρηση του ΚΔ, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής των σχετικών προτάσεων προς την ΤτΕ τον Φεβρουάριο 2025. Συγκεκριμένα, ενημερώθηκε η Συντονιστική Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, η Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων και η Συντονιστική Επιτροπή Ρυθμιστικών, Κανονιστικών Θεμάτων & Προστασίας Καταναλωτή. Ακολούθως, συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο την υποβολή προτάσεων προς την ΤτΕ στο πλαίσιο της αναθεώρησης του ΚΔ.

Ν. 4738/2020 – Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας

Στις 27 Οκτωβρίου 2020 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α’ 207) ο Ν. 4738/2020 με τίτλο «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις».

Έκτοτε, η ΕΕΤ ασχολείται ενεργά με τα ζητήματα εφαρμογής του Πτωχευτικού Νόμου και ενημερώνει τα μέλη της σε διαρκή βάση. Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια του 2024 η ΕΕΤ, σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα & Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, εξέτασε ζητήματα που ανέκυπταν από την εφαρμογή του Νόμου και πρότεινε συγκεκριμένες τροποποιήσεις, προς την κατεύθυνση της αποτελεσματικότερης εφαρμογής του. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, επήλθαν, εντός του 2024, τροποποιήσεις σε μία σειρά από Υπουργικές Αποφάσεις. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι Υπουργικές Αποφάσεις που αφορούν στη διαδικασία διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και στη σύμβαση προσχώρησης των χρηματοδοτικών φορέων.

Δράσεις ΕΕΤ

Ενημέρωση μελών

Η ΕΕΤ, εντός του 2024, παρακολούθησε στενά και ενημέρωσε τα μέλη της για το σύνολο των εξελίξεων αναφορικά με τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που

ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ), τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Συνεδριάσεις μελών

Κατά τη διάρκεια του 2024, η ΕΕΤ οργάνωσε και συντόνισε τακτικές συναντήσεις για τις ως άνω θεματικές, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών, καθώς και την επεξεργασία ειδικότερων ζητημάτων, όπως ενδεικτικά ζητήματα διαχείρισης καταπτώσεων των εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου, ζητήματα εν γένει λειτουργίας του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και ειδικά όσον αφορά στους ευάλωτους οφειλέτες.

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ)

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις πρωτοβουλίες και στις δημόσιες διαβουλεύσεις της ΕΤΟ αναφορικά με τη θεματική των ΜΕΔ. Επίσης, υπέβαλε τακτικά προτάσεις και σχόλια στα κείμενα θέσεως της ΕΤΟ, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη διαμόρφωση της πολιτικής της.

Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης μη Εξυπηρετούμενων Δανείων της ΕΕΤ

Η Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (‘NPLs’) συγκροτήθηκε τον Ιανουάριο του 2017 και έχει ως αντικείμενα εργασιών, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: (i) την παρακολούθηση του κανονιστικού πλαισίου για τις απαιτήσεις σε καθυστέρηση, (ii) την παρέμβαση προς τους αρμόδιους φορείς και τη διαβούλευση με αυτούς για τα θέματα διαχείρισης των NPLs, καθώς και (iii) την ανάπτυξη λειτουργικών υποδομών για την αποτελεσματική διαχείριση των των NPLs.

Κύριοι θεματικοί άξονες των εργασιών της Επιτροπής, η οποία συνεδρίασε 8 φορές εντός του 2024, ήταν ο Ν. 4738/2020 για τη ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας (Πτωχευτικός Νόμος), καθώς και η πορεία του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών, η ηλεκτρονική πλατφόρμα του Κώδικα Δεοντολογίας της ΤτΕ, καθώς και τα δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ).

Περαιτέρω, στο πλαίσιο των εργασιών της Επιτροπής προετοιμάζονταν τα προς συζήτηση θέματα με εκπροσώπους των Θεσμών για το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν στη διαχείριση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων.

Συνοψίζοντας, η Συντονιστική Επιτροπή κατά το έτος 2024 υπέβαλε σειρά παρατηρήσεων για το σύνολο των θεμάτων στο πεδίο της διαχείρισης των NPLs και βρισκόταν σε διαρκή συνεργασία με τους αρμόδιους για τα θέματα αυτά φορείς όπως ενδεικτικά, η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα & Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και η Τράπεζα της Ελλάδος.

Κατά τα λοιπά και με εξαίρεση τα κοινού ενδιαφέροντος νομοθετικά και λειτουργικά ζητήματα, τα μέλη διαχειρίζονται χωριστά τα σε καθυστέρηση χαρτοφυλάκιά τους.

Νομικά θέματα και προστασία προσωπικών δεδομένων

A. Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Legal Committee

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της Νομικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (EBF), η οποία συνεδρίασε 3 φορές εντός του έτους και καθ' όλη τη διάρκεια του 2024 ενημέρωνε συστηματικά τα μέλη της.

Μεταξύ των θεματικών που απασχόλησαν τη Legal Committee ήταν η παρακολούθηση των διαβουλεύσεων και η ψήφιση του Κανονισμού σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (AI Act,) καθώς και η χάραξη πολιτικής για την υποβολή νομοθετικών προτάσεων προκειμένου να καταστεί δυνατή η συμμετοχή τρίτων μερών σε δίκη ενώπιον του ΔΕΕ. Περαιτέρω, εντός του 2024 η Legal Committee ασχολήθηκε με τη συλλογή και επικαιροποίηση υποθέσεων, οι οποίες εκδικάζονται ενώπιον του ΔΕΕ και αφορούν σε ζητήματα γενικότερου τραπεζικού ενδιαφέροντος. Τέλος, συζητήθηκε εκτενώς η υπόθεση “WIBOR”, επί της οποίας αναμένεται απόφαση και η οποία ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά τη χορήγηση πιστώσεων, καθώς άπτεται ζητημάτων αναφορικά με τα επιτόκια αναφοράς.

Retail Committee

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της Retail Committee της EBF, καθ' όλη τη διάρκεια του 2024 και ενημέρωνε συστηματικά τα μέλη της.

Κύριο αντικείμενο εργασιών της εν λόγω Επιτροπής ήταν, μεταξύ άλλων, η επικοινωνία μεταξύ των μελών της σχετικά με την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2019/882 για τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (European Accessibility Act), καθώς και η έναρξη ισχύος των διατάξεων της Οδηγίας σε κάθε κράτος μέλος. Σε σχέση με την ενσωμάτωση και εφαρμογή των διατάξεων του European Accessibility Act, τα μέλη της Retail Committee συνεδρίασαν δυο φορές και ανέπτυξαν τους προβληματισμούς τους. Περαιτέρω, μεταξύ των θεματικών που απασχόλησαν την Retail Committee εντάσσεται και η παρακολούθηση των εξελίξεων σχετικά με την ενσωμάτωση της Οδηγίας για την καταναλωτική πίστη (‘Consumer Credit Directive’), η οποία δημοσιεύτηκε ως Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225 στις 30.11.2023. Τα μέλη της EBF επικοινωνούν και διατυπώνουν ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο ενσωμάτωσης συγκεκριμένων διατάξεων. Ιδιαίτερη σημασία έχει δοθεί στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας και συγκεκριμένα στα προϊόντα “Buy now- Pay later”.

B. Συντονιστικές Επιτροπές

Συντονιστική Επιτροπή Νομικών Θεμάτων

Η Συντονιστική Επιτροπή Νομικών Θεμάτων συστήθηκε τον Σεπτέμβριο 2022, στο πλαίσιο του εσωτερικού μετασχηματισμού της ΕΕΤ, ως μετεξέλιξη της προϋφιστάμενης Νομικής Επιτροπής. Κύρια αρμοδιότητα της Συντονιστικής Επιτροπής είναι η ενημέρωση για τις νομοθετικές εξελίξεις, που αφορούν στον τραπεζικό κλάδο και το πλαίσιο λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων,

καθώς και τις επιμέρους τραπεζικές δραστηριότητες στο σύνολο των συναλλαγών των πιστωτικών ιδρυμάτων, περιλαμβανομένης της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Ειδικότερα, η Συντονιστική Επιτροπή διατυπώνει και υποβάλει προς τους αρμόδιους φορείς σειρά προτάσεων με αναγκαίες νομοθετικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση επιμέρους ζητημάτων, που αφορούν στο τραπεζικό σύστημα.

Κατά τη διάρκεια του 2024 κύριες θεματικές που εξετάστηκαν από τη Συντονιστική Επιτροπή ήταν η ψήφιση του Ν. 5123/2024 σχετικά με τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου για το ενέχυρο και τη σύσταση Ενιαίου Ηλεκτρονικού Μητρώου Ενεχύρων επί κινητών, απαιτήσεων και άλλων δικαιωμάτων, η ηλεκτρονική καταχώριση των προσημειώσεων και των εξαλείψεων στο Κτηματολόγιο, η χορήγηση δανείων με κριτήρια ESG, η υπόθεση ΔΕΕ C-471/24 και άλλα επίκαιρα νομικά ζητήματα, όπως κυρίως αναδεικνύονται από την Νομολογία των Εθνικών και υπερεθνικών Δικαστηρίων

Συντονιστική Επιτροπή Ρυθμιστικών, Κανονιστικών Θεμάτων και Προστασίας Καταναλωτή

Η Συντονιστική Επιτροπή Ρυθμιστικών, Κανονιστικών Θεμάτων και Προστασίας Καταναλωτή συγκροτήθηκε τον Σεπτέμβριο 2022, στο πλαίσιο του εσωτερικού μετασχηματισμού της ΕΕΤ, και εντός του 2024 συνεδρίασε περί τις 6 φορές.

Κύριο αντικείμενο της Συντονιστικής Επιτροπής είναι, μεταξύ άλλων, η ενημέρωση και η ανταλλαγή απόψεων σχετικά με ζητήματα που αφορούν στον εσωτερικό έλεγχο των πιστωτικών ιδρυμάτων, σε ρυθμιστικά θέματα, θέματα AML (Anti-Money Laundering), προστασίας καταναλωτή και θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Θέματα Προστασίας Καταναλωτή

Εντός του 2024 τα μέλη ενημερώνονταν σε τακτική βάση για τις εξελίξεις στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία αναφορικά με την ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της νέας Οδηγίας για τις καταναλωτικές συμβάσεις πίστωσης (Consumer Credit Directive - CCD 2). Ειδικότερα, τα μέλη ενημερώνονταν για την πορεία των εργασιών της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής, μέλος της οποίας είναι η ΕΕΤ και εξέφραζαν τις θέσεις τους επί των ζητημάτων που ανέκυπταν. Επιπροσθέτως, πραγματοποιήθηκε σύντομη ενημέρωση αναφορικά με το περιεχόμενο της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 σχετικά με την εξ αποστάσεως παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Αντικείμενο συζήτησης αποτέλεσαν επίσης η υπ' αριθ. 227/08.03.2023 Απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ για τη θέσπιση μακροπροληπτικών μέτρων σχετικά με τη δανειακή επιβάρυνση καθώς και η θεματική των δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου.

Επιπροσθέτως, τα μέλη πληροφορήθηκαν για την επικείμενη αναθεώρηση της ΠΔ/ΤΕ 2501/2002 σχετικά με την ενημέρωση των συναλλασσομένων με τα πιστωτικά ιδρύματα για τους όρους που διέπουν τις συναλλαγές τους, καθώς και για την συμμετοχή της ΕΕΤ στη διαβούλευση αυτή. Από την ΤτΕ

ζητήθηκε η υποβολή προτάσεων ενόψει της αναθεώρησης της ως άνω ΠΔ/ΤΕ και η ΕΕΤ συγκρότησε Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο την καταγραφή τους.

Τέλος, αντικείμενο συζήτησης αποτέλεσαν και οι εξελίξεις στη στεγαστική πίστη, καθώς και ο υπό διαμόρφωση Ευρωπαϊκός Κώδικας Δεοντολογίας για τη δίκαιη πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες ειδικής κατηγορίας πολιτών.

Θέματα Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Κατά τη διάρκεια του 2024 η Ομάδα Εργασίας των DPOs, η οποία λειτουργεί υπό τη Συντονιστική Επιτροπή Ρυθμιστικών, Κανονιστικών Θεμάτων και Προστασίας Καταναλωτή, συνεδρίασε εννέα (9) φορές.

Αντικείμενο των συνεδριάσεων αποτέλεσε, μεταξύ άλλων, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2854, για εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τη δίκαιη πρόσβαση σε δεδομένα και τη δίκαιη χρήση τους, ο νέος τρόπος ολοκλήρωσης ηλεκτρονικών συναλλαγών “click to pay” από τα διεθνή σχήματα πληρωμών VISA και Mastercard, η πρόταση Κανονισμού για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSR), η εφαρμογή του AI Act και οι κατευθυντήριες γραμμές για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με βάση το έννομο συμφέρον (άρθρο 6, παρ. 1στ) GDPR). Επιπλέον, τα μέλη ενημερώνονταν τακτικά για τις νομοθετικές και νομολογιακές εξελίξεις τόσο σε εθνικό επίπεδο, με τις εκάστοτε αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ), όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο με τις αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις του European Data Protection Board.

Αναπτυξιακά προγράμματα και χρηματοδότηση της οικονομίας

Συνεργασία ΕΕΤ με φορείς της Δημόσιας Διοίκησης

1. Συνεργασία ΕΕΤ - Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ)

Α. Δανειακό σκέλος ΤΑΑ

Η ΕΕΤ συνέχισε τη στενή συνεργασία της με τη Διοίκηση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), με σκοπό την αξιοποίηση των πόρων του ΤΑΑ και τη διοχέτευσή τους στην πραγματική οικονομία, στο πλαίσιο επίτευξης των στόχων της ΕΕ, να καταστούν οι ευρωπαϊκές οικονομίες και κοινωνίες περισσότερο βιώσιμες και καλύτερα προετοιμασμένες για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Η συνεργασία αυτή αφορούσε το δανειακό σκέλος του Ταμείου Ανάκαμψης, το οποίο διαχειρίζονται αποκλειστικά τα πιστωτικά ιδρύματα.

Υπό το πρίσμα αυτό, η ΕΕΤ και οι τράπεζες μέλη της καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, σε συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) και την ανάδοχο εταιρεία της ψηφιακής πλατφόρμας Go Beyond (μέσω της οποίας εκτελούνται οι εργασίες σε όλα τα στάδια της διαδικασίας), επέλυσαν ζητήματα επιχειρησιακής φύσης και προχώρησαν στις απαιτούμενες τροποποιήσεις (παραμετροποίηση του αρχείου υποβολής προτάσεων επενδυτικών έργων), με σκοπό την εναρμόνιση της λειτουργίας της πλατφόρμας με το ισχύον κάθε φορά κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ.

Στο πλαίσιο αυτό, παρασχέθηκε η δυνατότητα ενίσχυσης (χρηματοδοτική στήριξη), μέσω των δανειακών κεφαλαίων του ΤΑΑ, για τη βελτίωση και ανάπτυξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται και στον αγροτικό τομέα, επενδύοντας σε βιώσιμες και καινοτόμες πρακτικές με ευνοϊκούς όρους. Οι επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα δύνανται να επωφεληθούν, αξιοποιώντας τον Αγροτικό Απαλλακτικό Κανονισμό (Καν. (ΕΕ) 2022/2472), ο οποίος επιτρέπει τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, και κατά συνέπεια τη λήψη επιδοτούμενων επιτοκίων, χωρίς την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης, και έγκρισης, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο Κανονισμός είναι δυνατόν να εφαρμοστεί συνδυαστικά με τα δάνεια του ΤΑΑ για ενισχύσεις υπέρ ΜμΕ που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή, τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων και την εμπορία γεωργικών προϊόντων.

Περαιτέρω, κατόπιν σχετικής οδηγίας της ΕΕ, οι Τράπεζες προσέθεσαν στις διαδικασίες τους κατά το χρόνο υποβολής αιτημάτων πληρωμής την ex-ante εξέταση Μη Ύπαρξης Σύγκρουσης Συμφερόντων που αφορά προκαταρκτικούς ελέγχους, προκειμένου να βεβαιώνεται η μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων πριν τη σύναψη των δανειακών συμβάσεων στο πλαίσιο της δράσης δανειακής στήριξης.

Σημειώνεται ότι η πλήρης ανάθεση της διάθεσης των κεφαλαίων του δανειακού σκέλους του ΤΑΑ στις τράπεζες, είχε ως αποτέλεσμα τη σύναψη, μέχρι και τα τέλη του 2024, δανειακών συμβάσεων με επιχειρήσεις για τη διάθεση πόρων από το ΤΑΑ, ποσού ύψους €13,2 δισ. (πόροι ΤΑΑ €5,85 δισ., πόροι Τραπεζών €4,35 δισ., και ιδία συμμετοχή €3δισ.), εκ των οποίων ποσοστό άνω του 40% αφορά τους στόχους της πράσινης μετάβασης (στήριξη δράσεων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της περιβαλλοντικής αειφορίας και βιωσιμότητας).

Η σημαντική αυτή συμβολή του τραπεζικού συστήματος στη διάθεση των πόρων του Ταμείου ήταν καθοριστικής σημασίας, καθώς, πέραν της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της επιχειρηματικής κοινότητας της χώρας μας, συνετέλεσε, επίσης, στην επίτευξη των προβλεπόμενων οροσήμων που έχουν τεθεί για τη χώρα μας ενόψει των κάθε φορά νέων αιτημάτων λήψης χρηματοδότησης που υποβάλλει προς την ΕΕ, στο πλαίσιο των απαιτήσεων των κανόνων λειτουργίας του Ταμείου (ο προϋπολογισμός των συμβασιопоιημένων δανείων παρακολουθείται, μεταξύ άλλων, ως προαπαιτούμενος στόχος κατά την υποβολή αιτημάτων είσπραξης νέας χρηματοδότησης από την ΕΕ).

Μέχρι και 31.12.2024, η χώρα μας είχε ολοκληρώσει με επιτυχία τέσσερα αιτήματα πληρωμής με αποτέλεσμα το συνολικό ποσό εκταμιεύσεων προς την Ελλάδα από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης να ανέρχεται σε €18,2 δισ. - εκ των οποίων 9,6 δισ. ευρώ σε δάνεια (54% του συνόλου) και 8,6 δισ. ευρώ σε επιχορηγήσεις (47% του συνόλου), έχοντας ολοκληρώσει το 28% των συμφωνημένων στόχων/οροσήμων - ποσό που ξεπερνά το 50% του συνολικού προϋπολογισμού του Εθνικού Σχεδίου "Ελλάδα 2.0". Στο δανειακό σκέλος, οι εκταμιεύσεις προς τις επιχειρήσεις αντιστοιχούν στο 32% των συνολικών εισπράξεων δανείων, καθώς τα δάνεια εκταμιεύονται τμηματικά, με βάση την πορεία υλοποίησης των έργων, σε βάθος τριετίας. Επισημαίνεται ότι στα τέλη του 2024, η χώρα μας υπέβαλε το 5^ο αίτημα εκταμίευσης πόρων, με αποτέλεσμα οι συνολικές εκταμιεύσεις να ανέρχονται πλέον σε €21,3 δισ., ήτοι σε ποσοστό 64% των συνολικών πόρων που της αναλογούν.

Β. Πρόγραμμα Αναβαθμίζω το Σπίτι Μου

Η ΕΕΤ και οι Τράπεζες μέλη της συνεργάστηκαν με τους αρμόδιους φορείς του Δημοσίου (το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης και την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα) και υπέβαλαν τις προτάσεις τους ενόψει της έναρξης του νέου αυτού προγράμματος, αντικείμενο του οποίου είναι η παροχή συγχρηματοδοτούμενων στεγαστικών δανείων με πλήρη επιδότηση επιτοκίου, για την ενεργειακή βελτίωση υφιστάμενων κατοικιών (κύριες ή μη εκμισθωμένες δευτερεύουσες) φυσικών προσώπων, μέσω της υλοποίησης επιλέξιμων ενεργειακών παρεμβάσεων.

Δικαιούχοι του προγράμματος είναι φυσικά πρόσωπα με εμπράγματο δικαίωμα (πλήρη κυριότητα/ επικαρπία/ υψηλή κυριότητα) σε επιλέξιμη κατοικία (κύρια ή μη εκμισθωμένη δευτερεύουσα), υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν καταστεί από 1.1.2020 ωφελούμενοι από οποιοδήποτε άλλο

Πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης που χρηματοδοτήθηκε ή χρηματοδοτείται με ενωσιακούς πόρους.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας των μερών επιλύθηκαν θεσμικά, διαδικαστικά και τεχνικά ζητήματα, προκειμένου να εκκινήσει άμεσα η εφαρμογή του προγράμματος δεδομένου ότι χρηματοδοτείται από πόρους του ΤΑΑ και συνεπώς ισχύει για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

Γ. Συμμετοχή της ΕΕΤ στη συνάντηση του Θεματικού Δικτύου για τις Κρατικές Ενισχύσεις και τα Χρηματοδοτικά Εργαλεία στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021 – 2027

Η ΕΕΤ, και οι Τράπεζες μέλη της συμμετείχαν στην 1η Συνάντηση του Θεματικού Δικτύου για τις Κρατικές Ενισχύσεις και τα Χρηματοδοτικά Εργαλεία στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021 – 2027, η οποία οργανώθηκε από την Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με τη συμμετοχή στελεχών του Δημοσίου και των ΟΤΑ. Στην συνάντηση πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις και ακολούθησαν συζητήσεις για ζητήματα δημόσιων χρηματοδοτήσεων (παρουσιάστηκαν η τροποποίηση του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΓΑΚ), ο Νέος Κανονισμός De minimis, το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) και οι λειτουργίες του, τα Νέα Χρηματοδοτικά Εργαλεία της Προγραμματικής Περιόδου 2021 – 2027, κλπ). Από πλευράς ΕΕΤ επισημάνθηκαν ιδιαίτερα οι προκλήσεις των στόχων της ΕΕ για τη χρηματοδότηση της βιώσιμης ανάπτυξης και την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, με πρώτο ενδιαμέσο χρονικό στόχο το 2030. Υπ' αυτό το πρίσμα έγινε αναφορά στα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουν αναπτύξει οι ελληνικές Τράπεζες, τα οποία συνδυάζουν την οικονομική ανάπτυξη με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα (λχ. Sustainability Linked Loans), τα Πλαίσια Βιώσιμων Χρηματοδοτήσεων (ΠΒΧ) που σχεδιάζουν με σκοπό - μέσω μίας σειράς από προσεγγίσεις και διαδικασίες - να καταστεί εφικτή η κατηγοριοποίηση μιας χρηματοδότησης ως βιώσιμης (δηλ. πράσινα ή κοινωνικά). Στο πλαίσιο αυτό τονίστηκε η ανάγκη δημιουργίας χρηματοδοτικών εργαλείων της νέας προγραμματικής περιόδου με στόχευση τη στήριξη των επιχειρήσεων στην πορεία της πράσινης μετάβασής τους με σκοπό να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους.

Δ. Συμμετοχή στην Διαβούλευση για την Πολιτική Συνοχής μετά το 2027

Η ΕΕΤ συμμετείχε στη διαβούλευση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ για την Πολιτική Συνοχής της ΕΕ της προγραμματικής περιόδου μετά το 2027. Η Πολιτική Συνοχής επενδύει σε έργα και δράσεις που πραγματοποιούνται σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και στηρίζουν όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας και στη χώρα μας υλοποιείται μέσω των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων που εντάσσονται στο Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ).

2. Συνεργασία ΕΕΤ με το Υπουργείο Ανάπτυξης

Α. Αναπτυξιακός Νόμος και Ταμείο Εγγυοδοσίας DeLFI GF (Development Law Financial Instrument Guarantee Fund)

Η ΕΕΤ στο πλαίσιο της διαρκούς συνεργασίας της με το Υπουργείο Ανάπτυξης, και με σκοπό τη διευκόλυνση επιχειρήσεων να υλοποιήσουν επενδύσεις στα προβλεπόμενα εκ του Αναπτυξιακού Νόμου (Ν.4887/2022) καθεστώτα ενίσχυσης, ανταποκρινόμενη σε σχετικό αίτημα του Υπουργείου, υπέβαλε τις προτάσεις της αναφορικά με τη βέλτιστη αξιοποίηση του χρηματοδοτικού εργαλείου DeLFI που διατίθεται, μέσω των Τραπεζών, από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα. Το Ταμείο Εγγυοδοσίας «Development Law Financial Instrument Guarantee Fund (DeLFI GF)» στοχεύει στη στήριξη της χρηματοδότησης νεοσύστατων και υφιστάμενων βιώσιμων επιχειρήσεων που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και επιδιώκουν την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων τα οποία εντάσσονται στο νέο Αναπτυξιακό Νόμο.

Οι προτάσεις της ΕΕΤ αφορούσαν, μεταξύ άλλων, στην ευθυγράμμιση των χρονοδιαγραμμάτων μεταξύ προγράμματος DeLFI και χορηγήσεων στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Νόμου, στην αποφυγή τυχόν καθυστερήσεων στην έγκριση των επενδυτικών σχεδίων του Νόμου, στην κατάργηση ή δραστηκή μείωση της καταβολής Προμήθειας Εγγύησης για το πρόγραμμα DeLFI, στη διεύρυνση της περιμέτρου των δικαιούχων, κ.λπ.

Β. Συμμετοχή της ΕΕΤ στη δημόσια διαβούλευση για την ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από εταιρίες (Οδηγία ΕΕ 2022/2464)

Η ΕΕΤ σε συνεργασία με τις Τράπεζες μέλη της συμμετείχε στην εν λόγω δημόσια διαβούλευση υποβάλλοντας τις προτάσεις της αρμοδίως. Οι Τράπεζες-Μέλη της ΕΕΤ έχουν δεσμευθεί να στηρίζουν ενεργά τη μετάβαση της χώρας μας στην κλιματική ουδετερότητα, δέσμευση την οποία υλοποιούν με την ενεργό συμμετοχή τους σε διεθνείς πρωτοβουλίες (λχ Net Zero Banking Alliance), στις οποίες καλούνται να συμβαδίσουν με το στόχο αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, ευθυγραμμίζοντας τα δανειοδοτικά και επενδυτικά χαρτοφυλάκιά τους με την επιδίωξη για καθαρές μηδενικές εκπομπές έως το 2050. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η πρωτοβουλία δημιουργίας της ψηφιακής πλατφόρμας ESGr και της διαμόρφωσης κοινών διατραπεζικών Ερωτηματολογίων ESG.

Οι προτάσεις της ΕΕΤ αφορούσαν κυρίως το πεδίο εφαρμογής του σχεδίου νόμου και συγκεκριμένα το ποιες οντότητες έχουν υποχρέωση δημοσίευσης Έκθεσης Βιωσιμότητας, προκειμένου να είναι συμβατό με τις ρυθμίσεις αλλά και το πνεύμα της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας και να μην επιφέρει πρόσθετο διοικητικό φόρτο στις ελληνικές επιχειρήσεις, έναντι των ευρωπαϊκών.

3. Συνεργασία ΕΕΤ – Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Α. Προγράμματα Εξοικονόμησης Ενέργειας κατοικιών

Η ΕΕΤ συνέχισε τη μακρόχρονη και γόνιμη συνεργασία της με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς (Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος) με σκοπό

την απρόσκοπτη λειτουργία των προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας κατοικιών για φυσικά πρόσωπα (Προγράμματα Εξοικονομώ 2023 και 2025).

Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής συζητήθηκαν και επιλύθηκαν ζητήματα διαχειριστικής, τεχνικής και νομικής φύσης για τα ήδη τρέχοντα προγράμματα ενώ επαναλήφθηκε ο εποικοδομητικός διάλογος για την έναρξη νέου προγράμματος, υπό το πρίσμα της επίτευξης των ενεργειακών στόχων της χώρας μας.

Ολοκληρώθηκαν οι απαιτούμενες συστημικές υλοποιήσεις και υπεγράφη η σχετική πρόσθετη πράξη μεταξύ των ως άνω εμπλεκόμενων φορέων (Τράπεζες – ΤΕΕ – ΕΑΤ), με την οποία οριστικοποιήθηκε το τελικό πλαίσιο παροχής εγγύησης του ΕΛ.ΔΗ. υπέρ των ωφελούμενων της πρώτης εισοδηματικής κατηγορίας και καθορίστηκε η διαδικασία παροχής εγγύησης υπέρ ωφελούμενων για την αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους, τόσο για το πρόγραμμα του 2023 όσο και το προγενέστερο αυτού, καθώς και οι λοιπές υποχρεώσεις των μερών.

Σημειώνεται ότι τα εν λόγω Προγράμματα εντάσσονται στα έργα που υποστηρίζονται από το ΤΑΑ και έχουν ως στόχο την προώθηση της εθνικής και ενωσιακής ενεργειακής πολιτικής για την εξοικονόμηση ενέργειας, μέσω της αναβάθμισης της ενεργειακής κλάσης των νοικοκυριών, κατά τουλάχιστον 3 ενεργειακές κατηγορίες (πάνω από 30% εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας), λαμβάνοντας ιδιαίτερη μέριμνα για τη στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών με τη μορφή αυξημένου ποσοστού επιχορηγήσεων και χωριστού προϋπολογισμού.

Β. Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)

Η ΕΕΤ συμμετείχε στη δημόσια διαβούλευση για τη διαμόρφωση του αναθεωρημένου ΕΣΕΚ, το οποίο αποτελεί ένα πλήρες στρατηγικό σχέδιο για τα θέματα του κλίματος και της ενέργειας της χώρας μας, και αναλύονται σε αυτό οι προτεραιότητες και τα μέτρα πολιτικής σε όλο το φάσμα της οικονομίας. Το ΕΣΕΚ θέτει ακόμα πιο φιλόδοξους στόχους για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, σε εθνικό επίπεδο, αποτελώντας τον οδικό χάρτη της χώρας μας για την ενεργειακή μετάβαση έως το 2050. Οι προτάσεις της ΕΕΤ κινήθηκαν σε τρεις άξονες:

1. εξειδίκευση επενδυτικών αναγκών και ιδιωτικών πηγών χρηματοδότησης,
2. συγκεκριμενοποίηση εκτιμήσεων, στόχων και παραδοχών, και
3. ενεργειακές αναβαθμίσεις του κτιριακού αποθέματος για φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Γ. Συμμετοχή της ΕΕΤ στην Ομάδα Έργου για την Ενεργειακή Ένδεια στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ / Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο

Η ΕΕΤ συμμετείχε στην Ομάδα Έργου («ΟΕ») για την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας του ΥΠΕΝ, υπό το συντονισμό του Υπουργείου, με σκοπό τη λήψη μέτρων και πολιτικών για την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας ευάλωτων νοικοκυριών (νοικοκυριά χαμηλών εισοδημάτων) στο πλαίσιο

υλοποίησης των στόχων του νέου ΕΣΕΚ και της Agenda UN 2030 για την επίτευξη των παγκόσμιων στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.

Αρμοδιότητα της εν λόγω ΟΕ αποτελεί η υποβολή προτάσεων στη Διυπουργική Επιτροπή για την Ενέργεια και το Κλίμα σε ζητήματα ενεργειακής ένδειας. Ειδικότερα, η ΟΕ αξιολογεί τα μέτρα πολιτικής που εφαρμόζονται την περίοδο 2021-2030, ενώ είναι αρμόδια για την διαμόρφωση προτάσεων με σκοπό είτε τη βελτίωση των υφιστάμενων μέτρων πολιτικής είτε το σχεδιασμό και την εφαρμογή νέων αποδοτικότερων. Η καταπολέμηση του φαινομένου της ενεργειακής ένδειας αποτελεί προτεραιότητα του ΕΣΕΚ και σημαντική πρόκληση, καθώς πέραν των άλλων, θα περιορίσει και τις κοινωνικές επιπτώσεις που προκαλούνται στα ελληνικά νοικοκυριά.

Δ. FORUM κυκλικών πόλεων

Η ΕΕΤ συμμετέχει ως Ιδρυτικό μέλος στο FORUM κυκλικών πόλεων το οποίο αποτελεί μια εθελοντική πρωτοβουλία θεσμικών, κοινωνικών και οικονομικών φορέων, προερχόμενων από την πολιτεία, την αυτοδιοίκηση, την παραγωγή, την οικονομία, το περιβάλλον καθώς και τον επιστημονικό & ακαδημαϊκό χώρο.

Σκοπός του Forum είναι η μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία, που θα μετατρέπει τα απόβλητά μας σε πόρους, προσφέροντας λύση στην ενεργειακή και περιβαλλοντική κρίση που προκαλεί το υφιστάμενο γραμμικό οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης. Στην κυκλική οικονομία τα απόβλητα και η χρήση πόρων ελαχιστοποιούνται και διατηρούνται στην οικονομία, προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν επανειλημμένα και να συνεχίσουν να δημιουργούν αξία.

Υπό το πρίσμα αυτό τα μέλη του Forum συνεργάζονται ώστε να συμβάλλουν, με κοινές προτάσεις πολιτικής για την επιτάχυνση της μετάβασης των πόλεων σε κυκλικά μοντέλα διαχείρισης αποβλήτων, την προώθηση της συνεχούς ενημέρωσης, την ευαισθητοποίηση και την ανάπτυξη της καινοτομίας για την παραγωγή προϊόντων με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, στη μετατροπή των καταναλωτών σε υπεύθυνους χρήστες με κίνητρα, στην ανάπτυξη τεχνολογιών-λύσεων κυκλικής διαχείρισης των πόρων και τέλος, στη δικτύωση με άλλους φορείς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό για την ανάπτυξη και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για μια κυκλική οικονομία.

Ε. Συμμετοχή της ΕΕΤ στο ευρωπαϊκό έργο «Promote Financial Instruments for Liability on Environment», LIFE PROFILE.

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στο Forum διαβούλευσης που έχει συσταθεί στο πλαίσιο του έργου LIFE PRomote Financial Instruments for Liability on Environment, “LIFE-PROFILE”, με σκοπό τη βελτίωση του πλαισίου της χρηματοοικονομικής ασφάλειας για τις δραστηριότητες που δύναται να προκαλέσουν περιβαλλοντική ζημία (Παράρτημα III της Οδηγίας 2004/35/ΕΚ για την Περιβαλλοντική Ευθύνη, Environmental Liability Directive – ELD). Το έργο LIFE-PROFILE αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού εργαλείου εκτίμησης περιβαλλοντικών κινδύνων συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, με στόχο να καταλήξει σε ένα δίκαιο

προσδιορισμό της απαιτούμενης χρηματοοικονομικής ασφάλειας, διασφαλίζοντας, έτσι δίκαιη κατανομή του κόστους αποκατάστασης των περιβαλλοντικών ζημιών στο έδαφος, το νερό και τη βιοποικιλότητα. Η χρήση χρηματοοικονομικής ασφάλειας αναμένεται να βελτιώσει τις περιβαλλοντικές επιδόσεις και τη συμμόρφωση των δραστηριοτήτων, καθώς αυτός ο περιβαλλοντικός έλεγχος που θα διενεργεί ο φορέας εκμετάλλευσης, θα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή κατάλληλης χρηματοοικονομικής ασφάλειας.

Στο πλαίσιο των εργασιών του Forum διαβούλευσης, παρουσιάστηκαν 2 μεθοδολογίες για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου εργαλείου (IT tool) και συγκεκριμένα: α. μεθοδολογία για την εκτίμηση του περιβαλλοντικού κινδύνου των δραστηριοτήτων και β. μεθοδολογία για την οικονομική αποτίμηση της αποκατάστασης περιβαλλοντικών ζημιών με έμφαση στη βιοποικιλότητα. Το εργαλείο αυτό αποσκοπεί να συμβάλλει στην ενίσχυση λήψης μέτρων πρόληψης και στον καταλογισμό της περιβαλλοντικής ευθύνης και, ακολούθως, στην ορθή αποτίμηση και στην αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών.

Δεδομένου ότι το εν λόγω IT tool, πιθανόν να μπορεί να αποτελέσει συμπληρωματικό εργαλείο της μεθοδολογίας του scoring της ESG platform για την εκτίμηση του περιβαλλοντικού κινδύνου, καθώς η μεθοδολογία του έχει και βασικά στοιχεία αποτίμησης του κλιματικού κινδύνου, έγιναν διμερείς συναντήσεις μεταξύ ΕΕΤ, μελών του Forum και ΥΠΕΝ, στις οποίες διερευνήθηκε η δυνατότητα περαιτέρω συνεργασίας και αξιολόγησης της παραγόμενης πληροφόρησης, συνεργασία η οποία συμφωνήθηκε να συνεχιστεί με την ολοκλήρωση του έργου.

4. Συνεργασία ΕΕΤ – Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Η ΕΕΤ συνεργάστηκε με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), με σκοπό την άμεση προώθηση και διάθεση του προϊόντος της «Κάρτας του Αγρότη» σε δικαιούχους, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των οξυμένων οικονομικών δυσκολιών αυτών λόγω της πανδημίας COVID 19, του πολέμου στην Ουκρανία και της οικονομικής δυσπραγίας που επιφέρουν στον αγροτικό κόσμο τα αυξημένα κόστη παραγωγής. Η «Κάρτα του Αγρότη» είναι ειδικά σχεδιασμένη κάρτα για τους Έλληνες αγρότες με σκοπό την άμεση χρηματοδότηση των παραγωγικών δαπανών τους, κατά το χρονικό διάστημα της παραγωγικής διαδικασίας.

Με δεδομένο ότι είναι σε εφαρμογή η Κοινή Αγροτική Πολιτική για την νέα προγραμματική περίοδο, η ΕΕΤ ενημέρωσε αρμοδίως τις υπηρεσίες του Υπουργείου για την ανάγκη υπογραφής νέου μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και κάθε τράπεζας, όπως και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, στο οποίο θα πρέπει να αποσαφηνίζονται, μεταξύ άλλων, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της Κάρτας του Αγρότη («ΚτΑ»). Σκοπός είναι να αυξηθεί η ρευστότητα στην αγροτική οικονομία και οι αγρότες δικαιούχοι διαφόρων μορφών ενισχύσεων να χρηματοδοτηθούν για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων συναλλακτικών αναγκών τους που σχετίζονται με τη διαχείριση της αγροτικής τους εκμετάλλευσης, με παράλληλη

διασφάλιση της χρηματοδότησης αυτής από τις ενωσιακές επιδοτήσεις βασικής ενίσχυσης, εισοδηματικής στήριξης και οικολογικών προγραμμάτων.

5. Συνεργασία ΕΕΤ με το Υπουργείο Εργασίας και τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης για το πρόγραμμα «ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ Ι»

Η ΕΕΤ και οι Τράπεζες μέλη της συνεργάστηκαν στενά καθόλη τη διάρκεια του έτους με τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) και την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) με σκοπό την ομαλή λειτουργία του προγράμματος επ' ωφελεία των δικαιούχων, επιλύοντας θεσμικά, επιχειρησιακά, και εν γένει λειτουργικά θέματα.

6. Συνεργασία ΕΕΤ με το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής & Οικογένειας και την Ειδική Υπηρεσία του Ταμείου Ανάκαμψης, για το νέο Πρόγραμμα «ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ ΙΙ»

Τα μέλη της ΕΕΤ, διατύπωσαν προς το Αρμόδιο Υπουργείο χρήσιμες θεσμικές προτάσεις για το σχεδιασμό και την υλοποίηση του εν ισχύ προγράμματος ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ ΙΙ.

7. Συνεργασία ΕΕΤ & Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Η ΕΕΤ μετά από πρόσκληση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συνεργάστηκε με τα αρμόδια στελέχη του Υπουργείου και τις Τράπεζες μέλη της με σκοπό την επίτευξη της επέκτασης της λειτουργικότητας των καταπιστευτικών λογαριασμών ("escrow accounts") - οι οποίοι λειτουργούν ήδη στο πλαίσιο των επιχορηγήσεων του ΤΑΑ – και σε αγοραπωλησίες λοιπών περιουσιακών στοιχείων (ακινήτων, κινητών αξιών, πλοίων και σε λοιπές συναλλαγές μεγάλης αξίας). Πρόθεση του Υπουργείου είναι η λειτουργικότητα των escrow accounts να εφαρμοστεί καταρχήν στις αγοραπωλησίες ακινήτων, με στόχο στην συνέχεια να επεκταθεί και σε άλλες συμβάσεις πώλησης, ενισχύοντας τη διαφάνεια και ασφάλεια των συναλλαγών.

Συνεργασία ΕΕΤ με την ΕΑΤ και την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

1. Συνεργασία ΕΕΤ με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ)

Η ΕΕΤ στο πλαίσιο της άριστης συνεργασίας της με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) για την προώθηση των χρηματοδοτικών της εργαλείων, υπέβαλε σειρά προτάσεων με έμφαση:

(α) στη βελτίωση του σχεδιασμού των προγραμμάτων (π.χ. αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων των χρηματοδοτικών στόχων και από άλλα παρεμφερή προγράμματα στο ίδιο χρονικό σημείο, ζητήματα επιλεξιμότητας των δικαιούχων, κ.λπ),

(β) στη διαχείριση θεσμικών θεμάτων,

(γ) σε τεχνικής φύσης ζητήματα (π.χ. διασύνδεση της πλατφόρμας KYC, που η ΕΑΤ διαθέτει για τον προκαταρκτικό έλεγχο των υποψήφιων δικαιούχων ενόψει των χρηματοδοτικών της προγραμμάτων με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων, καθώς και με άλλες ψηφιακές πλατφόρμες του Δημοσίου), καθώς και

(δ) στη μείωση του όγκου των δεδομένων που ζητούνται από τους υποψήφιους δικαιούχους.

Σημειώνεται ότι αναπτύχθηκαν από την EAT και υποστηρίζονται από τις Τράπεζες, τα κάτωθι τρία Ταμεία:

- i. Ταμείο Επιχειρηματικότητας III (ΤΕΠΙΧ III)
- ii. Ταμείο Δανείων και Ταμείο Εγγυοδοσίας Επενδυτικών Δανείων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης
- iii. Ταμείο Χαρτοφυλακίου «Business Growth Fund / BGF.

2. Συνεργασία με την εταιρεία Τειρεσίας

Παραγωγική λειτουργία της διατραπεζικής πλατφόρμας ESGr

Πρόκειται για τη μοναδική στην Ελλάδα και από τις πρώτες στην Ευρώπη διατραπεζική πλατφόρμα, για τη συλλογή και ανάλυση μη χρηματοοικονομικών δεδομένων των επιχειρήσεων σε θέματα Περιβαλλοντικά (Ε), Κοινωνικά (S) και Διακυβέρνησης (G).

Σκοπός της πλατφόρμας ESGr είναι να αντλήσει από τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα τις πληροφορίες για τις επιδόσεις τους σε θέματα ESG, που είναι απαραίτητες στο χρηματοπιστωτικό σύστημα για τη βιώσιμη χρηματοδότηση, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο.

Η διατραπεζική πλατφόρμα ESGr διασφαλίζει την ομοιομορφία δεδομένων και την ενιαία εμπειρία των χρηστών, διευκολύνοντας τις επιχειρήσεις στην καταγραφή των επιδόσεων ESG, καθώς τα ζητούμενα στοιχεία είναι παρόμοια για όλες τις τράπεζες και κοινά για όλες τις επιχειρήσεις του ιδίου μεγέθους και κλάδου.

Η παραγωγική λειτουργία της διατραπεζικής πλατφόρμας ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2023.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2024 πραγματοποιήθηκαν σημαντικά βήματα και ως προς το δεύτερο σκέλος του έργου, ήτοι την αξιολόγηση (scoring) των επιχειρήσεων βάσει των απαντήσεών τους στα ερωτηματολόγια, μετά και την επαλήθευση (validation) αυτών των απαντήσεων και της συνοδευτικής από τις επιχειρήσεις τεκμηρίωσης.

Πρωώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης & χρηματοδότησης (ESG & Sustainable Finance)

1. Παρουσίαση του διατραπεζικού έργου ESG Data Repository & Scoring

Η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (EET), και η αρμόδια Συντονιστική της Επιτροπή για θέματα Βιώσιμης Ανάπτυξης, Πράσινης Τραπεζικής και Εταιρικής Διακυβέρνησης, διοργάνωσαν και φιλοξένησαν την 21^η Μαρτίου 2024, στα γραφεία της EET, συνάντηση εποπτικών αρχών και θεσμικών φορέων της αγοράς για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη υποστήριξη της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας για τη βιώσιμη μετάβαση και την ενσωμάτωση των κριτηρίων ESG.

Η συζήτηση επικεντρώθηκε στη διατραπεζική πρωτοβουλία της EET με αντικείμενο τα κοινά διατραπεζικά ESG ερωτηματολόγια, που συντάχθηκαν

με βάση διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα, οδηγίες και βέλτιστες πρακτικές και έχουν αναπτυχθεί στη διατραπεζική πλατφόρμα “ESGr”.

Στη συνάντηση προσκλήθηκαν, συμμετείχαν και παρουσίασαν αντίστοιχες δικές τους πρωτοβουλίες για την προώθηση της βιώσιμης ατζέντας εκπρόσωποι τραπεζών, της ΕΕΤ, εποπτικών αρχών και θεσμικών φορέων της αγοράς, και συγκεκριμένα εκπρόσωποι:

- του Υπουργείου Οικονομικών
- της Τράπεζας της Ελλάδος
- της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς
- του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
- της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας
- της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών
- του Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του ΣΕΒ
- του ΕΒΕΑ

Μέσα από τον εποικοδομητικό διάλογο και την ανταλλαγή απόψεων για τα σχετικά ζητήματα, διατυπώθηκε η βούληση να συνεχιστεί η θεσμική συνεργασία της ΕΕΤ και των μελών αυτής με τους παραπάνω φορείς, ώστε να στηριχθεί η εθνική προσπάθεια για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανταπόκριση των επιχειρήσεων στα κριτήρια του ESG.

Η πρωτοβουλία της ΕΕΤ στηρίζει την ανάγκη για δημιουργία θεσμικής συναντίληψης στην αγορά ως προς τη συμβολή των κριτηρίων ESG στη βελτίωση της απόδοσης των επιχειρήσεων, στην ενίσχυση της ελκυστικότητάς τους και στη θωράκισή τους απέναντι στους σχετικούς κινδύνους.

2. Ενημερωτικό Φυλλάδιο για τη συμβολή του ελληνικού τραπεζικού συστήματος στους Παγκόσμιους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals/SDGs)

Η ΕΕΤ, προχώρησε στην έκδοση [ενημερωτικού εντύπου](#) αναφορικά με τη συμβολή του ελληνικού τραπεζικού συστήματος στους Παγκόσμιους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

Στο διατραπεζικό ενημερωτικό έντυπο αναδεικνύονται οι πολιτικές, οι στρατηγικές και οι ενέργειες τόσο της ίδιας (ΕΕΤ) όσο και των τραπεζών μελών της για την εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης σε τομείς όπως η κλιματική αλλαγή, η ενεργειακή μετάβαση, η ισότητα των φύλων, η εκπαίδευση, η οικονομική ανάπτυξη, η διαφάνεια και η συνεργασία με διεθνείς και εγχώριους φορείς.

Κανονιστικές εξελίξεις στη βιώσιμη χρηματοδότηση

Οι σημαντικότερες εξελίξεις του 2024 στη θεματική της βιώσιμης χρηματοδότησης (sustainable finance) εντοπίζονται στους ακόλουθους φακέλους πολιτικής:

➤ Ταξινόμια της ΕΕ και δείκτης πράσινων στοιχείων ενεργητικού (GAR)

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 για την ταξινόμια της ΕΕ θεσπίζει τα κριτήρια με τα οποία προσδιορίζεται αν μια οικονομική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται περιβαλλοντικά βιώσιμη (“taxonomy aligned”), προκειμένου να προσδιοριστεί ο βαθμός στον οποίο μία επένδυση είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη. Το 2024 δημοσιεύθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έγγραφο 155 συχνών ερωτήσεων και απαντήσεων (FAQs) ερωτήσεις σχετικά με:

- τους γενικούς κανόνες της ταξινόμιας της ΕΕ,
- τα κριτήρια για την ταξινόμηση των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ταξινόμιας για το κλίμα ή το περιβάλλον,
- τα γενικά κριτήρια «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» («DSNH») για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή,
- την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης,
- την προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, και
- τις υποχρεώσεις γνωστοποίησης που σχετίζονται με δραστηριότητες που καλύπτονται από τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της ταξινόμιας.

Επίσης, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού, οι χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να κοινοποιούν διάφορους δείκτες βιωσιμότητας μεταξύ των οποίων τον δείκτη πράσινων στοιχείων ενεργητικού (Green Asset Ratio-GAR). Για τα πιστωτικά ιδρύματα, ο δείκτης GAR ορίζεται ως το ποσοστό των ευθυγραμμισμένων με την ταξινόμια δραστηριοτήτων τους σε σύγκριση με το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού τους. Καθώς δεν υπήρχε κάποια συγκεκριμένη ή διαδικασία για την αναθεώρηση του συνολικού κανονιστικού πλαισίου της ταξινόμιας (Επίπεδα 1 και 2: Κανονισμός και κατ' εξουσιοδότηση πράξεις), η ΕΤΟ και μέσω αυτής η ΕΕΤ, εργάζονταν μέσω της σύνταξης εγγράφων θέσης και της επικοινωνίας με την Ε. Επιτροπή για την επισήμανση των δυσκολιών που οι τράπεζες αντιμετωπίζουν πανευρωπαϊκά στην εφαρμογή του GAR.

Οδηγία δέουσας επιμέλειας ως προς τη βιωσιμότητα των εταιρειών

Στις 5 Ιουλίου 2024 δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα της ΕΕ η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1760, η οποία εισάγει κανόνες για την εταιρική δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τη βιωσιμότητα. Οι νέοι κανόνες θα ισχύουν για τις εταιρείες εντός και εκτός ΕΕ που απασχολούν περισσότερους από 1.000 εργαζομένους και έχουν κύκλο εργασιών άνω των 450 εκατομμυρίων ευρώ.

Τα βασικά στοιχεία του καθήκοντος επιμέλειας είναι ο εντοπισμός, η πρόληψη, ο μετριασμός, ο τερματισμός και η λογοδοσία για τις δυσμενείς επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα και το περιβάλλον από τις δραστηριότητες της ίδιας της εταιρείας, των θυγατρικών της και -κυρίως- των αλυσίδων αξίας της. Επιπλέον, ορισμένες μεγάλες εταιρείες θα πρέπει να

ενσωματώσουν τη δέουσα επιμέλεια στις πολιτικές τους και στα συστήματα διαχείρισης κινδύνων και να εγκρίνουν και να θέσουν σε εφαρμογή ένα σχέδιο μετάβασης που θα καθιστά το επιχειρηματικό τους μοντέλο συμβατό με το όριο υπερθέρμανσης του πλανήτη κατά 1,5°C βάσει της συμφωνίας του Παρισιού.

Όσον αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα, υπόκεινται σε υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας μόνο για το «αντίθετο στο ρεύμα» τμήμα της αλυσίδας αξίας (“upstream part of the value chain”), χωρίς να είναι ωστόσο σαφής έως τώρα η έκταση της έννοιας αυτής.

Με σκοπό την διευκρίνιση εννοιολογικών ασαφειών του νέου πλαισίου η ΕΕΤ συμμετείχε σε διασκέψεις της ΕΤΟ. Στις 5 Νοεμβρίου 2024, η ΕΤΟ μαζί με 26 ακόμα εμπορικές ενώσεις της Ευρώπης απέστειλαν στην Ε. Επιτροπή κοινή επιστολή με την οποία ζητούσαν την απλοποίηση των κανόνων της Οδηγίας, ώστε να μην επιβαρύνει τις επιχειρήσεις σε βαθμό τέτοιο που να επιδρά στη διεθνή ανταγωνιστικότητά τους.

➤ **Νόμος 5164/2024 για την Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2464**

Σε εθνικό επίπεδο, ενσωματώθηκε τον Δεκέμβριο του 2024 η Οδηγία 2022/2464 για τις εταιρικές εκθέσεις βιωσιμότητας (CSRD).

Η ενσωμάτωση της CSRD αποσκοπεί στην ενίσχυση του πλαισίου υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας για τις επιχειρήσεις, διευρύνοντας τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ (NFRD) και επιβάλλοντας την υποβολή ολοκληρωμένων και τυποποιημένων εκθέσεων βιωσιμότητας για ένα ευρύτερο φάσμα εταιρειών.

Ο νέος νόμος εισάγει τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα Υποβολής Εκθέσεων Βιωσιμότητας (ESRS) για να διασφαλίσει συνεπή, συγκρίσιμη και αξιόπιστη υποβολή εκθέσεων σχετικά με βασικά ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, η βιοποικιλότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι κοινωνικοί παράγοντες. Μια βασική έννοια στο νέο πλαίσιο είναι η αρχή της διπλής σημαντικότητας, η οποία απαιτεί από τις εταιρείες να δημοσιοποιούν τόσο τον αντίκτυπό τους στο περιβάλλον και την κοινωνία («σημαντικότητα αντικτύπου») - προοπτική από μέσα προς τα έξω) όσο και τον τρόπο με τον οποίο τα ζητήματα βιωσιμότητας επηρεάζουν τις οικονομικές επιδόσεις τους («χρηματοοικονομική σημαντικότητα») - εκτός προοπτικής). Παράλληλα, για να εξασφαλιστεί η αξιοπιστία των γνωστοποιήσεων, οι εταιρείες πρέπει να λαμβάνουν διασφάλιση για τις εκθέσεις βιωσιμότητάς τους από εξωτερικούς ελεγκτές. Οι απαιτήσεις αυτές εφαρμόζονται σταδιακά, αρχής γενομένης από το 2025 για τις εταιρείες που υπάγονται ήδη στην NFRD, ενώ όλες οι μεγάλες εταιρείες και οι εισηγμένες ΜμΕ θα συμμορφωθούν σταδιακά έως το 2028-29.

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης για την ενσωμάτωση της Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

➤ **Εθελοντικά Πρότυπα Υποβολής Εκθέσεων Βιωσιμότητας (VSMEs)**

Στις 17 Δεκεμβρίου 2024, η EFRAG δημοσίευσε το τελικό πρότυπο εθελοντικής υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας για μη εισηγμένες πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (“voluntary reporting standard for

non-listed micro-, small and medium-sized undertakings” -‘the VSME’). Το τελικό πρότυπο εκδόθηκε κατόπιν ευρείας δημόσιας διαβούλευσης της EFRAG, στην οποία συμμετείχε ενεργά και η ΕΤΟ εισηγούμενη την απλούστευση του σχεδίου έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι οι ΜμΕ μπορούν να καταρτίζουν τις δημοσιοποιήσεις τους ανεξάρτητα. Επισημαίνεται ότι το πρότυπο VSME απευθύνεται σε επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στο υποχρεωτικό πεδίο εφαρμογής της CSRD, συνεπώς μη εισηγμένες πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις («ΜμΕ») και έχει σκοπό να παρέχει ένα τυποποιημένο σύνολο πληροφοριών για την αντικατάσταση των υφιστάμενων πολλαπλών ερωτηματολογίων ή άλλων αιτημάτων άντλησης πληροφοριών από τους επιχειρηματικούς εταίρους των ΜμΕ για θέματα ESG (δηλ. τραπεζών, επενδυτών και μεγάλων εταιρειών), ενώ παράλληλα φιλοδοξεί να βοηθήσει τις ΜμΕ να παρακολουθούν τις επιδόσεις τους όσον αφορά τη βιωσιμότητα.

➤ **Τομεακά Πρότυπα Υποβολής Εκθέσεων Βιωσιμότητας (Sectoral ESRS) και Πρότυπα για Εταιρίες Τρίτων Χωρών**

Στις 8 Μαΐου 2024 δημοσιεύτηκε στην επίσημη εφημερίδα της ΕΕ η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1306 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ (λογιστικής Οδηγίας όπως τροποποιήθηκε βάσει της CSRD) όσον αφορά τις προθεσμίες για τον καθορισμό προτύπων υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας για ορισμένους τομείς και για ορισμένες επιχειρήσεις τρίτων χωρών (εκτός ΕΕ). Με τη νέα Οδηγία, μεταξύ άλλων, αναβάλλεται κατά δύο έτη (έως τον Ιούνιο του 2026) η προθεσμία έκδοσης των κατ’ εξουσιοδότηση πράξεων που θα περιέχουν τα πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας τα οποία θα εξειδικεύουν το πρώτο σύνολο των sector-agnostic ESRS και θα προσδιορίζουν τις πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλουν οι επιχειρήσεις ανάλογα με τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιούνται (Sectoral ESRS).

Τα τομεακά πρότυπα είναι ήδη υπό διαμόρφωση από την EFRAG, με τα πρότυπα για τον τομέα πετρελαίου και φυσικού αερίου να έχουν ήδη εκδοθεί και να υπολείπεται η δημοσίευση προτύπων για ακόμα 11 σημαντικούς τομείς μέχρι το τέλος του 2026.

➤ **Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων (EPBD)**

Στις 8 Μαΐου 2024 δημοσιεύτηκε στην επίσημη εφημερίδα της ΕΕ η Αναθεωρημένη Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων (‘EPBD’). Σκοπός της νέας Οδηγίας είναι η επίτευξη ενός πλήρως απαλλαγμένου από εκπομπές του άνθρακα κτιριακού δυναμικού έως το 2050 με την προώθηση ανακαινίσεων σε κάθε κράτος μέλος, θέτοντας στόχους και αφήνοντας ευρεία διακριτική ευχέρεια στα κράτη μέλη για την επίτευξή τους.

Οι ανακαινίσεις θα αφορούν ιδίως τα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις, ενώ θα εφαρμόζεται διαφορετική αντιμετώπιση των οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων, χωρίς να επιβάλλεται η ανακαίνιση σε μεμονωμένους ιδιοκτήτες κατοικιών.

Ανάμεσα στις αλλαγές της αναθεωρημένης Οδηγίας, περιλαμβάνονται και ορισμένες σημαντικές διατάξεις για τον ρόλο των πιστωτικών ιδρυμάτων στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού δυναμικού της Ευρώπης, όπως ενδεικτικά:

- Τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να προωθούν στοχευμένα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων που στεγάζουν ευάλωτα νοικοκυριά, καθώς και τους ιδιοκτήτες κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις με πολλαπλές οικιστικές μονάδες και κτίρια σε αγροτικές περιοχές, καθώς και άλλες ομάδες για τις οποίες η πρόσβαση σε χρηματοδότηση είναι δύσκολη.
- Θέσπιση ενός εθελοντικού πλαισίου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να βοηθήσει τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να αυξήσουν τον όγκο δανεισμού.
- Μεγαλύτερη συγκρισιμότητα των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης (ΠΕΑ) σε ολόκληρη την Ένωση που θα διευκολύνει τη χρήση των πιστοποιητικών αυτών από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ενώ εξασφαλίζεται εύκολη και δωρεάν πρόσβαση στο πλήρες πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης για ιδιοκτήτες, ενοικιαστές και διαχειριστές κτιρίων και για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά τα κτίρια που περιλαμβάνονται στα επενδυτικά και δανειοδοτικά χαρτοφυλάκια τους.

Τα κράτη- μέλη θα πρέπει να ενσωματώσουν τις διατάξεις της νέας Οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο έως τον Μάιο του 2026.

➤ Κανονισμός για τις Αξιολογήσεις ESG ('ESG Ratings')

Στις 12 Δεκεμβρίου 2024 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο Κανονισμός της Επιτροπής για τους αξιολογητές ESG ('ESG Ratings Regulation'). Το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού καλύπτει κυρίως τους οργανισμούς αξιολόγησης ESG. Ωστόσο, οι αξιολογήσεις που εκδίδονται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δεν εξαιρούνται πλήρως από το πεδίο εφαρμογής του.

Ειδικά όσον αφορά τους συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές και τους χρηματοοικονομικούς συμβούλους κατά την έννοια του κανονισμού SFDR, έχει προβλεφθεί ότι, στις περιπτώσεις που οι τελευταίοι δημοσιοποιούν αξιολογήσεις ESG στο πλαίσιο των ανακοινώσεών τους, υποχρεούνται να περιλαμβάνουν στον ιστότοπό τους πληροφορίες σχετικά με τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται στις εν λόγω αξιολογήσεις ESG.

➤ Τελικές εκθέσεις των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για το "greenwashing"

Στις 4 Ιουνίου 2024 δημοσιεύτηκαν οι τελικές εκθέσεις των τριών ευρωπαϊκών εποπτικών αρχών ("ESAs") οι οποίες περιλαμβάνουν τυπολογία περιστατικών greenwashing, περιγραφή των κινδύνων που ενέχει αυτό, τις εποπτικές πρακτικές, τις προτεινόμενες κανονιστικές πρωτοβουλίες, καθώς και βέλτιστες πρακτικές αντιμετώπισης των κινδύνων greenwashing.

Στις αντίστοιχες εκθέσεις τους, οι ESAs επαναλαμβάνουν την κοινή τους εννοιολογική συναντίληψη για το greenwashing, το οποίο αντιλαμβάνονται ως πρακτική κατά την οποία «οι δηλώσεις, οι εξαγγελίες, οι ενέργειες ή οι επικοινωνίες που αναφέρονται σε θέματα βιωσιμότητας δεν αντικατοπτρίζουν σαφώς και δίκαια το υποκείμενο προφίλ βιωσιμότητας μιας οντότητας, ενός χρηματοπιστωτικού προϊόντος ή μιας χρηματοπιστωτικής

υπηρεσίας. Η πρακτική αυτή μπορεί να είναι παραπλανητική για τους καταναλωτές, τους επενδυτές ή άλλους συμμετέχοντες στην αγορά».

Αναθεώρηση του Κανονισμού SFDR

Στις 18 Ιουνίου 2024 οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (EBA, ESMA, EΙΟΡΑ-“ESAs”) δημοσίευσαν κοινή γνώμη για την αναθεώρηση του Κανονισμού γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (“SFDR”). Η γνώμη αυτή εκδόθηκε σε συνέχεια της από τον Σεπτέμβριο του 2023 διαβούλευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση του Κανονισμού, αλλά και μετά την έκδοση των νέων σχεδίων τεχνικών ρυθμιστικών προτύπων για τον SFDR τον Δεκέμβριο του 2023 από τις ESAs.

Ενόψει της ανωτέρω διαδικασίας αναθεώρησης δημοσιεύτηκε στις 17 Δεκεμβρίου του 2024 η Πρόταση της Πλατφόρμας για τη Βιώσιμη Χρηματοδότηση, η οποία εστιάζει στη διασύνδεση του Κανονισμού με τις προτιμήσεις βιωσιμότητας των επενδυτών, στον εξορθολογισμό των δεικτών που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της βιωσιμότητας, καθώς και στην εισαγωγή ενός νέου συστήματος κατηγοριοποίησης των χρηματοπιστωτικών προϊόντων, το οποίο διαφέρει από την πρόταση των ESAs. Συγκεκριμένα, η πλατφόρμα προτείνει την τριμερή κατηγοριοποίηση των προϊόντων ως βιώσιμες (“Sustainable”), επενδύσεις μετάβασης (“transition”) και λοιπές επενδύσεις με χαρακτηριστικά ESG (“ESG collection”). Όλα τα υπόλοιπα προϊόντα θα πρέπει να προσδιορίζονται στην Πλατφόρμα για τη Βιώσιμη Χρηματοδότηση, ως μη ταξινομημένα προϊόντα.

Υπηρεσίες πληρωμών – Ασφάλεια συναλλαγών – Καταπολέμηση οικονομικού εγκλήματος

Α. Υπηρεσίες πληρωμών

Άμεσες μεταφορές πίστωσης σε ευρώ

Η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά το θέμα της προσβασιμότητας των SEPA άμεσων μεταφορών πιστώσεων σε ευρώ (SCT Inst), το οποίο συνεχίζει να αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2024, δεκαεπτά (17) πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών (ΠΥΠ) της χώρας μας προσχώρησαν στο σχήμα SEPA Instant Credit Transfer του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας της Ελλάδος.

Στις 19 Μαρτίου 2024, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/886 για τις άμεσες μεταφορές πίστωσης σε ευρώ (Instant Payments Regulation – IPR). Ο Κανονισμός τροποποιεί τους Κανονισμούς 260/2012 (SEPA Regulation) και 2021/1230 (Cross-border payments in euro Regulation), προσθέτοντας ειδικές διατάξεις για τις άμεσες μεταφορές πίστωσης. Ο Κανονισμός διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) πυλώνες: (α) διαθεσιμότητα, (β) τιμολόγηση, (γ) επιβεβαίωση του ονοματεπωνύμου δικαιούχου (“confirmation of payee”) και (δ) έλεγχο των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών όσον αφορά τις κυρώσεις της ΕΕ (“sanctions screening”). Τα πιστωτικά ιδρύματα που βρίσκονται σε κράτος μέλος, το νόμισμα του οποίου είναι το ευρώ, υποχρεούνται να προσφέρουν την υπηρεσία πληρωμής για λήψη άμεσων μεταφορών πίστωσης σε ευρώ βάσει του Κανονισμού το αργότερο από τις 9 Ιανουαρίου 2025 και την υπηρεσία πληρωμής για αποστολή άμεσων μεταφορών πίστωσης σε ευρώ το αργότερο από τις 9 Οκτωβρίου 2025.

Για την εκπλήρωση των νέων κανονιστικών απαιτήσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/886 της ΕΕ για τις άμεσες μεταφορές πίστωσης σε ευρώ, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών δημιούργησε ένα νέο σχήμα, το Verification of Payee (VoP), για να υποστηρίξει τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών (ΠΥΠ) στον Ενιαίο Χώρο Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA). Στο EPC VoP σχήμα είναι υποχρεωτική η προσχώρηση όλων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που έχουν προσχωρήσει στα σχήματα SEPA Credit Transfer & SEPA Credit Transfer Instant του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών.

Τον Φεβρουάριο 2025 η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (“EBA”) δημοσίευσε τα τελικά σχέδια Εκτελεστικών Τεχνικών Προτύπων (“ITS”) σχετικά με τα ενιαία πρότυπα αναφορών των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών προς τις εθνικές αρμόδιες αρχές

- (α) για τις χρεώσεις κανονικών και άμεσων μεταφορών πίστωσης, και
- (β) για το ποσοστό των απορριφθεισών συναλλαγών λόγω της εφαρμογής κυρώσεων σε επίπεδο ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 3 του Κανονισμού για τις άμεσες πληρωμές.

Η EBA προτείνει την αναβολή της πρώτης υποβολής από τους ΠΥΠ κατά ένα έτος και συγκεκριμένα από 9 Απριλίου 2025 σε 9 Απριλίου 2026.

Δράσεις ΕΕΤ

Η ΕΕΤ, καθ' όλη τη διάρκεια του 2024, ενημέρωνε τα μέλη της για όλες τις τρέχουσες εξελίξεις στο πλαίσιο υιοθέτησης του Instant Payments Regulation – IPR, με έμφαση στις συχνές ερωτήσεις και απαντήσεις (FAQs) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επίσης, η ΕΕΤ συμμετείχε με αποστολή σχολίων σε δημόσιες διαβουλεύσεις της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) επί των σχεδίων Εκτελεστικών Τεχνικών Προτύπων (ITS) που εξέδωσε κατ' εξουσιοδότηση του Κανονισμού, καθώς και στη δημόσια διαβούλευση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών (‘ΕΡC’) για το “Verification of Payee” (‘VOP’) Rulebook”.

Συμμετοχή στην Ομάδα εργασίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τη θέσπιση εθνικών εφαρμοστικών μέτρων του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/886 της ΕΕ για τις άμεσες μεταφορές πίστωσης σε ευρώ

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προχώρησε στη σύσταση νομοπαρασκευαστικής ομάδας εργασίας για τη θέσπιση εθνικών εφαρμοστικών μέτρων του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/886 για τις άμεσες μεταφορές πίστωσης σε ευρώ, στην οποία προσκλήθηκαν και συμμετείχαν εκπρόσωποι της ΕΕΤ και της ΔΙΑΣ. Το παραδοτέο της ομάδας εργασίας θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου 2025.

Ψηφιακό ευρώ

1. Δράσεις ΕΚΤ

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2024, η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά και παρείχε διαρκή ενημέρωση στις τράπεζες μέλη της για όλα τα στάδια της προπαρασκευαστικής φάσης πιθανής έκδοσης ψηφιακού ευρώ που ξεκίνησε την 1^η Νοεμβρίου 2023, και θα ολοκληρωθεί σε τουλάχιστον δύο (2) έτη.

Κατά τη διάρκεια του 2024 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) εργάστηκε συστηματικά επί του εγχειριδίου κανόνων (Rulebook) για το ψηφιακό ευρώ. Το Rulebook περιλαμβάνει στοιχεία από επτά νέες ομάδες εργασίας¹, οι οποίες δημιουργήθηκαν τον Μάιο του 2024, συμπεριλαμβανομένων των ελάχιστων προτύπων εμπειρίας χρήστη και της διαχείρισης κινδύνων.

Παράλληλα, η ΕΚΤ ολοκλήρωσε την πρόσκληση υποβολής αιτήσεων, που ξεκίνησε τον Ιανουάριο 2024, για την επιλογή δυνητικών παρόχων ψηφιακών στοιχείων του ευρώ και συναφών υπηρεσιών. Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας θα ολοκληρωθεί το 2025.

Μετά από πρόσκληση που δημοσιεύθηκε τον Νοέμβριο 2024, η ΕΚΤ θα συνεργαστεί με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων εμπόρων, παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, εταιρειών fintech και πανεπιστημίων, για τη δημιουργία συμπράξεων καινοτομίας με σκοπό τη δοκιμή πληρωμών υπό όρους (δηλαδή πληρωμών που πραγματοποιούνται αυτόματα όταν πληρούνται προκαθορισμένες προϋποθέσεις) και τη

¹ New ECB workstreams: (1) A2: Minimum user experience standards, (2) B1: certification and approval framework (3) D1: Risk management (4-5-6-7) G1-G2-G3-G4: Implementation Specifications –Interactions Inter End User, End User to Payer Intermediary, End User to Payee Intermediary

διερεύνηση άλλων καινοτόμων περιπτώσεων χρήσης του ψηφιακού ευρώ. Η έκθεση των αποτελεσμάτων αυτής της συνεργασίας αναμένεται να δημοσιευθεί τον Ιούλιο του 2025.

Επίσης, η ΕΚΤ συνεργάζεται με εμπειρογνώμονες από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος και τις εθνικές αρμόδιες αρχές για την ανάπτυξη μεθοδολογίας καθορισμού ορίων κατοχής ψηφιακού ευρώ, εξισορροπώντας την εμπειρία των χρηστών με τις επιπτώσεις στη νομισματική πολιτική και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

Τον Οκτώβριο 2024, το Συμβούλιο Πληρωμών Μικρής Αξίας σε Ευρώ (“European Retail Payments Board – ERPB”) συμπεριέλαβε στο πρόγραμμα δράσης του μια νέα ροή εργασίας με θέμα: “Fit of the digital euro in the payment ecosystem”. Η νέα αυτή ροή εργασίας αφορά την εξέταση τριών βασικών θεματικών του έργου υλοποίησης ψηφιακού ευρώ: ανταγωνισμός, συνέργειες και επιχειρηματικό μοντέλο.

Η απόφαση έκδοσης ψηφιακού ευρώ θα ληφθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ μετά την ολοκλήρωση της προπαρασκευαστικής φάσης (τέλος 2025) και την ολοκλήρωση της νομοθετικής διαδικασίας επί της πρότασης Κανονισμού «σχετικά με το καθεστώς νόμιμου χρήματος των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ» από την ΕΕ.

2. Δράσεις της ΕΕΤ

Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά με σταθερή εκπροσώπηση στις σχετικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (ΕΤΟ) για την προώθηση των θέσεων των μελών της είτε μέσω της επεξεργασίας των σχετικών κειμένων θέσεων/επιστολών της ΕΤΟ, είτε μέσω της συμμετοχής της σε συνεδριάσεις με αντικείμενο τις εξελίξεις επί του ψηφιακού ευρώ, είτε μέσω προτάσεων για ορισμό εμπειρογνομώνων από τα μέλη της σε σχετικές ομάδες εργασίας της ΕΚΤ. Ειδικότερα, η ΕΕΤ συμμετέχει στις εργασίες της ομάδας Ψηφιακής Στρατηγικής της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΤΟ, της ομάδας εμπειρογνομώνων για το ψηφιακό ευρώ, της ομάδας έργου παρακολούθησης του “digital euro Rulebook” της ΕΚΤ, καθώς και στην ομάδα εργασίας Minimum UX standards της ΕΚΤ.

Μετάπτωση των SEPA άμεσων χρεώσεων και μεταφορών πίστωσης στο πρότυπο ISO 20022 (version 2019)

Ολοκληρώθηκε την Κυριακή, 17 Μαρτίου 2024 η μετάπτωση των σχημάτων του EPC SEPA credit transfers (SCT), SEPA Instant Credit Transfers (SCT Inst) και SEPA Direct Debits (SDD Core & SDD B2B) στο πρότυπο ISO 20022 (version 2019). Η μετάπτωση εξελίχθηκε απολύτως ομαλά για την ελληνική κοινότητα.

Νομοθετική δέσμη μέτρων στο πεδίο των πληρωμών (“Payments Package”)

Η νομοθετική δέσμη για τις υπηρεσίες πληρωμών, η οποία δημοσιεύθηκε στις 28 Ιουνίου 2023, αποτελείται από:

- την πρόταση Κανονισμού για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά (‘PSR’), και

- την πρόταση Οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος στην εσωτερική αγορά ('PSD 3').

Ειδικότερα, η προτεινόμενη δέσμη μέτρων περιλαμβάνει διατάξεις για:

- την καταπολέμηση και τον μετριασμό των επιπτώσεων περιστατικών απάτης σε βάρος των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών ('PSUs'),
- την ενίσχυση των δικαιωμάτων των καταναλωτών υπηρεσιών πληρωμών,
- τη διεύρυνση της «ανοικτής τραπεζικής» («open banking»),
- τη διαθεσιμότητα μετρητών από εμπορικά καταστήματα και ATM,
- την εναρμόνιση των κανόνων σε επίπεδο ΕΕ που διέπουν τις υπηρεσίες πληρωμών,
- την επιβολή ομοιόμορφων και συνεκτικών κυρώσεων.

Η κρίσιμη «μάζα» των κανόνων που διέπουν τις υπηρεσίες πληρωμών σε επίπεδο ΕΕ περιλαμβάνονται στην πρόταση Κανονισμού ('PSR'), ενώ στην πρόταση Οδηγίας ('PSD 3') περιλαμβάνονται λοιπές διατάξεις που καλύπτουν ζητήματα, όπως η αδειοδότηση και εποπτεία των ιδρυμάτων πληρωμών και η παροχή υπηρεσιών πληρωμών και υπηρεσιών ηλεκτρονικού χρήματος από αυτά.

Στις 23 Απριλίου 2024 υιοθετήθηκε η τελική έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με προτάσεις βελτίωσης επί των νομοθετικών κειμένων, ενώ η νομική επεξεργασία συνεχίζεται στο επίπεδο του Συμβουλίου των Υπουργών της ΕΕ.

Η ΕΕΤ ενημέρωνε διαρκώς τα μέλη της για την πορεία επεξεργασίας της εν λόγω νομοθετικής δέσμης μέσω επιστολών και ειδικών παρουσιάσεων σε διατραπεζικές συνεδριάσεις. Επίσης, συμμετείχαμε με σχόλια και παρατηρήσεις στις προτάσεις της ΕΤΟ προς την Προεδρία του Συμβουλίου των Υπουργών της ΕΕ επί κρίσιμων ζητημάτων της ανωτέρω νομοθετικής δέσμης, όπως ενδεικτικά αυτές που αφορούν την καταπολέμηση και τον μετριασμό των επιπτώσεων περιστατικών απάτης σε βάρος των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών.

Νομοθετική δέσμη για την καθιέρωση ενιαίου πλαισίου «ανοικτής χρηματοδότησης» ("FIDA - Open Finance")

Στις 28 Ιουνίου 2023, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε προτεινόμενη νομοθετική δέσμη για την καθιέρωση ενιαίου πλαισίου «ανοικτής χρηματοδότησης», η οποία περιλαμβάνει διατάξεις για:

- τη δυνατότητα (αλλά όχι υποχρέωση) των πελατών να μοιράζονται τα δεδομένα τους με τους «χρήστες δεδομένων» (πιστωτικά και λοιπά χρηματοδοτικά ιδρύματα, εταιρείες «fintech»),
- την υποχρέωση για τους κατόχους δεδομένων πελατών (π.χ. πιστωτικά και λοιπά χρηματοδοτικά ιδρύματα) να διαθέτουν αυτά τα δεδομένα σε «χρήστες δεδομένων», σύμφωνα με τα προαναφερθέντα,
- τον πλήρη έλεγχο από τους πελάτες σχετικά με το ποιος έχει πρόσβαση στα δεδομένα τους και για ποιο σκοπό,

- την τυποποίηση των δεδομένων πελατών και των απαιτούμενων τεχνικών διεπαφών ('APIs'), και
- την ευθύνη παραβιάσεων δεδομένων και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών που τυχόν ανακύψουν.

Κατά τη διάρκεια του 2024, η νομοθετική επεξεργασία της ανωτέρω νομοθετικής δέσμης ολοκληρώθηκε στην Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και στο Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ. Εντός του 2025 αναμένεται η διεξαγωγή των τριλόγων.

Μέτρα για την αποδοχή καρτών και άλλων μέσων πληρωμών σε εθνικό επίπεδο

Κατ' εξουσιοδότηση του Νόμου 5072/2023, εκδόθηκε Κοινή Υπουργική Απόφαση, αναφορικά με ρυθμίσεις για την αποδοχή μέσων πληρωμής με κάρτα και άλλα μέσα πληρωμών. Η εν λόγω Κοινή Υπουργική Απόφαση τροποποιήθηκε τέσσερις φορές εντός του 2024 και η ΕΕΤ ενημέρωσε τα μέλη σχετικά. Πιο συγκεκριμένα, ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Επεκτείνεται η υποχρέωση αποδοχής πληρωμής με κάρτα σε επιπλέον 35 Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ).
2. Οι επαγγελματίες σε όλους τους κλάδους λιανικής και παροχής υπηρεσιών σε καταναλωτές, από 31.8.2024 και εφεξής υποχρεούνται να αποδέχονται τόσο πληρωμές με κάρτες, όσο και υπηρεσίες άμεσης πληρωμής με μεταφορά χρηματικών ποσών μεταξύ τραπεζικών λογαριασμών, όπως η υπηρεσία I.R.I.S. online payments. Ειδικά για τα πρακτορεία της εταιρείας "ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε." ("Ο.Π.Α.Π. Α.Ε.") ορίζεται ως καταληκτική ημερομηνία συμμόρφωσης για την αποδοχή μέσων πληρωμής με υπηρεσίες άμεσης πληρωμής από λογαριασμό σε λογαριασμό, όπως η υπηρεσία I.R.I.S. online payments, η 30.06.2025.
3. Σε ό,τι αφορά τις κυρώσεις σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, η απόφαση ορίζει ότι για το χρονικό διάστημα από 1.2.2024 έως και 1.4.2024 αναστέλλεται κατ' εξαίρεση η επιβολή προστίμου στους νέους υπόχρεους, εφόσον αποδεδειγμένα έχουν προμηθευτεί τερματικά αποδοχής καρτών έως και 31.1.2024 και τελούν εν αναμονή για την εγκατάστασή τους στην επιχείρησή τους.
4. Από τους δικαιούχους πληρωμής με ηλεκτρονικά μέσα βάσει της ΚΥΑ εξαιρούνται α) τα άτομα με αναπηρία όρασης με πιστοποιημένο ποσοστό αναπηρίας από 80% και άνω, και β) τα μηχανήματα αυτόματης πώλησης προϊόντων έως και την 31.12.2024.

Ευρωπαϊκό Πορτοφόλι Ψηφιακής Ταυτότητας (European Digital Identity Wallet /'EUDIW')

Η ΕΕΤ καθ' όλη τη διάρκεια του 2024 παρακολούθησε στενά τις εξελίξεις στη θεματική για το Ευρωπαϊκό Πορτοφόλι Ψηφιακής Ταυτότητας (EUDIW), και ενημέρωσε τα μέλη της σε διαρκή βάση εστιάζοντας:

- Στη δημοσίευση στις 30 Απριλίου 2024 του Κανονισμού (eIDAS 2.0) για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 όσον αφορά τη θέσπιση

ευρωπαϊκού πλαισίου για την ψηφιακή ταυτότητα, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ τον Μάιο του 2024.

- Στη δημοσίευση, τον Μάιο 2024 της αρχιτεκτονικής και του πλαισίου αναφοράς (ARF) του ευρωπαϊκού πορτοφολιού ψηφιακής ταυτότητας.
- Στη δημοσίευση, τον Νοέμβριο 2024 του πρώτου κύκλου των κατ' εξουσιοδότηση Εφαρμοστικών Πράξεων (Implementation Acts) στο πλαίσιο του European Union Digital Identity Wallet (EUDIW).
- Στα Μεγάλης Κλίμακας Πιλοτικά Έργα (Large Scale Pilot Projects) για τη δοκιμή πρακτικών εφαρμογών του European Digital Identity Wallet (EUDIW) σε διάφορες περιπτώσεις χρήσης του.

Κατάλογος αντιπροσωπευτικών υπηρεσιών που συνδέονται με λογαριασμό πληρωμών και υπόκεινται στην καταβολή τέλους στο πλαίσιο του Νόμου 4465/2017 ('PAD')

Ο κατάλογος των πλέον αντιπροσωπευτικών υπηρεσιών που συνδέονται με λογαριασμό πληρωμών και υπόκεινται στην καταβολή τέλους στο πλαίσιο του Νόμου 4465/2017 ('PAD') υιοθετήθηκε για πρώτη φορά τον Φεβρουάριο του 2023 από την Τράπεζα της Ελλάδος, μέσω έκδοσης κανονιστικής πράξης (ΠΕΕ 215/2/3.2.2023), η οποία δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα της και στο Εθνικό Τυπογραφείο (ΦΕΚ Β' 619/9.2.2023).

Τον Δεκέμβριο του 2024 ο εν λόγω κατάλογος επικαιροποιήθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος με την ΠΕΕ 237/3/25.11.2024 (ΦΕΚ Β' 6591/2.12.2024).

Πίστωση των τακτικών προνοιακών επιδομάτων της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) και του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) σε προπληρωμένη κάρτα

Σύμφωνα με το άρθρο 152 του Νόμου 5078/2023, η πίστωση της πλειονότητας των επιδομάτων, βοηθημάτων, ενισχύσεων και κάθε είδους παροχών της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.Υ.Π.Α) και του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.), θα καταβάλλονται σε λογαριασμούς των δικαιούχων που κινούνται αποκλειστικά με τη χρήση ειδικής προπληρωμένης κάρτας.

Στο πλαίσιο υλοποίησης της πρόβλεψης του άρθρου 152 του νόμου, η ΕΕΤ, οι τράπεζες μέλη της και η ΔΙΑΣ συνεργάστηκαν στενά με το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (ΥΚΟΙΣΟ), τη ΔΥΠΑ και τον ΟΠΕΚΑ καθόλη τη διάρκεια του 2024, με ιδιαίτερη ωστόσο ένταση το 2^ο εξάμηνο του έτους.

Με το άρθρο 81 του Νόμου 5164/2024 τροποποιήθηκε η προθεσμία έναρξης καταβολής των προνοιακών επιδομάτων μέσω προπληρωμένων καρτών από 30 Σεπτεμβρίου 2024 σε 15 Μαρτίου 2025.

Τον Δεκέμβριο 2024 οριστικοποιήθηκαν οι προδιαγραφές του πληροφοριακού αρχείου και του αρχείου πιστώσεων αποκλειστικά σε προπληρωμένη κάρτα, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου και ο χρονισμός πληρωμής των τακτικών προνοιακών επιδομάτων της ΔΥΠΑ και του ΟΠΕΚΑ σε προπληρωμένες κάρτες

Στις 12 Μαρτίου 2025, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β' 1177) η υπ' αριθμ. 3511 Κοινή Υπουργική Απόφαση για το έργο της πληρωμής προνοιακών επιδομάτων μέσω προπληρωμένων καρτών. Μια εβδομάδα μετά, στις 19 Μαρτίου 2025, πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες πιστώσεις επιδομάτων της ΔΥΠΑ αποκλειστικά σε προπληρωμένες κάρτες.

Στην περίμετρο του έργου έχουν ενταχθεί πέντε εμπορικές και τρεις συνεταιριστικές τράπεζες. Αφορά περισσότερους από 1 εκατομμύριο δικαιούχους τακτικών προνοιακών επιδομάτων ΔΥΠΑ και ΟΠΕΚΑ, με τις συνολικές πιστώσεις να υπερβαίνουν τα 3 δισ. ευρώ ετησίως.

Πρόγραμμα «Ανακαινίζω – Νοικιάζω»

Η ΕΕΤ συνεργάστηκε με τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης («Δ.ΥΠ.Α.») για την υλοποίηση του προγράμματος «Ανακαινίζω – Νοικιάζω», σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 5006/2022. Ειδικότερα, οι εντασσόμενοι στο πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω» επιδοτούνται για την πραγματοποίηση δαπανών επισκευής και ανακαίνισης επί του ακινήτου τους, ύψους μέχρι δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Η επιδότηση ανέρχεται στο σαράντα τοις εκατό (40%) των πραγματοποιηθεισών δαπανών και χορηγείται υπό συγκεκριμένες σωρευτικές προϋποθέσεις.

Στις αρχές Ιουνίου 2024, πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες πιστώσεις προκαταβολών επιδότησης στους IBAN των δικαιούχων του προγράμματος «Ανακαινίζω – Νοικιάζω».

Τον Δεκέμβριο 2024, με τον Ν. 5162/2024 (ΦΕΚ Α' 198/5.12.2024), επήλθαν τροποποιήσεις στα χαρακτηριστικά του προγράμματος (αύξηση συνολικού ποσού ανακαίνισης, αύξηση δικαιούμενης προκαταβολής, διεύρυνση της περιμέτρου των δικαιούχων, διεύρυνση των MCCs δαπανών, κ.λπ)

Στατιστικά στοιχεία χρήσης καρτών πληρωμών και τερματικών αποδοχής τους

Η ΕΕΤ συγκέντρωσε και το 2024, σε τριμηνιαία βάση, τα στατιστικά στοιχεία χρήσης καρτών πληρωμών και τερματικών αποδοχής τους τα οποία και απέστειλε συγκεντρωτικά και ανωνυμοποιημένα στις τράπεζες μέλη της και στους λοιπούς παρόχους υπηρεσιών πληρωμών οι οποίοι συνέδραμαν στην εν λόγω στατιστική πληροφόρηση.

Στατιστικά στοιχεία για το Internet και Mobile Banking, τα ATM, τα APS, τα Digital Banking Data και τα dedicated PSD2 APIs

Η ΕΕΤ συγκέντρωσε και το 2024, σε τριμηνιαία βάση, τα στατιστικά στοιχεία χρήσης υπηρεσιών internet και mobile banking, ATM, APS, Digital Banking, και dedicated PSD2 APIs, τα οποία και απέστειλε συγκεντρωτικά και ανωνυμοποιημένα στις τράπεζες μέλη της που συνέδραμαν στην εν λόγω στατιστική πληροφόρηση.

Στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ

Εντός του α' εξαμήνου 2024 ολοκληρώθηκε η συλλογή και η επεξεργασία στατιστικών στοιχείων σχετικά με τα μεγέθη και τους διαρθρωτικούς δείκτες που αφορούν το σύνολο του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Τα μέρη που απαρτίζουν την ενότητα «Στατιστικά Στοιχεία» στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ

ανανεώθηκαν πλήρως με την εισαγωγή στατιστικής πληροφόρησης για το έτος 2023. Ειδικότερα, η στατιστική πληροφόρηση της ιστοσελίδας της EET περιλαμβάνει:

- τη διάρθρωση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος συνοπτικά και αναλυτικά (δίκτυο τραπεζικών καταστημάτων, αριθμό εργαζομένων, δίκτυο ATM),
- συνοπτική και αναλυτική παρουσίαση της διεθνούς δραστηριότητάς τους (στοιχεία δικτύου τραπεζικών καταστημάτων και απασχολούμενου προσωπικού σε θυγατρικές και υποκαταστήματα των ελληνικών τραπεζικών ομίλων εντός και εκτός ΕΕ), και
- συνοπτική και αναλυτική παρουσίαση των βασικών μεγεθών του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης σε επίπεδο τράπεζας, ομίλου και υποκαταστημάτων αλλοδαπής που λειτουργούν στην Ελλάδα.

Παρακολούθηση των εργασιών της SWIFT και της European Swift Alliance (ESA)

Με στόχο τη βέλτιστη εκπροσώπηση του Ελληνικού SWIFT User Group στην European Swift Alliance (ESA), καθώς και τη διάχυση της σχετικής πληροφόρησης και τεχνογνωσίας της SWIFT σε όλες τις τράπεζες μέλη της, η EET συνέχισε και το 2024 την πραγματοποίηση συναντήσεων της Ελληνικής Ομάδας SWIFT, με έμφαση τη μετάβαση των διασυννοριακών πληρωμών στο πρότυπο ISO 20022 και στις ενέργειες του SWIFT για την υποστήριξη των στόχων του οδικού χάρτη του G20 αναφορικά με την ενίσχυση των διασυννοριακών πληρωμών.

Διακίνηση - επεξεργασία χρηματικού

Το 2024 χαρακτηρίστηκε από την οριακή αύξηση στη ζήτηση ανάληψης μετρητών από τα ATM σε σχέση με το 2023, στην αυξητική τάση, για έβδομη συνεχόμενη χρονιά των καταθέσεων σε ATM, καθώς και από την περαιτέρω μείωση του δικτύου της Τράπεζας της Ελλάδος για τον εφοδιασμό τραπεζογραμματίων στα πιστωτικά ιδρύματα.

Μέσα Πληρωμής και προτιμήσεις των καταναλωτών

Στις 9 Δεκεμβρίου 2024, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δημοσίευσε έκθεση αναφορικά με τις συνήθειες των καταναλωτών εντός της ευρωζώνης στο πεδίο των πληρωμών (SPACE report).

Η έκθεση εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο οι καταναλωτές χρησιμοποιούν τις διάφορες μεθόδους πληρωμής στις χώρες της ζώνης του ευρώ. Διερευνά, επίσης, τις προτιμήσεις τους για τις πληρωμές και τις αντιλήψεις τους σχετικά με την πρόσβαση σε αυτά τα μέσα πληρωμής και την αποδοχή τους. Η έκθεση καταλήγει σε τρία βασικά αποτελέσματα.

- Τα μετρητά παραμένουν το πιο συχνά χρησιμοποιούμενο μέσο πληρωμής στα εμπορικά καταστήματα, αν και η χρήση τους συνεχίζει να μειώνεται.

- Το μερίδιο των ηλεκτρονικών μεθόδων πληρωμής συνεχίζει να αυξάνεται σε όρους αξίας, με τις κάρτες πληρωμών να εξακολουθούν να κυριαρχούν και το μερίδιο των ψηφιακών πορτοφολιών (app) να αυξάνεται ταχύτερα από κάθε άλλη μέθοδο πληρωμής.
- Η πλειονότητα των καταναλωτών εκτιμά τη δυνατότητα πληρωμής με μετρητά.

Η EET, μέσω της συμμετοχής της στο Cash Efficiency Working Group του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών (EPC), παρακολούθησε στενά μεταξύ άλλων και το συγκεκριμένο θέμα, ενημερώνοντας διαρκώς τις τράπεζες μέλη της.

B. Ασφάλεια των συναλλαγών

«Κάποιες Ειδοποιήσεις είναι Καλύτερο να τις Αγνοείς» - Εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με την αντιμετώπιση της ηλεκτρονικής απάτης

Το δ' τρίμηνο του 2023, η EET, σε συνεργασία με τα μέλη της και την Mastercard, διαμόρφωσε νέα καμπάνια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με την αντιμετώπιση της ηλεκτρονικής απάτης.

Η νέα διατραπεζική καμπάνια, που αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης αντίστοιχης πρωτοβουλίας "[Μία παύση αρκεί](#)", απευθύνεται και στοχεύει στην ενημέρωση του συνόλου του πληθυσμού, ενώ πραγματοποιήθηκε σε δύο (2) χρονικά στάδια: το πρώτο ξεκίνησε στις 13 Δεκεμβρίου 2023 και ολοκληρώθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 2024. Το δεύτερο ξεκίνησε στις 26 Φεβρουαρίου και ολοκληρώθηκε στις 24 Μαρτίου 2024.

Καλύπτει τις πιο συχνές περιπτώσεις ηλεκτρονικής απάτης [συγκεκριμένα μέσω τηλεφωνικής κλήσης (Vishing), μέσω email (Phishing) και μέσω SMS (SMiShing)]. Όλο το ενημερωτικό υλικό της εν λόγω καμπάνιας έχει αναρτηθεί σε [ειδική ενότητα](#) της ιστοσελίδας της EET με ταυτόχρονη εκκίνηση και στα τρία κανάλια ενημέρωσης (τηλεόραση, ραδιόφωνο, μέσα κοινωνικής δικτύωσης)

Τον Φεβρουάριο του 2024, η EET δημοσίευσε κοινό δελτίο τύπου με την Mastercard με τα βασικά αποτελέσματα της εν λόγω καμπάνιας.

Παράλληλη εκστρατεία ενημέρωσης με θέμα τις ασφαλείς πληρωμές και την προστασία από τις ηλεκτρονικές απάτες πραγματοποίησε και η [Τράπεζα της Ελλάδος](#).

Παρουσιάσεις Visa και Mastercard

Κατόπιν αιτημάτων των εταιρειών Visa και Mastercard και σύμφωνης γνώμης των μελών της EET, πραγματοποιήθηκαν δύο παρουσιάσεις στα αρμόδια στελέχη των τραπεζών μελών της EET, στις 27 Ιουνίου 2024 (με τη Visa) και στις 16 Σεπτεμβρίου 2024 (με τη Mastercard), με τις Account-to-Account (A2A) anti-fraud λύσεις των δύο αυτών διεθνών σχημάτων πληρωμών.

Κανονιστικά θέματα κυβερνοασφάλειας και λειτουργίας των ψηφιακών αγορών

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2024, η EET ενημέρωσε ανά τακτά διαστήματα τα μέλη της για τις εθνικές και ευρωπαϊκές εξελίξεις σε σχέση με:

- τη δημοσίευση (ρυθμιστικών και εκτελεστικών) τεχνικών προτύπων και κατευθυντήριων γραμμών στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554 «σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα» ('DORA'),
- τη διαμόρφωση και ψήφιση από την Βουλή των Ελλήνων του σχεδίου Νόμου για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 «σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την ΕΕ» ('NISD 2'),
- τη δημοσίευση του Νόμου 5113/2024 για τη λήψη μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/858 «σχετικά με ένα πιλοτικό καθεστώς για υποδομές της αγοράς που βασίζονται σε τεχνολογία καταμετρημένου καθολικού ('DLT')»,
- τη δημοσίευση δευτερογενούς νομοθεσίας και κατευθυντήριων γραμμών του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 «για τις αγορές κρυπτοστοιχείων» ("Markets in crypto-assets" / 'MiCA'),
- τη δημοσίευση του Κανονισμού «για τη διαμόρφωση ενιαίου κανονιστικού πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ για την ανθεκτικότητα στον «κυβερνοχώρο» ("Cyber Resilience Act" – 'CRA'),
- την πορεία επεξεργασίας της πρότασης Κανονισμού «σχετικά με την πράξη για την αλληλεγγύη στον «κυβερνοχώρο» ("Cyber Solidarity Act" – 'CSA'),
- τη δημοσίευση του Κανονισμού «για την προσέγγιση της ΕΕ στη θεματική της τεχνητής νοημοσύνης» ('AI Act'), και
- ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1925 «σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα» ("Digital Markets Act").

Δράση της Eurpol για την καταπολέμηση της απάτης στο ηλεκτρονικό εμπόριο (e-commerce)

Στο πλαίσιο της δράσης "European multidisciplinary platform against criminal threats" (EMPACT) και υπό τον συντονισμό της Διεύθυνσης Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (ΔΔΗΕ) της Ελληνικής Αστυνομίας, ελληνικές τράπεζες και ηλεκτρονικοί έμποροι της χώρας μας συνεργάστηκαν και το 2024 στην ευρωπαϊκή αυτή δράση καταπολέμησης της απάτης με κάρτες πληρωμής σε περιβάλλον ηλεκτρονικού εμπορίου.

Στατιστικά στοιχεία ληστειών και βανδαλισμών τραπεζικών καταστημάτων και ATM

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και το 2024 η ΕΕΤ συγκέντρωσε και επεξεργάστηκε στατιστικά στοιχεία που της γνωστοποίησαν οι τράπεζες μέλη της και η αρμόδια διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας της Ελληνικής Αστυνομίας σχετικά με τις ληστείες τραπεζικών καταστημάτων, παραβιάσεις των ATM και βανδαλισμών τραπεζικών καταστημάτων και ATM, που συνέβησαν κατά τη διάρκεια του έτους.

Τα εν λόγω στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν για τη συγκεντρωτική και ανωνυμοποιημένη ενημέρωση των διοικήσεων των τραπεζών μελών της ΕΕΤ, της αρμόδιας συντονιστικής επιτροπής και της μόνιμης ομάδας εργασίας της ΕΕΤ για θέματα φυσικής ασφάλειας τραπεζών.

Στατιστικά στοιχεία περιστατικών ηλεκτρονικής απάτης

Η ΕΕΤ συγκέντρωσε και το 2024, σε τριμηνιαία βάση, τα στατιστικά στοιχεία αριθμού και αξίας περιστατικών ηλεκτρονικής απάτης στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

1. Cards (lost and stolen, counterfeit, card not received, card id theft, skimming, customer not present (non-SCA)
2. Account takeover fraud
3. Authorized Push Payment Fraud

τα οποία και απέστειλε συγκεντρωτικά και ανωνυμοποιημένα στις τράπεζες μέλη της που συνέδραμαν στην εν λόγω στατιστική πληροφόρηση.

Στατιστικά στοιχεία απατών με κάρτες πληρωμών σε ATM και POS

Η ΕΕΤ συγκέντρωσε και το 2024, σε εξαμηνιαία βάση, τα στατιστικά στοιχεία:

- για το κάθε περιστατικό αντιγραφής καρτών (skimming και cash ή card trapping, TRF Reversal & ATM Malware) που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό με κάρτες έκδοσης των μελών της,
- για περιστατικά απάτης σε όλα τα τερματικά αποδοχής καρτών των τραπεζών μελών της (ATM και POS, ATS), και
- τις χρηματικές απώλειες που είχαν οι τράπεζες μέλη της, από αντιγραφές καρτών τους στο εξωτερικό και στην Ελλάδα, καθώς και από παραβιάσεις των ATM.

Γ. Καταπολέμηση οικονομικού εγκλήματος

Οικονομικές κυρώσεις (“financial sanctions”) σε βάρος της Ρωσίας και της Λευκορωσίας μετά την εισβολή στην Ουκρανία

Καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους, η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά και ενημέρωνε σε διαρκή βάση τις τράπεζες μέλη της για τις εξελίξεις στο πεδίο των οικονομικών κυρώσεων της ΕΕ σε βάρος της Ρωσίας και της Λευκορωσίας μετά την εισβολή στην Ουκρανία στις 24 Φεβρουαρίου 2022.

Με γνώμονα την ενημέρωση τόσο των μελών της όσο και τρίτων, η ΕΕΤ επικαιροποιούσε διαρκώς την [ειδική ενότητα](#) στην ιστοσελίδα της για την παρακολούθηση των κανονιστικών εξελίξεων σε σχέση με τις κυρώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε βάρος της Ρωσίας και της Λευκορωσίας.

Νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη θεματική της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε τον Ιούνιο του 2024 στην ψήφιση των ακόλουθων νομοθετικών κειμένων (AML Package):

1. **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1620** για τη σύσταση της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (AMLA).
2. **Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1624** για την πρόληψη της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για σκοπούς νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (AMLR – “Ενιαίο Εγχειρίδιο Κανόνων”).
3. **Οδηγία (ΕΕ) 2024/1640** για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (AMLD VI), η οποία καταργεί τις προηγούμενες Οδηγίες 2015/849 (AMLD IV) και 2018/843 (AMLD V).

Η ΕΕΤ καθ’ όλη τη διάρκεια του 2024 παρακολούθησε στενά τις σχετικές εξελίξεις και ενημέρωνε τις τράπεζες-μέλη της. Παράλληλα, συμμετείχε ενεργά σε μια σειρά από πρωτοβουλίες που ανέλαβε στην εν λόγω θεματική η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία («ΕΤΟ»).

Θεσμικός διάλογος με την ΤτΕ στη θεματική της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες – Σύσταση κοινής ομάδας εργασίας ΕΕΤ-ΤτΕ

Κατόπιν πρότασης της ΕΕΤ και θετικής ανταπόκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος, συγκροτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2024, κοινή ομάδα έργου, με σκοπό την έγκαιρη προετοιμασία του εγχώριου τραπεζικού συστήματος στις προβλέψεις του AML Package, ενόψει και της έναρξης της διαδικασίας διαβούλευσης σειράς ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA).

Κατά τη διάρκεια του 2024 πραγματοποιήθηκαν τέσσερις συναντήσεις της κοινής ομάδας έργου ΕΕΤ-ΤτΕ.

Ηλεκτρονική διεκπεραίωση των μέτρων δέουσας επιμέλειας του άρθρου 13 του Νόμου 4557/2018 μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης για τα νομικά πρόσωπα (e-GOV KYB)

Τον Μάρτιο του 2024 το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης επανεκκίνησε το έργο της ηλεκτρονικής διεκπεραίωσης των μέτρων δέουσας επιμέλειας νομικών προσώπων (άρθρο 13 του Νόμου 4557/2018), μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (“[e-Gov KYB](#)”). Τον Απρίλιο, δημοσιεύθηκε ο Ν. 5099/2024 στον οποίο περιλαμβάνονταν οι σχετικές διατάξεις.

Η ΕΕΤ και οι τράπεζες μέλη της συμμετείχαν ενεργά στις νομικές και τεχνικές συζητήσεις των ad hoc ομάδων εργασίας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων (Τράπεζα της Ελλάδος, ΓΕΜΗ, ΑΑΔΕ, ανάδοχος του έργου εταιρεία, κ.λπ).

Η υπ' αρ. 7671 ΕΞ 2025 Κοινή Υπουργική Απόφαση δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του 2025 όταν και ξεκίνησε η παραγωγική λειτουργία της υπηρεσίας.

Αξιολόγηση Ελλάδας από το Παγκόσμιο Φόρουμ για τη Διαφάνεια και την Ανταλλαγή Πληροφοριών για Φορολογικούς Σκοπούς (ΑΕΟΙ CRS)

Τον Ιούνιο 2024, ομάδα αξιολογητών του Παγκόσμιου Φόρουμ για τη Διαφάνεια και την Ανταλλαγή Πληροφοριών για Φορολογικούς Σκοπούς, επισκέφθηκε την Ελλάδα. Αντικείμενο της αξιολόγησης ήταν η διαπίστωση της αποτελεσματικής εφαρμογής του διοικητικού πλαισίου συμμόρφωσης των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας και υποβολής πληροφοριών χρηματοοικονομικών λογαριασμών, σύμφωνα με το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς / Common Reporting Standard (N. 4428/2016, ΦΕΚ Α' 190).

Η ομάδα αξιολογητών του Παγκόσμιου Φόρουμ συναντήθηκε, μεταξύ άλλων και με αντιπροσωπίες των φορέων εκπροσώπησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας μας (ΕΕΤ, ΕΘΕ, ΣΜΕΧΑ).

Η έκθεση αξιολόγησης για την Ελλάδα αναμένεται να δημοσιευθεί το τρίτο τρίμηνο 2025.

Κεντρικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Πληροφοριών για τις Πληρωμές ('CESOP')

Το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Πληροφοριών για τις Πληρωμές» ('CESOP') το οποίο διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ξεκίνησε να λειτουργεί το 2024, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Αφορά υλοποίηση που αποσκοπεί στην καταπολέμηση της απάτης ΦΠΑ στο ηλεκτρονικό εμπόριο από πωλητές/προμηθευτές που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ ή σε τρίτη χώρα. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών (ΠΥΠ) των κρατών μελών της ΕΕ αποστέλλουν στη φορολογική τους διοίκηση (οι ΠΥΠ της Ελλάδας στην ΑΑΔΕ) πληροφορίες για διασυνοριακές πληρωμές που εκκινούν από πληρωτές στην Ελλάδα και αφορούν δικαιούχους (ηλεκτρονικούς εμπόρους) που λαμβάνουν περισσότερες από 25 διασυνοριακές πληρωμές ανά τρίμηνο.

Η πρώτη υποβολή στοιχείων (α' τριμήνου 2024) από τις τράπεζες μέλη της ΕΕΤ και τους λοιπούς ΠΥΠ της χώρας μας προς την ΑΑΔΕ και μέσω αυτής στο CESOP της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πραγματοποιήθηκε επιτυχώς στο τέλος Απριλίου 2024. Οι υπόλοιπες τρεις τριμηνιαίες υποβολές του έτους 2024 πραγματοποιήθηκαν τον Ιούλιο, τον Οκτώβριο και τον Ιανουάριο 2025, απρόσκοπτα και χωρίς προβλήματα.

Δ. Λοιπές θεματικές

Ομάδα εργασίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τον καθορισμό πλαισίου φορολόγησης και ελέγχου των κρυπτονομισμάτων και ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων

Στις 27 Φεβρουαρίου 2024 δημοσιεύθηκε Υπουργική Απόφαση για τη σύσταση ομάδας εργασίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τον καθορισμό πλαισίου φορολόγησης και ελέγχου των κρυπτονομισμάτων και ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων, με συμμετοχή εκπροσώπων της ΕΕΤ.

Η ομάδα εργασίας καταργήθηκε με Υπουργική Απόφαση στις 8 Αυγούστου 2024 και στη συνέχεια επανασυστάθηκε με νέα Υπουργική Απόφαση στις 7 Νοεμβρίου 2024. Στην ομάδα εργασίας συμμετέχουν, εκτός από την ΕΕΤ, στελέχη του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, της ΑΑΔΕ, της Τράπεζας της Ελλάδος, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, της Αρχής της Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, καθώς και ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες.

Διατάξεις για την ιδιωτική ασφάλιση

Η ΕΕΤ παρακολούθησε στενά τις σχετικές κανονιστικές και ρυθμιστικές εξελίξεις στη θεματική της ιδιωτικής ασφάλισης και ενημέρωσε τα μέλη σχετικά με:

α) τη δημοσίευση του Νόμου 5045/2023 για τη μείωση του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) για κατοικίες φυσικών προσώπων που ασφαλίζονται για σεισμό, πυρκαγιά και πλημμύρα, σύμφωνα με την παρ. 7Ζ του άρθρου 3 του Νόμου 4223/2013,

β) τη δημοσίευση του Νόμου 5078/2023, για την αναμόρφωση της επαγγελματικής ασφάλισης και των ταμείων συμπληρωματικών παροχών,

γ) τη δημοσίευση του Νόμου 5113/2024 με διατάξεις για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2021/2118 για την ασφάλιση αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία οχημάτων,

δ) τη δημοσίευση του Νόμου 5116/2024 για τη δημιουργία Παρατηρητηρίου Ιδιωτικής Ασφάλισης έναντι φυσικών καταστροφών, την εθνική στρατηγική για την ιδιωτική ασφάλιση έναντι φυσικών καταστροφών, καθώς και την υποχρεωτική ασφάλιση μεγάλων επιχειρήσεων έναντι φυσικών καταστροφών,

ε) τη δημοσίευση του Νόμου 5162/2024 με διατάξεις για τον διπλασιασμό της μείωσης του ΕΝΦΙΑ, την κατάργηση του φόρου ασφαλιστρών για συμβάσεις του κλάδου υγείας για παιδιά έως δέκα οκτώ (18) ετών, τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των επιχειρήσεων που υπόκεινται σε υποχρεωτική ασφάλιση, καθώς και την υποχρεωτική ασφάλιση οχημάτων για φυσικές καταστροφές με βάση την τρέχουσα εμπορική αξία τους,

ζ) τη μελέτη της ΕΑΕΕ για την ασφάλιση κατοικιών, μετά και την εφαρμογή της έκπτωσης 10% στον ΕΝΦΙΑ στις ασφαλισμένες έναντι φυσικών καταστροφών κατοικίες, και

η) την πορεία του “Retail Investment Package” με έμφαση στις αλλαγές που αναμένεται να επέλθουν στην Οδηγία (ΕΕ) 2016/97 «σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων» (‘IDD’).

Παροχή πληροφοριών από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα για την τήρηση και ενημέρωση του Πίνακα Επιτοκίων - Προμηθειών από την Τράπεζα της Ελλάδος για σκοπούς διαφάνειας

Τον Δεκέμβριο του 2024 δημοσιεύτηκε η Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος υπ’ αριθμ. 237/2/25.11.2024 (ΦΕΚ Β' 6591/2.12.2024) με θέμα «Παροχή πληροφοριών από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα για την τήρηση και ενημέρωση του Πίνακα Επιτοκίων - Προμηθειών από την Τράπεζα της Ελλάδος για σκοπούς διαφάνειας».

Συνεργασία ΕΕΤ – Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ)

Τον Απρίλιο 2024, στο πλαίσιο λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 47 του νόμου 4635/2019 και την ΥΑ αριθμ. 36595/2021, η Ελληνική Ένωση Τραπεζών έγινε αποδέκτης αιτήματος από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου για την παροχή στατιστικών στοιχείων στο πλαίσιο μελέτης μείωσης των διοικητικών βαρών από τη διαδικασία ηλεκτρονικής διεκπεραίωσης μέτρων δέουσας επιμέλειας μέσω της εφαρμογής eGov-KYC.

Σε συνέχεια δύο ειδικού σκοπού συναντήσεων, τον Μάιο και Ιούνιο 2024, η ΕΕΤ έλαβε από τα μέλη της και απέστειλε στην ΕΚΤ τα αποτελέσματα των μετρήσεων τους για τη μείωση των διοικητικών βαρών φυσικών προσώπων και τραπεζών από την υπηρεσία e-Gov KYC.

Υλοποίηση των η-κατασχετηρίων και η-άρσεων από τους δήμους της χώρας

Την 1^η Δεκεμβρίου 2024, μετά την ψήφιση του νόμου και της σχετικής Υπουργικής Απόφασης, ξεκίνησε η παραγωγική λειτουργία του συστήματος κοινοποίησης κατασχετηρίων για την επιβολή κατάσχεσης απαιτήσεων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' Βαθμού στα χέρια παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και δήλωσης αυτών με ηλεκτρονικά μέσα κατ’ εφαρμογή των άρθρων 31 και επόμενα του ν. 4978/2022.

Καθόλη τη διάρκεια του 2024 πραγματοποιήθηκαν 20 τουλάχιστον κοινές συναντήσεις με εκπροσώπους της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ), του κόμβου της ΚΕΔΕ (εταιρεία ΕΓΚΡΙΤΟΣ), του κόμβου των τραπεζών (ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.), της ΕΕΤ, της ΕΣΤΕ, των τραπεζών μελών τους και της ΔΙΑΣ.

Με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του συστήματος, όλα τα κατασχετήρια και οι άρσεις των δήμων αποστέλλονται αποκλειστικά και μόνο ηλεκτρονικά.

Μέχρι σήμερα έχουν ενταχθεί στο σύστημα 157 δήμοι της χώρας και 13 εμπορικές και συνεταιριστικές τράπεζες με μέγιστο αριθμό 600 ηλεκτρονικών κατασχετηρίων ανά εργάσιμη ημέρα και ανά συμμετέχουσα Τράπεζα, με αύξηση αυτού του αριθμού κατά 50% τους μήνες Ιούλιο και Δεκέμβριο, οπότε και ο μέγιστος αριθμός ανέρχεται στα 900 ηλεκτρονικά κατασχετήρια ανά εργάσιμη ημέρα και ανά συμμετέχουσα Τράπεζα.

Ανάπτυξη διαλειτουργικότητας του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) Πόθεν Έσχες με Πιστωτικά Ιδρύματα και Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς

Στο πλαίσιο του άρθρου 21 του Νόμου 5026/2023 προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η διαβίβαση στοιχείων των υπόχρεων σε Δήλωση Περιουσιακής Κατάστασης προσώπων από πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (ΠΙ/ΧΟ) στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) «Πόθεν Έσχες» μέσω διαλειτουργικότητας που θα αναπτύξει η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΓΓΠΣΨΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Για το ανωτέρω εξαιρετικά σύνθετο έργο, πραγματοποιήθηκαν συνολικά σαράντα μία (41) ειδικού σκοπού τηλεδιασκέψεις το 2024, με τη συμμετοχή των μελών της ΕΕΤ, της ΕΣΤΕ και της ΓΓΠΣΨΔ, καθώς και των φορέων ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης σε κάποιες εξ' αυτών.

Στις τηλεδιασκέψεις αυτές συζητήθηκαν και οριστικοποιήθηκαν οι προδιαγραφές ανάπτυξης της διαλειτουργικότητας (με ανταλλαγή αρχείων και μέσω web service), το χρονοδιάγραμμα και τα σενάρια δοκιμών και παραγωγικής λειτουργίας.

Την Παρασκευή, 25 Οκτωβρίου 2024, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ (Β' 5919) η Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) αριθμ. 65057 για τη διαλειτουργικότητα του Συστήματος Πόθεν Έσχες με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και πιστωτικά ιδρύματα.

Το Νοέμβριο του 2024 πραγματοποιήθηκε η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της πλατφόρμας και της διαλειτουργικότητας του «Πόθεν Έσχες» με τα Πιστωτικά Ιδρύματα και τους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς για τη συμπλήρωση:

- (i) των στοιχείων 290.063 υπόχρεων προσώπων σε Δ.Π.Κ. έτους 2023 (στοιχεία 31/12/2022)
- (ii) των στοιχείων 288.628 υπόχρεων προσώπων σε Δ.Π.Κ. έτους 2024 (στοιχεία 31/12/2023), και
- (iii) περίπου 17.000 αρχικών Δ.Π.Κ. υπόχρεων με απόκτηση ιδιότητας από 28/2/2023 έως 30/9/2024.

Τον Δεκέμβριο 2024, με το άρθρο 37 του Ν. 5167/2024, η προθεσμία υποβολής Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης και Οικονομικών Συμφερόντων των υπόχρεων προσώπων παρατάθηκε έως την 28^η Φεβρουαρίου 2025.

Ιστοσελίδα της ΕΕΤ

Η ΕΕΤ διαθέτει και συντηρεί μια σύγχρονη και επικαιροποιημένη ιστοσελίδα, με πληθώρα χρηστικών και ενημερωτικών ενοτήτων, υιοθετώντας σύγχρονες τεχνολογίες και πρότυπα ασφαλείας.

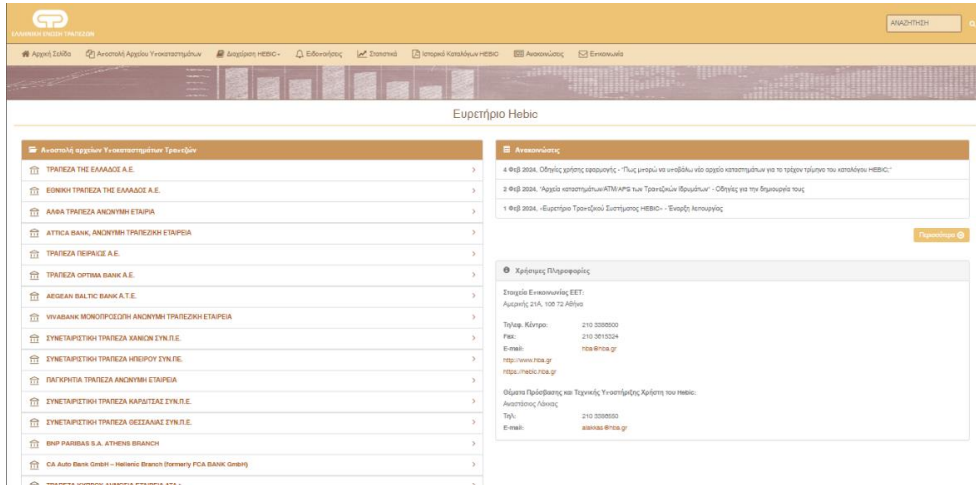
Κατά τη διάρκεια του 2024, προστέθηκε νέα ειδική ενότητα αφιερωμένη στο πλαίσιο της Ε.Ε. για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1623 και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1619/ CRR3 και CRD6 αντίστοιχα).

Η εν λόγω ενότητα παρέχει αναλυτική ενημέρωση για τις πρόσφατες τροποποιήσεις στο εποπτικό πλαίσιο, με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των τραπεζών, την ενσωμάτωση των κινδύνων ESG, την εναρμόνιση των εποπτικών εργαλείων και τη μείωση διοικητικών βαρών, αποτελώντας ένα αξιόπιστο σημείο αναφοράς για τις τρέχουσες ρυθμιστικές εξελίξεις.

The screenshot displays the EET website interface. At the top, there are logos for the European Central Bank (ECB) and the Hellenic Republic of Cyprus (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ). A navigation bar includes links for 'Η Ένωση', 'Τοιχεία δραστηριοτήτων', 'Χρηματοοικονομικό Δίκτυο', 'Στατιστικά Στοιχεία', 'Εκδόσεις', 'Ειδήσεις', 'Ερωτήσεις', 'Γραφείο Τύπου', and 'Χρήσιμα'. The main content area features a large graphic with the text 'ANALYSIS PLAN CONTROL RISK EVALUATE REVIEW ASSESSMENT' stacked vertically. Below this, the 'CRR3 / CRD6' section is highlighted, containing a detailed announcement in Greek regarding the implementation of the CRR3 and CRD6 regulations. To the right, there is a sidebar with a search bar and a list of related documents, including 'ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΝΕΛΙΣ ΚΑΙ ΝΕΛΙΣ' and 'ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΝΕΛΙΣ ΚΑΙ ΝΕΛΙΣ'.

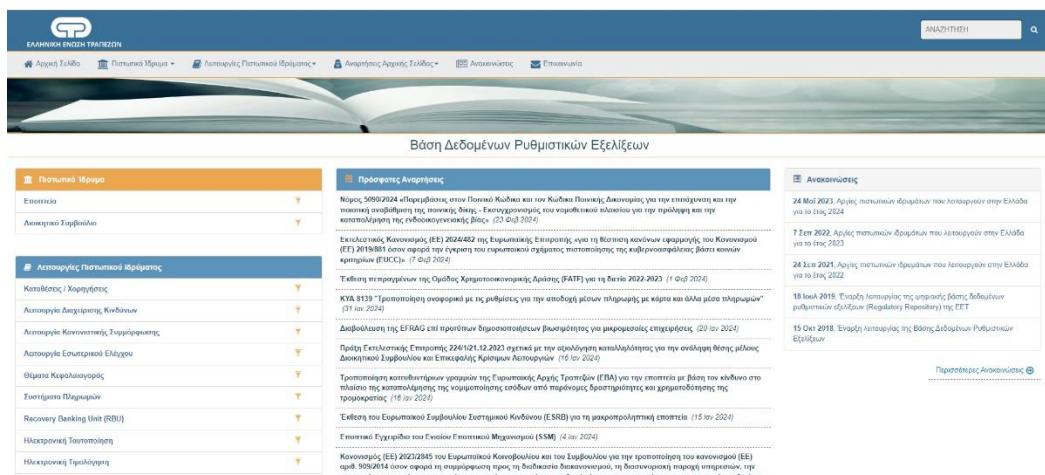
Περαιτέρω Εμπλουτισμός της Web Εφαρμογής Διαχείρισης Ευρετηρίων HEBIC

Η web εφαρμογή για την αυτοματοποιημένη διαχείριση των Ευρετηρίων HEBIC εμπλουτίστηκε με νέες λειτουργίες και βελτιώσεις για πιο αποδοτική και ακριβή ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ ΕΕΤ και τραπεζών.

Ψηφιακή βάση ρυθμιστικών εξελίξεων (Regulatory Repository)

Περαιτέρω ανάπτυξη και εμπλουτισμός της ψηφιακής βάσης ρυθμιστικών εξελίξεων (Regulatory Repository), με στόχο την παροχή μιας εύχρηστης, συστηματικά οργανωμένης και συνεχώς επικαιροποιημένης ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης. Η βάση διευκολύνει την άμεση και ακριβή ενημέρωση των εκπροσώπων των μελών της ΕΕΤ για το δυναμικά προσαρμοζόμενο διεθνές, ενωσιακό και εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο, εξασφαλίζοντας αποτελεσματικότερη διαχείριση του μεγάλου όγκου πληροφοριών.

Μηχανογράφηση ΕΕΤ

Με σκοπό τον εκσυγχρονισμό των πληροφοριακών συστημάτων της ΕΕΤ, κατά τη διάρκεια του 2024 προχωρήσαμε σε μια σειρά από εγκαταστάσεις νέων συστημάτων και υπηρεσιών, σε αναβαθμίσεις λογισμικού, καθώς και σε αντικαταστάσεις συστημάτων για τα οποία σταμάτησε η περίοδος υποστήριξής τους. Τα έργα του κεντρικού μηχανογραφικού συστήματος της ΕΕΤ αφορούσαν ειδικότερα:

- Την αντικατάσταση με νέο εξοπλισμό, του συνόλου των σταθμών εργασίας των χρηστών (48) που είχαν αγοραστεί το 2013.
- Την αναβάθμιση του περιβάλλοντος Domino (Application και Mail) στην τελευταία έκδοση v14 στους Servers, στους Η/Υ και στους φορητούς υπολογιστές των χρηστών.
- Την εγκατάσταση νέου οπτικοακουστικού εξοπλισμού, στις 2 αίθουσες συνεδριάσεων της ΕΕΤ.
- Εγκατάσταση και παραμετροποίηση των δυο συσκευών firewall, οι οποίες προσφέρουν περιμετρική ασφάλεια, με πρόληψη επιθέσεων προς το τοπικό δίκτυο, φιλτράροντας την κίνηση από και προς το Internet και με βάση την IP διεύθυνση κάθε χρήστη, δεν επιτρέπουν την πρόσβαση σε συγκεκριμένες ιστοσελίδες.
- Συνεχής επικαιροποίηση όλων των κανόνων και των διαδικασιών της πολιτικής ασφάλειας του δικτύου, με σκοπό την ενίσχυση και τη μέγιστη προστασία του πληροφοριακού συστήματος της ΕΕΤ.
- Την αναβάθμιση του προγράμματος σύνδεσης (VPN), που δίνει τη δυνατότητα κρυπτογραφημένης απομακρυσμένης πρόσβασης, στο εσωτερικό δίκτυο της ΕΕΤ, στο Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο (Εισερχόμενα/Εξερχόμενα έγγραφα) και στο προσωπικό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στο σύνολο των φορητών υπολογιστών των χρηστών.
- Την αναβάθμιση, στην τελευταία έκδοση, του λογισμικού απόρριψης της ανεπιθύμητης και απρόκλητης αλληλογραφίας (Antispam) και ανταλλαγής κρυπτογραφημένων εμπιστευτικών e-mail.
- Την αναβάθμιση στην τελευταία έκδοση, του κεντρικού λογισμικού αντιμετώπισης ιών (Antivirus) και εγκατάσταση της νέας έκδοσης σε όλους τους χρήστες.
- Στο πλαίσιο της μηχανογραφικής υποστήριξης του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου, παραμετροποιήθηκαν προϋπάρχουσες και αναπτύχθηκαν νέες βάσεις δεδομένων, που επιτρέπουν στους χρήστες του ETI, να εκδίδουν πιστοποιητικά στους συμμετέχοντες στα σεμινάρια επιμόρφωσης και στις εξετάσεις πιστοποίησης γνώσεων. Αναπτύχθηκε λογισμικό που συμβάλλει στην αυτοματοποίηση των σχετικών διαδικασιών.
- Έγιναν δοκιμές για τη διασφάλιση της υψηλής διαθεσιμότητας των συστημάτων, καθώς και προσομοίωση επαναφοράς επιλεγμένων συστημάτων, μέσω των αντιγράφων ασφαλείας.